

ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:
“ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ: ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ
ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ”

ΤΗΣ: ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ

ΕΠΙΒΛ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΒΥΘΟΥΛΚΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2012

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θεωρώ υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Βυθούλκα Αλέξανδρο για την πολύτιμη καθοδήγηση του. Επιπλέον, θέλω να ευχαριστήσω θερμά τους δημότες που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια, καθώς και το προσωπικό της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Ρεθύμνης, για τη βοήθεια που μου πρόσφερε στη συγκέντρωση των στοιχείων. Επιπρόσθετα, θα ήθελα να ευχαριστήσω το προσωπικό του Γραφείου Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΣΥΕ) και τη Διεύθυνση της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Ρεθύμνης.

Κλείνοντας, οφείλω να αφιερώσω την πτυχιακή μου εργασία στους γονείς μου και να τους ευχαριστήσω που μου συμπαραστάθηκαν όλα τα χρόνια της φοίτησης μου στο Α.Τ.Ε.Ι Καλαμάτας.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Η **Πτυχιακή Εργασία** έχει θέμα τη Νέα Διοικητική Μεταρρύθμιση-Πρόγραμμα «Καλλικράτης» και την έρευνα που διενεργείται στους δημότες του Δήμου Ρεθύμνης.

Σκοπός αυτής της ανάλυσης είναι να εξετάσει τις απόψεις των δημοτών για την καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα του νέου συστήματος διοίκησης.

Η παρούσα **Πτυχιακή Εργασία** χωρίζεται σε **τρία κεφάλαια**. Στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφεται η διοικητική οργάνωση στην Ελλάδα. Γίνεται μία σύντομη αναφορά στην ιστορική εξέλιξή της, ακολουθεί η δομή της οργάνωσης του κράτους μέχρι 31.12.2010 με βάση το πρόγραμμα Καποδίστριας, καθώς και τα κυριότερα σημεία της μεταρρύθμισης του 2010, με βάση το πρόγραμμα Καλλικράτης.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται ο Δήμος Ρεθύμνης και αναλύονται τα γεωφυσικά δεδομένα της περιοχής. Γίνεται αναφορά στα πληθυσμιακά-δημογραφικά δεδομένα ανά Δημοτική Ενότητα και στο θέμα της απασχόλησης-ανεργίας. Παρατίθενται οι Υποδομές και Ποιότητα Ζωής του Δήμου και περιγράφεται η δομή και η οργάνωση των Υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του ως οργανισμών πριν και μετά την Ένωση των Καλλικρατικών Δήμων. Τέλος, αξιολογείται η κατάσταση της περιοχής του Δήμου και εντοπίζονται τα κρίσιμα ζητήματα της τοπικής ανάπτυξης.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η έρευνα που έγινε στους Δημότες του Δήμου Ρεθύμνης. Ειδικότερα αναφέρεται η μεθοδολογία και τα αποτελέσματα της έρευνας.

Η εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας είναι συνδυασμός **Πρωτογενούς και Δευτερογενούς έρευνας**. Η μέθοδος της Πρωτογενούς έρευνας βασίστηκε στο ερωτηματολόγιο και χρησιμοποιήθηκε απλή τυχαία δειγματοληψία σε 60 δημότες του Δήμου Ρεθύμνης. Η Δευτερογενής έρευνα βασίστηκε σε βιβλιογραφικές, διαδικτυακές και άλλες πηγές.

Τέλος, βγήκαν ορισμένα **συμπεράσματα** και κάποιες **προτάσεις** για θέματα κοινωνικά, τεχνικά, περιβαλλοντικά, ανάπτυξης και απασχόλησης κ.λ.π, των οποίων η υλοποίηση από τη Δημοτική Αρχή θα βοηθήσει στην ευημερία και ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου Ρεθύμνης.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: Νέα Διοικητική Μεταρρύθμιση-Πρόγραμμα «Καλλικράτης», καταλληλότητα, αποτελεσματικότητα, διοικητική οργάνωση, πρόγραμμα

Καποδίστριας, πρόγραμμα Καλλικράτης, κρίσιμα ζητήματα της τοπικής ανάπτυξης, μεθοδολογία έρευνας, αποτελέσματα έρευνας, Πρωτογενής έρευνα, Δευτερογενής έρευνα, ευημερία, ανάπτυξη

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	i
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ.....	ii-iii
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	iv-vii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	viii-ix
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	x-xiii
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ/ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ.....	xiv-xv
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1-2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	3
1.1 Σύντομη Ιστορική Εξέλιξη.....	3
1.2 Η δομή της οργάνωσης του κράτους μέχρι 31.12.2010 με βάση το πρόγραμμα Καποδίστριας.....	3-6
1.3 Τα κυριότερα σημεία της μεταρρύθμισης του 2010, με βάση το πρόγραμμα Καλλικράτης.....	6-10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Ο ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ.....	10
2.1 Γενικά.....	10
2.2 Γεωφυσικά δεδομένα του Δήμου Ρεθύμνης.....	10
2.2.1 Έκταση-Κατανομή έκτασης σε ορεινή-ημιορεινή-πεδινή.....	10
2.2.2 Στοιχεία για τις χρήσεις γης του Δήμου Ρεθύμνης.....	11
2.3 Πληθυσμιακά-Δημογραφικά δεδομένα ανά Δημοτική Ενότητα του Δήμου Ρεθύμνης.....	11
2.3.1 Εξέλιξη του πληθυσμού του Δήμου Ρεθύμνης.....	11-12
2.4 Απασχόληση-Ανεργία Δήμου Ρεθύμνης.....	13
2.4.1 Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός του Δήμου Ρεθύμνης.....	13-14
2.4.2 Τομεακή σύνθεση απασχόλησης του Δήμου Ρεθύμνης.....	14-16
2.4.3 Επίπεδο εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού του Δήμου Ρεθύμνης...	16-19
2.5 Υποδομές και Ποιότητα Ζωής του Δήμου Ρεθύμνης.....	19
2.5.1 Μεταφορικές Υποδομές.....	19-20
2.5.2 Υπηρεσίες Υγείας-Πρόνοιας.....	20
2.5.3 Υποδομές Εκπαίδευσης.....	20-21
2.5.4 Πολιτιστικές Υποδομές.....	21

2.5.5 Αθλητικές Υποδομές.....	21-22
2.5.6 Τουριστικές Υποδομές.....	22
2.5.7 Δομή και Οργάνωση των Υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του ως οργανισμών πριν την Ένωση των Καλλικρατικών Δήμων.....	22-24
2.5.8 Δομή και Οργάνωση των Υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του ως οργανισμών μετά την Ένωση των Καλλικρατικών Δήμων.....	24-27
2.5.9 Αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής του Δήμου και εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης.....	28-33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ.....	33
3.1 Μεθοδολογία της Έρευνας.....	33
3.2 Αποτελέσματα έρευνας των δημοτών του Δήμου Ρεθύμνης.....	33
3.2.1 Στοιχεία Ερωτώμενου.....	33
3.2.1.1 Στοιχεία δημότη.....	34
3.2.1.2 Φύλο.....	34
3.2.1.3 Ηλικιακή Ομάδα.....	34-35
3.2.1.4 Επίπεδο εκπαίδευσης.....	35-36
3.2.1.5 Απασχόληση.....	36-37
3.2.1.6 Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα-Εμπειρία Δημοτών σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα-Προηγούμενη Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα- Έτη Συμμετοχής.....	37-40
3.2.2 Αξιολόγηση Θεσμικού Πλαισίου Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης.....	40
3.2.2.1 Ψήφος στις τελευταίες Δημοτικές Εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου και Οργάνων Α΄βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης- Κριτήρια Ψήφου.....	40-41
3.2.2.2 Λόγοι που δε ψήφισαν οι Δημότες.....	41-42
3.2.2.3 Προβλήματα-Αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς Τ.Α («Καποδίστριας»).....	42-45
3.2.2.4 Δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης».....	45-46
3.2.2.5 Κατάλληλα μέτρα για την ενεργό συμμετοχή του Δημότη στο νέο σύστημα Αυτοδιοίκησης.....	47-48
3.2.3 Εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στο δήμο σας.....	48
3.2.3.1 Συνένωση του Δήμου Ρεθύμνης.....	48-49

3.2.3.2 Βασικά Προβλήματα στη λειτουργία του Δήμου και στην επαφή του με τους δημότες κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής.....	50-51
3.2.3.3 Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου τη τελευταία τριετία πριν τον «Καλλικράτη».....	51-52
3.2.3.4 Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου με την εφαρμογή του «Καλλικράτη».....	53-54
3.2.3.5 Αξιολόγηση παροχής υπηρεσιών από το Δήμο Ρεθύμνης.....	55-56
3.2.3.6 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή.....	56-65
3.2.3.7 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων.....	65-75
3.2.3.8 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.....	76-82
3.2.3.9 Σημαντικά Μέτρα για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο Ρεθύμνης.....	83-84
3.2.3.10 Τομείς που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο Δήμο.....	84-85
3.2.3.11 Αξιοποίηση Εθελοντικών Υπηρεσιών.....	85
3.2.3.12 Συνεργασία Δήμου με τον Ιδιωτικό Τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των Δήμων-Παραχώρηση Υπηρεσιών σε Ιδιώτες με τον έλεγχο και την εποπτεία του Δήμου.....	86-87
3.2.3.13 Αξιολόγηση Εκλεγμένης Δημοτικής Αρχής.....	88-89
3.2.3.14 Αξιολόγηση Εκλεγμένης Αντιπολίτευσης.....	89-90
3.2.4 Εξατομικευμένες ερωτήσεις.....	90
3.2.4.1 Ενημέρωση Δραστηριοτήτων και δρώμενων στο Δήμο Ρεθύμνης.....	90-91
3.2.4.2 Έκφραση άποψης για τη διαχείριση Τοπικών Υποθέσεων του Δήμου Ρεθύμνης.....	91-92
3.2.4.3 Προσωπική Συμπεριφορά σε θέματα Ανακύκλωσης.....	92-93
3.2.4.4 Προσφορά Εθελοντικών Υπηρεσιών στο Δήμο Ρεθύμνης.....	93-94
3.2.4.5 Πληρωμή κόστους κατανάλωσης Δημοτικών Υπηρεσιών- Τρόποι κάλυψης κόστους παρεχόμενων Δημοτικών Υπηρεσιών.....	94-97
3.2.4.6 Αναφορά μέχρι πέντε ζητημάτων, που οι δημότες θα ήθελαν η δημοτική αρχή να προωθήσει κατά προτεραιότητα στο Δήμο Ρεθύμνης.....	97

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	98-101
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	102
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ.....	103-104
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	105-113

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1 Τα στοιχεία για τις χρήσεις γης.....	11
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2 Εξέλιξη του πληθυσμού ανά δεκαετία.....	12
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.3 Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός.....	13
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4 Τομεακή σύνθεση απασχόλησης.....	14-16
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.5 Επίπεδο εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού.....	17
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.6 Επίπεδο εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού.....	17-18
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.7 Επίπεδο εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού.....	18-19
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1 Φύλο.....	34
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2 Ηλικιακή Ομάδα.....	34
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3 Επίπεδο εκπαίδευσης.....	35
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4 Απασχόληση.....	36
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5 Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα.....	37
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.6 Εμπειρία Δημοτών σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα.....	37-38
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.7 Προηγούμενη Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα.....	38
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.8 Έτη Συμμετοχής.....	39
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.9 Ψήφος στις τελευταίες Δημοτικές Εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου και Οργάνων Α΄βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	40
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.10 Κριτήρια Ψήφου.....	41
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.11 Λόγοι που δε ψήφισαν οι Δημότες.....	41-42
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.12 Προβλήματα-Αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς Τ.Α («Καποδίστριας»).....	42-44
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.13 Δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης».....	45-46
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.14 Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του Δημότη στο νέο σύστημα Αυτοδιοίκησης.....	47
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.15 Συνένωση του Δήμου Ρεθύμνης.....	48
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.16 Βασικά Προβλήματα στη λειτουργία του Δήμου.....	50
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.17 Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου τη τελευταία τριετία πριν τον «Καλλικράτη».....	51-52
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.18 Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου με την εφαρμογή του «Καλλικράτη».....	53-54
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.19 Αξιολόγηση παροχής υπηρεσιών από το Δήμο Ρεθύμνης.....	55

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.20 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή.....	56-57
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.21 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.....	63-64
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.22 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων.....	65-66
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.23 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων ...	74
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.24 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.....	76
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.25 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.....	81-82
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.26 Σημαντικά Μέτρα για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο Ρεθύμνης.....	83
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.27 Τομείς που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο Δήμο Ρεθύμνης.....	84
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.28 Αξιοποίηση Εθελοντικών Υπηρεσιών.....	85
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.29 Συνεργασία Δήμου Ρεθύμνης με τον Ιδιωτικό Τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των Δήμων.....	86
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.30 Παραχώρηση Υπηρεσιών σε Ιδιώτες με τον έλεγχο και την εποπτεία του Δήμου Ρεθύμνης.....	86-87
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.31 Αξιολόγηση Εκλεγμένης Δημοτικής Αρχής.....	88
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.32 Αξιολόγηση Εκλεγμένης Αντιπολίτευσης.....	89
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.33 Ενημέρωση Δραστηριοτήτων και δρώμενων στο Δήμο Ρεθύμνης.....	90-91
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.34 Έκφραση άποψης για τη διαχείριση Τοπικών Υποθέσεων του Δήμου Ρεθύμνης.....	91-92
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.35 Προσωπική Συμπεριφορά σε θέματα Ανακύκλωσης.....	92-93
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.36 Προσφορά Εθελοντικών Υπηρεσιών στο Δήμο Ρεθύμνης.....	93-94
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.37 Πληρωμή κόστους κατανάλωσης Δημοτικών Υπηρεσιών.....	94-95
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.38 Τρόποι κάλυψης κόστους παρεχόμενων Δημοτικών Υπηρεσιών...	96

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.1 Φύλο.....	34
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.2 Ηλικιακή Ομάδα.....	35
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.3 Επίπεδο εκπαίδευσης.....	35
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.4 Απασχόληση.....	36
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.5 Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα.....	37
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.6 Εμπειρία Δημοτών σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα.....	38
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.7 Προηγούμενη Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα.....	39
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.8 Έτη Συμμετοχής.....	39
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.9 Ψήφος στις τελευταίες Δημοτικές Εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου και Οργάνων Α΄βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	40
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.10 Κριτήρια Ψήφου.....	41
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.11 Λόγοι που δε ψήφισαν οι Δημότες.....	42
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.12 Προβλήματα-Αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς Τ.Α («Καποδίστριας»).....	44
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.13 Δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης».....	46
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.14 Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του Δημότη στο νέο σύστημα Αυτοδιοίκησης.....	47
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.15 Συνένωση του Δήμου Ρεθύμνης.....	49
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.16 Βασικά Προβλήματα στη λειτουργία του Δήμου.....	50
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.17 Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου τη τελευταία τριετία πριν τον «Καλλικράτη».....	52
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.18 Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου με την εφαρμογή του «Καλλικράτη».....	54
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.19 Αξιολόγηση παροχής υπηρεσιών από το Δήμο Ρεθύμνης.....	56
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.20 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή.....	57
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.21 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή.....	58
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.22 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή.....	58

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.23 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή.....	59
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.24 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή.....	60
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.25 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή.....	60
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.26 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή.....	61
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.27 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή.....	62
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.28 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή.....	62
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.29 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή.....	63
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.30 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.....	64-65
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.31 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων.....	67
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.32 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων.....	68
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.33 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων.....	69
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.34 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων.....	70
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.35 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων.....	71
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.36 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων.....	72
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.37 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων.....	73
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.38 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων.....	74

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.39 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.....	75
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.40 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.....	77
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.41 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.....	77
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.42 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.....	78
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.43 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.....	79
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.44 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.....	80
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.45 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.....	80-81
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.46 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.....	81
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.47 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων.....	82
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.48 Σημαντικά Μέτρα για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο Ρεθύμνης.....	83
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.49 Τομείς που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο Δήμο Ρεθύμνης.....	84
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.50 Αξιοποίηση Εθελοντικών Υπηρεσιών.....	85
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.51 Συνεργασία Δήμου Ρεθύμνης με τον Ιδιωτικό Τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των Δήμων.....	86
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.52 Παραχώρηση Υπηρεσιών σε Ιδιώτες με τον έλεγχο και την εποπτεία του Δήμου Ρεθύμνης.....	87
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.53 Αξιολόγηση Εκλεγμένης Δημοτικής Αρχής.....	88
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.54 Αξιολόγηση Εκλεγμένης Αντιπολίτευσης.....	90
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.55 Ενημέρωση Δραστηριοτήτων και δρώμενων στο Δήμο Ρεθύμνης.....	91

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.56 Έκφραση άποψης για τη διαχείριση Τοπικών Υποθέσεων του Δήμου Ρεθύμνης.....	92
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.57 Προσωπική Συμπεριφορά σε θέματα Ανακύκλωσης.....	93
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.58 Προσφορά Εθελοντικών Υπηρεσιών στο Δήμο Ρεθύμνης.....	94
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.59 Πληρωμή κόστους κατανάλωσης Δημοτικών Υπηρεσιών.....	95
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.60 Τρόποι κάλυψης κόστους παρεχόμενων Δημοτικών Υπηρεσιών.....	96

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ/ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

- Α.Ε.Ι.:** Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΑμεΑ: Άτομα με Αναπηρία
Β.Δ: Βασιλικό Διάταγμα
ΒΟ.Α.Κ: Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης
Γ.Γ: Γενικός Γραμματέας
Γ.Γ.Α: Γενική Γραμματεία Αθλητισμού
Γ.Γ.Π: Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας
Γ.Π.Σ: Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο
Δ.Α.Κ: Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο
Δ.Α.Ο.Ρ: Δημοτικός Αθλητικός Οργανισμός Ρεθύμνου
Δ.Ε: Δημοτική Ενότητα
Δ.Ε.Υ.Α.Ρ: Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Ρεθύμνου
ΔΗ.ΘΕ.ΡΕ: Δημοτικό Θέατρο Ρεθύμνου
Δ.Κ: Δημοτική Κοινότητα
Δ.Κ.Κ: Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας
ΔΥΠΕ: Δημόσια Υπηρεσία Περιφέρειας
Ε.Ε: Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΠΑ.Σ: Επαγγελματική Σχολή
Ε.Σ.Π.Α: Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
ΕΣΥΕ: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος
Ε.Χ.Τ.Α: Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας
Ι.Ε.Κ.: Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
Ι.Κ.Α: Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Κ.Α.Π: Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι
Κ.Α.Π.Η: Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων
Κ.Ε.ΔΗ.Ρ: Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Ρεθύμνου
Κ.Ε.Κ.Υ.Κ.ΑμεΑ.: Κέντρο Εκπαίδευσης Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες
Κ.Ε.Π: Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών
Κ.Η.Φ.Η.: Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων
Κ.Ν.Α: Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης

Κ.Τ.Ε.Λ: Κοινά Ταμεία Εισπράξεων Λεωφορείων
Ν.Α: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
Ν.Ε: Νομαρχιακή Επιτροπή
Ν.Σ: Νομαρχιακό Συμβούλιο
Ν.Ε.Ο: Νέα Εθνική Οδός
Ν.Π.Δ.Δ: Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Ο.Α.Ε.Δ.: Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού
Ο.ΚΑ.ΝΑ.: Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών
Φ.Ε.Κ: Φύλλα Εφημερίδας της Κυβέρνησης
Ο.Τ.Α: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Π.Ε.Π: Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Τ.Α: Τοπική Αυτοδιοίκηση
Τ.Ε.Ι.: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Τ.Κ: Τοπική Ενότητα
ΥΠ.ΠΟ.: Υπουργείο Πολιτισμού
Φ.Π.Α: Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
ΧΑΔΑ: Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων
ΧΥΤΑ: Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων
ΧΥΤΥ: Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Θέμα της παρούσας Πτυχιακής Εργασίας είναι το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» και η έρευνα που διενεργείται στους δημότες του Δήμου Ρεθύμνης.

Αντικείμενο της έρευνας αποτελεί το νέο σύστημα διοίκησης των τοπικών υποθέσεων, από τον πρώτο και δεύτερο βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Τ.Α).

Σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση των απόψεων των δημοτών για το νέο σύστημα διοίκησης ως θεσμού και οι δυνατότητες αποτελεσματικής εφαρμογής του στο Δήμο Ρεθύμνης.

Η έρευνα πραγματοποιείται στο **Δήμο Ρεθύμνης**, ο οποίος σύμφωνα με το Πρόγραμμα «Καλλικράτης» μετά τη συνένωση των Δήμων και Κοινοτήτων παρουσίασε μεταβολές στη σύστασή του.

Ο καθορισμός του ερευνητικού θέματος και ο σκοπός της παρούσας εργασίας ορίζεται από τις παρακάτω **υποθέσεις**:

- Με την εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης», επανεθεμιλιώνεται η Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση με λιγότερους και ισχυρότερους Δήμους σε όλη τη χώρα.
- Ο τουρισμός κατέχει σημαντική θέση στην οικονομία του Δήμου Ρεθύμνης, με τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό του να απασχολείται σε δραστηριότητες που σχετίζονται άμεσα με αυτόν.
- Η διαχείριση απορριμμάτων βρίσκεται στις άμεσες προτεραιότητες της Δημοτικής Αρχής.
- Η βελτίωση των οδικών δικτύων, της σήμανσης και του κυκλοφοριακού προβλήματος θεωρούνται σημαντικά μέτρα για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο Ρεθύμνης.

Η εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας είναι συνδυασμός της Πρωτογενούς και Δευτερογενούς Έρευνας. Η **Πρωτογενής έρευνα** διακρίνεται σε ποσοτική (γραφικές παραστάσεις, πίνακες, κ.λ.π) και ποιοτική (περιλήψεις, συμπεράσματα κ.λ.π). Η μέθοδος της Πρωτογενούς Έρευνας βασίστηκε στο ερωτηματολόγιο, το οποίο συμπληρώθηκε από 60 Δημότες του Δήμου Ρεθύμνης. Για την επιλογή του δείγματος της έρευνας χρησιμοποιήθηκε η απλή τυχαία δειγματοληψία και διεξήχθη στο χρονικό διάστημα από 15-10-2011 έως 10-12-2011. Τα κριτήρια για την επιλογή του δείγματος των δημοτών ήταν η ηλικιακή ομάδα (20-29, 30-39, 40-49,50-64 ετών), η

κατανομή του πληθυσμού στις 4 Δημοτικές Ενότητες (Δ.Ε. Ρεθύμνου, Δ.Ε. Νικηφόρου Φωκά, Δ.Ε. Αρκαδίου, Δ.Ε. Λαλπαίων) του Δήμου Ρεθύμνης και το φύλο (50% άνδρες και 50% γυναίκες). Η Δευτερογενής Έρευνα βασίστηκε στις βιβλιογραφικές, διαδικτυακές και άλλες πηγές και αφορά τη δομή της οργάνωσης του Κράτους με βάση το πρόγραμμα Καποδίστριας και Καλλικράτης, καθώς και την αναπτυξιακή φυσιογνωμία της περιοχής του Δήμου Ρεθύμνης.

Το ερωτηματολόγιο απαρτίζεται από 4 ενότητες:

Ενότητα Α. Στοιχεία ερωτώμενου

Ενότητα Β. Αξιολόγηση Θεσμικού Πλαισίου Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Ενότητα Γ. Εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στο δήμο σας

Ενότητα Δ. Εξατομικευμένες ερωτήσεις

Το είδος των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκαν είναι “κλειστής (δεδομένης) απάντησης” εκτός από την τελευταία που είναι “ανοικτής (ελεύθερης) απάντησης”.¹

Κατά τη διάρκεια της έρευνας, υπήρξαν ελάχιστες δυσκολίες. Αρχικά, σε ορισμένες περιπτώσεις, υπήρξε απροθυμία των δημοτών να δώσουν τα προσωπικά τους στοιχεία. Παρ’όλα αυτά, με σοβαρότητα, ευγένεια και την επίδειξη της επιστολής από το τμήμα της Τ.Α, τους έπεισα ότι οι απαντήσεις τους είναι άκρως εμπιστευτικές και κανένας δε θα λάβει γνώση των προσωπικών τους δεδομένων, είτε Δημόσια Αρχή είτε ιδιώτης. Επιπλέον, υπήρξαν κάποιες δυσκολίες στις συναντήσεις με τους Δημότες, λόγω του ότι οι περισσότεροι βρίσκονταν στον εργασιακό τους χώρο.

---

¹ Βλ. Ε.Γ. Δημητρόπουλος, *Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Επιστημονικής Έρευνας*, “Έλλην”, Αθήνα 2009, σελ. 204.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.1 Σύντομη Ιστορική Εξέλιξη

Μετά την ανεξαρτησία του ελληνικού κράτους από τους Τούρκους, η Γ.Α απέκτησε τον πρώτο Δημοκρατικό Κώδικα «Περί συστάσεως των Δήμων» με το νόμο της 27.12.1833/10.1.1834. Με αυτό το Βασιλικό Διάταγμα (ΒΔ), τέθηκαν και ολοκληρώθηκαν τα θεμέλια της Γ.Α.² Παράλληλα, επί της Αντιβασιλείας του Όθωνα, με το Διάταγμα της 3/15 Απριλίου 1833 «Περί διαιρέσεως του Βασιλείου και της Διοικήσεως αυτού» η χώρα διαιρέθηκε σε 10 Νομούς και 47 Επαρχίες, που αποτελούσαν αποκεντρωμένες, ουσιαστικά, μονάδες κρατικής διοίκησης.³ Η Ελλάδα ήταν για μεγάλο χρονικό διάστημα συγκεντρωτικό κράτος. Μετά πάροδο πολλών ετών, η Γ.Α έχει δεχθεί μέχρι σήμερα πολλές μεταρρυθμίσεις για να μπορέσει να ανταποκριθεί σε νέα αιτήματα της κοινωνίας των πολιτών. Η Αποκεντρωμένη Κρατική Διοίκηση βασίστηκε στο ν.3200/1955 «Περί διοικητικής αποκεντρώσεως», ο οποίος αποτέλεσε σημαντικό σταθμό στη λειτουργία του ελληνικού αποκεντρωτικού συστήματος.⁴

1.2 Η δομή της οργάνωσης του κράτους μέχρι 31.12.2010 με βάση το πρόγραμμα Καποδίστριας

Με τον όρο «οργάνωση της διοίκησης» εννοούμε τη διάρθρωση της Δημόσιας Διοίκησης. Κατά το άρθρο 101 παρ.1 Σ *«Η διοίκηση του κράτους οργανώνεται σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα»* και περιλαμβάνει την κεντρική και την περιφερειακή διοίκηση, καθώς και τα κεντρικά και περιφερειακά όργανα. Σύμφωνα με το άρθρο 101 παρ.3 Σ *«Τα περιφερειακά όργανα του Κράτους έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα για τις υποθέσεις της περιφέρειάς τους και τα κεντρικά όργανα του Κράτους, εκτός από ειδικές αρμοδιότητες, έχουν τη γενική κατεύθυνση, το συντονισμό και τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των περιφερειακών οργάνων.»*

---

²Βλ. Π.Ε. Πουλής, *Εισαγωγή στο Δημόσιο Δίκαιο*, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2007, σελ. 227.

³Βλ. Χ. Χρυσανθάκης, *Καλλικράτης: Ο νέος νόμος για την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010, σελ. 17.

⁴Βλ. Π.Ε. Πουλής, *Εισαγωγή στο Δημόσιο Δίκαιο*, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2007, σελ. 220.

Πέρα από το αποκεντρωτικό σύστημα, ισχύει και αυτό της αυτοδιοίκησης, κατά την οποία ορισμένες διοικητικές υποθέσεις ανατίθενται από το Κράτος σε αυτοτελή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ) και ασκούνται με όργανά τους.⁵

Με το ν. 2539/1997 (Νόμος Καποδίστρια ή Σχέδιο Καποδίστρια) έγινε μια τολμηρή παρέμβαση στον χώρο της Πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με τον οποίο έγινε συνένωση υφιστάμενων Δήμων και Κοινοτήτων σε μεγαλύτερους δήμους, για τη βελτιστοποίηση της Δημόσιας Διοίκησης στο επίπεδο της Τ.Α.⁶

Οι Δήμοι και οι Κοινότητες συγκροτούν τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α) α' βαθμού, είναι Ν.Π.Δ.Δ και έχουν συνταγματική κατοχύρωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 Σ. Παράλληλα ο θεσμός της Τ.Α κατοχυρώνεται και από τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας (Ε.Χ.Τ.Α). Τα αρμόδια όργανα διοίκησης για τους Δήμους είναι το Δημοτικό Συμβούλιο, η Δημαρχιακή Επιτροπή και ο Δήμαρχος και για τις Κοινότητες είναι το Κοινοτικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος της Κοινότητας. Επίσης, τα αρμόδια όργανα του Δημοτικού Διαμερίσματος είναι το Συμβούλιο του Διαμερίσματος και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου του Διαμερίσματος και του Τοπικού Διαμερίσματος είναι το Τοπικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου.⁷

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 75 του νέου Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Δ.Κ.Κ.) ν.3463/2006 (ΦΕΚ Α 114) «Οι δημοτικές και οι κοινοτικές αρχές διευθύνουν και ρυθμίζουν όλες τις τοπικές υποθέσεις, σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της εγγύτητας, με στόχο την προστασία, την ανάπτυξη και τη συνεχή βελτίωση των συμφερόντων και της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας.». Οι αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων αφορούν, κυρίως, τους τομείς Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Ποιότητας ζωής και Εύρυθμης Λειτουργίας των Πόλεων και των Οικισμών, Απασχόλησης, Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Πολιτικής Προστασίας. Επίσης οι Δήμοι και οι Κοινότητες ασκούν, σε τοπικό επίπεδο κρατικού χαρακτήρα, αρμοδιότητες για την εξυπηρέτηση των πολιτών, όπως είναι η τήρηση του δημοτολογίου κ.λ.π.⁸

⁵Βλ. Π.Ε. Πουλής, *Εισαγωγή στο Δημόσιο Δίκαιο*, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2007, σελ. 190, 195.

⁶Βλ. Χ. Χρυσανθάκης, *Καλλικράτης: Ο νέος νόμος για την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010, σελ. 13.

⁷Βλ. Π.Ε. Πουλής, *Εισαγωγή στο Δημόσιο Δίκαιο*, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2007, σελ. 229, 230, 233, 236, 237.

⁸Βλ. Π.Ε. Πουλής, *Εισαγωγή στο Δημόσιο Δίκαιο*, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2007, σελ. 230-232.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα του 1975/1986/2001, άρθρο 102 παρ.5, το Κράτος λαμβάνει τα νομοθετικά, κανονιστικά και δημοσιονομικά μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της **οικονομικής αυτοτέλειας** των Ο.Τ.Α. Τα έσοδα των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α προέρχονται από ίδιους πόρους, εισοδήματα κινητής και ακίνητης περιουσίας, ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, φόρους, εισφορές, δάνεια, δωρεές κ.λ.π (άρθρο 157 Δ.Κ.Κ.). Οι δαπάνες αφορούν την πληρωμή των εξόδων διοίκησης, την εξόφληση των οφειλών, τις ετήσιες εισφορές των συνδέσμων Δήμων και Κοινοτήτων, κ.λ.π (άρθρο 158 Δ.Κ.Κ.). Όλα τα έσοδα και οι δαπάνες εγγράφονται σε ισοσκελισμένο Προϋπολογισμό.⁹ Με το ν.1828/89 καθιερώθηκαν οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι (Κ.Α.Π), με στόχο τη χρηματοδότηση των Ο.Τ.Α που προέρχονται από φόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού.¹⁰

Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (Ν.Α) συστήθηκαν με το ν. 2218 και 2240/1994 ως δεύτερη βαθμίδα Τ.Α και είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο Ν.Π.Δ.Δ.¹¹ Καταργηθήκαν οι υφιστάμενες Νομαρχίες και έκτοτε, τα όργανα διοίκησής τους δεν τοποθετούνται από την Κεντρική Διοίκηση αλλά εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία κάθε 4 χρόνια.¹² Οι Ν.Α έχουν αποστολή την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της Περιφέρειάς τους. Τα **όργανα** των Ν.Α είναι το Νομαρχιακό Συμβούλιο (Ν.Σ), οι Νομαρχιακές Επιτροπές (Ν.Ε) και ο Νομάρχης.¹³

Από το άρθρο 102 παρ.1 Σ, προκύπτει ότι με τη σύσταση της δευτεροβάθμιας Τ.Α, η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στην **αρμοδιότητα** της Ν.Α. Στο άρθρο 9 παρ.1 του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Κ.Ν.Α) μεταβιβάζεται στις Ν.Α η διοίκηση των κρατικών υποθέσεων που το Κράτος τους έχει αναθέσει, καθώς και οι αναγκαίοι πόροι για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Επίσης με το ν. 2647/1998 μεταβιβάστηκαν στις Ν.Α αρμοδιότητες πολλών Υπουργών.¹⁴

Όσον αφορά τα **Οικονομικά**, η Ν.Α έχει ιδιαίτερο Προϋπολογισμό, ο οποίος περιλαμβάνει όλα τα έσοδα και τα έξοδα. Τα έσοδα της Ν.Α προέρχονται από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές, εισοδήματα από την ακίνητη και κινητή

---

⁹Βλ. Π.Ε. Πουλής, *Εισαγωγή στο Δημόσιο Δίκαιο*, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2007, σελ. 239, 240.

¹⁰Βλ. Ε. Μπεσίλα-Βήκα, *Τοπική Αυτοδιοίκηση Ι*, Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2007, σελ. 368.

¹¹Βλ. Κ. Τσουντας, *Οι λειτουργίες του Κράτους στα σύγχρονα πολιτεύματα*, Εμμανουηλίδης, Αθήνα 2004, σελ. 213.

¹²Βλ. Χ. Χρυσανθάκης, *Καλλικράτης: Ο νέος νόμος για την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010, σελ. 20.

¹³Βλ. Ε. Μπεσίλα-Βήκα, *Τοπική Αυτοδιοίκηση Ι*, Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2007, σελ. 318,319.

¹⁴Βλ. Π.Ε. Πουλής, *Εισαγωγή στο Δημόσιο Δίκαιο*, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2007, σελ. 247, 248.

περιουσία, ειδική ετήσια κρατική οικονομική ενίσχυση από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, Κ.Α.Π, πιστώσεις του Προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, δάνεια, δωρεές, κληροδοσίες και κληρονομίες, εκποίηση περιουσιακών στοιχείων, χρηματοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε) κ.λ.π (άρθρο 82 ΚΝΑ). Το σχέδιο του Προϋπολογισμού των Ν.Α συντάσσεται από τη Ν.Ε και στη συνέχεια το υποβάλλουν στο Ν.Σ, το οποίο και το ψηφίζει.¹⁵ Δεν προβλέπεται ο έλεγχος Προϋπολογισμού από κρατικά όργανα.

Σύμφωνα με το άρθρο 102 παρ.4 εδ.α΄ Σ, το Κράτος ασκεί στους **Ο.Τ.Α εποπτεία** που συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας και δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους. Η διοικητική εποπτεία ασκείται σε όλες τις πράξεις και τα πρόσωπα των αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α α΄ και β΄ βαθμού και των Ν.Π.Δ.Δ, σε περίπτωση που έχουν διαπράξει σοβαρή παράβαση στα καθήκοντά τους. Στους μεν Ο.Τ.Α α΄ βαθμού ασκείται στο πρώτο στάδιο από το Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας (Γ.Γ.Π) αποκλειστικά για τον έλεγχο νομιμότητας (άρθρο 148 παρ.1 του Δ.Κ.Κ) και στο δεύτερο στάδιο από Ειδική Τριμελή Επιτροπή, για προσφυγές κατά των αποφάσεων του Γ.Γ.Π (άρθρο 151 του Δ.Κ.Κ). Στους δε Ο.Τ.Α β΄ βαθμού ο έλεγχος των πράξεων όλων των οργάνων ασκείται από Τριμελή Επιτροπή (άρθρο 68 του ΚΝΑ), η οποία είναι « ανεξάρτητη δημόσια αρχή». Οι ποινές που επιβάλλονται είναι α)η ποινή της αργίας και β)η ποινή της έκπτωσης.¹⁶

1.3 Τα κυριότερα σημεία της μεταρρύθμισης του 2010, με βάση το πρόγραμμα Καλλικράτης

Στο «Σχέδιο Καποδίστριας» έγιναν σημαντικές τομές στο πολιτικο-διοικητικό σύστημα, όπως η καθιέρωση της Κρατικής Περιφέρειας, της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, η υλοποίηση των συνενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων και η καθιέρωση των Κ.Α.Π. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την ουσιαστική αναβάθμιση της Τ.Α, χωρίς όμως, να τη κάνουν τόσο ισχυρή και αποτελεσματική, όσο απαιτούσαν οι ανάγκες για την εξυπηρέτηση του πολίτη, για την ανάπτυξη της χώρας και για την

¹⁵Βλ. Π.Ε. Πουλής, *Εισαγωγή στο Δημόσιο Δίκαιο*, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2007, σελ. 254, 255.

¹⁶Βλ. Π.Ε. Πουλής, *Εισαγωγή στο Δημόσιο Δίκαιο*, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2007, σελ. 240-242,251.

εναρμόνιση στο Ευρωπαϊκό κεκτημένο. Έτσι δημιουργήθηκε η ανάγκη μιας νέας διοικητικής μεταρρύθμισης.¹⁷

Η συνέχεια του «Σχεδίου Καποδίστρια» του ν.2539/1997 είναι το «**Σχέδιο Καλλικράτης**» του ν.3852/2010 με το όνομα «**Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης**». Σημαντικό σημείο του Σχεδίου Καλλικράτης είναι η διοικητική μεταρρύθμιση της αυτοδιοίκησης, στην οποία η Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση επανεθεμελιώνεται με λιγότερους και ισχυρότερους Δήμους σε όλη τη χώρα. Οι Περιφέρειες συγκροτούν τη Δευτεροβάθμια Αυτοδιοίκηση και για πρώτη φορά εισάγεται ο θεσμός της Αποκεντρωμένης Κρατικής Διοίκησης, ο οποίος οργανώνεται σε επίπεδο ευρύτερων χωρικών ενοτήτων.¹⁸

Οι Δήμοι και οι Κοινότητες από 1034 επί «Σχεδίου Καποδίστρια», διαμορφώθηκαν και περιορίστηκαν σε 325. Διαιρέθηκαν σε δημοτικές ενότητες, οι οποίες ταυτίζονται ουσιαστικά με τους δήμους που συνενώθηκαν. Αυτές με τη σειρά τους διαιρέθηκαν σε κοινότητες, οι οποίες ταυτίζονται με τα παλαιά δημοτικά διαμερίσματα. Οι 57 Ν.Α και τα 19 επαρχεία καταργήθηκαν και εξελίχθηκαν σε 13 αιρετές Περιφέρειες, οι οποίες παραμένουν στα ίδια γεωγραφικά όρια και αναλαμβάνουν μέρος των αρμοδιοτήτων των Νομαρχιών. Οι αιρετοί Περιφερειάρχες έχουν αυξημένες αρμοδιότητες και οι αποφάσεις τους εγκρίνονται από το Περιφερειακό Συμβούλιο. Οι Αντιπεριφερειάρχες έχουν αυξημένες κατά τόπον αρμοδιότητες. Στη θέση των 13 Κρατικών Περιφερειών επί «Σχεδίου Καποδίστρια» συγκροτούνται πλέον 7 ισχυρές Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, οι οποίες ασκούν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα στις κρατικές υποθέσεις της περιφέρειάς τους, σύμφωνα με το άρθρο 101 παρ.3 Σ. Ο επικεφαλής τους είναι ο Γενικός Γραμματέας (Γ.Γ), ο οποίος διορίζεται από την Κυβέρνηση.

Επιπλέον, οι **Δημοτικές Επιχειρήσεις** που ήταν περίπου 6000 Νομικά Πρόσωπα και Επιχειρήσεις των Δήμων, με το «Σχέδιο Καλλικράτης» έχουν μειωθεί σε περίπου 1.500 μέσω συνενώσεων ή καταργήσεων. Όσον αφορά το **εκλογικό σύστημα** στις αυτοδιοικητικές εκλογές, θα διεξάγονται κάθε 5 χρόνια, μήνα Ιούνιο, μαζί με τις Ευρωεκλογές, και όχι κάθε 4 χρόνια όπως ίσχυε επί «Σχεδίου Καποδίστρια». Επαναφέρεται το όριο του 50%+1 αντί του 42%, για την ανάδειξη Δημάρχου ή

¹⁷http://www.eetaa.gr/kallikratis/nomosxedio/Aitiologiki_Ekthesi_Kallikratis.pdf (σελ.6), ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

¹⁸Βλ. Χ. Χρυσανθάκης, *Καλλικράτης: Ο νέος νόμος για την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010, σελ. 25,28.

Περιφερειάρχη. Οι πηγές χρηματοδότησης των «Καποδιστριακών» Ο.Τ.Α προέρχονταν από τον κρατικό προϋπολογισμό, τα ευρωπαϊκά προγράμματα, τα δημοτικά τέλη και τους ίδιους πόρους (π.χ. δημοτικές επιχειρήσεις, κ.ά.). Με το νέο καθεστώς προστίθεται μερίδιο από κρατικούς φόρους (ΦΠΑ, φορολογία εισοδήματος, φόρο ακίνητης περιουσίας).¹⁹

Σύμφωνα με το άρθρο 94 του ν.3852/2010 στους Δήμους προστίθενται νέες αρμοδιότητες, που αφορούν τους τομείς:

1)Περιβάλλοντος (Πολεοδομικές εφαρμογές και έκδοση οικοδομικών αδειών), 2)Ποιότητα Ζωής και Εύρυθμη Λειτουργία των Πόλεων, 3)Προστασίας Δημόσιας Υγείας, περιλαμβανομένης της μεταφοράς αρμοδιοτήτων που ασκούνται από τις Δημόσιες Υπηρεσίες Περιφέρειας (ΔΥΠΕ), 4)Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, 5)Παιδείας(δια βίου μάθηση, υποστήριξη σχολικών υποδομών), Πολιτισμού και Αθλητισμού, 6)Αγροτικής Ανάπτυξης, Κτηνοτροφίας και Αλιείας, 7)Έκδοσης σειράς επαγγελματικών αδειών και 8)Οργάνωσης και λειτουργίας λαϊκών αγορών.²⁰

Σύμφωνα με το άρθρο 186 του ν.3852/2010 στις αιρετές Περιφέρειες προστίθενται νέες αρμοδιότητες, που αφορούν τους τομείς:

1)Προγραμματισμού-Ανάπτυξης, όπως η κατάρτιση και εκτέλεση των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Π.Ε.Π) και συμμετοχή στην κατάρτιση και εφαρμογή του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α), 2)Γεωργίας-Κτηνοτροφίας-Αλιείας, 3)Φυσικών Πόρων-Ενέργειας-Βιομηχανίας, 4)Απασχόλησης-Εμπορίου-Τουρισμού, 5)Μεταφορών-Επικοινωνιών, 6)Εργων-Χωροταξίας-Περιβάλλοντος, 7)Υγείας, 8)Παιδείας-Πολιτισμού-Αθλητισμού και 9)Πολιτικής Προστασίας και Διοικητικής Μέριμνας.²¹

Ο Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Δήμαρχο (άρθρο 7 του ν.3852/2010). Τα όργανα της Δημοτικής Κοινότητας είναι το Συμβούλιο της Δημοτικής Κοινότητας και ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Δημοτικής Κοινότητας (άρθρο 8 του ν.3852/2010). Επίσης, τα όργανα της Τοπικής Κοινότητας είναι το

¹⁹http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1_%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%AC%CF%84%CE%B7%CF%82, ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

²⁰Βλ. Χ. Χρυσανθάκης, *Καλλικράτης: Ο νέος νόμος για την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010, σελ. 194-210.

²¹Βλ. Χ. Χρυσανθάκης, *Καλλικράτης: Ο νέος νόμος για την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010, σελ. 306-340.

Συμβούλιο της Τοπικής Κοινότητας, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Τοπικής Κοινότητας και ο εκπρόσωπος της Τοπικής Κοινότητας, μέχρι 300 κατοίκους (άρθρο 8 του ν.3852/2010). Η Περιφέρεια διοικείται από τον Περιφερειάρχη, τους Αντιπεριφερειάρχες, το Περιφερειακό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή και την Εκτελεστική Επιτροπή (άρθρο 113 του ν.3852/2010).²²

Η λειτουργία της Αυτοδιοίκησης ενισχύθηκε με νέα συλλογικά όργανα:

- Η Εκτελεστική Επιτροπή, στους Δήμους αποτελείται από τον Δήμαρχο και τους Αντιδημάρχους και στην Περιφέρεια από τον Περιφερειάρχη και τους Αντιπεριφερειάρχες. Είναι συλλογικό, συντονιστικό και εκτελεστικό όργανο στην Αυτοδιοίκηση.
- Η επί «Σχεδίου Καποδίστρια» Δημαρχιακή Επιτροπή μετονομάστηκε σε Οικονομική Επιτροπή και αναβαθμίστηκε, έχοντας αρμοδιότητες σε δημοσιονομικά θέματα. Αντίστοιχη Επιτροπή λειτουργεί και στις Περιφέρειες.
- Η Επιτροπή Ποιότητας Ζωής συνίσταται σε Δήμους άνω των 10.000 κατοίκων, λειτουργεί στους Δήμους, με σημαντικές αρμοδιότητες σε θέματα Ποιότητας Ζωής καθώς και σε πολεοδομικά και περιβαλλοντικά θέματα, γνωμοδοτικού χαρακτήρα. Αντίστοιχη Επιτροπή λειτουργεί και στις Περιφέρειες με αποφασιστικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες.
- Η Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης είναι γνωμοδοτικό όργανο σε Δήμους άνω των 10.000 κατοίκων όσο και στις Περιφέρειες. Προσφέρει τη δυνατότητα θεσμοποιημένης συμμετοχής και ανταλλαγής επιχειρημάτων με εκπροσώπους της τοπικής κοινωνίας.
- Ο «Συμπαραστάτης» Δημότη και Επιχείρησης είναι νέος θεσμός εσωτερικής διαμεσολάβησης μεταξύ πολιτών, επιχειρήσεων και Ο.Τ.Α. Πρόσωπο εγνωσμένου κύρους δέχεται καταγγελίες για κακοδιοίκηση τόσο σε Δήμους όσο και σε Περιφέρειες.
- Το Συμβούλιο ένταξης Μεταναστών είναι συμβουλευτικό όργανο του Δήμου για την προώθηση των μεταναστών να ενταχθούν στην τοπική κοινωνία.²³

Το Κράτος ασκεί εποπτεία στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και εισάγει «Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α» στις έδρες των 7 Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Είναι αρμόδια για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α και για τον πειθαρχικό

²²Βλ. Χ. Χρυσανθάκης, *Καλλικράτης: Ο νέος νόμος για την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010, σελ. 93,94,236.

²³Βλ. Χ. Χρυσανθάκης, *Καλλικράτης: Ο νέος νόμος για την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010, σελ. 31-33.

έλεγχου των αιρετών. Προϊστάμενος αυτής της υπηρεσίας είναι ο Ελεγκτής Νομιμότητας, ο οποίος είναι ανώτατος υπάλληλος με νομικά εξειδικευμένα προσόντα.²⁴

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Ο ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

2.1 Γενικά

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν.3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης», ο νέος Δήμος Ρεθύμνης είναι δήμος της Περιφερειακής Ενότητας Κρήτης, με έδρα το Ρέθυμνο. Διαιρείται σε 4 Δημοτικές Ενότητες (Δ.Ε. Ρεθύμνου, Δ.Ε. Νικηφόρου Φωκά, Δ.Ε. Αρκαδίου, Δ.Ε. Λαππαίων), οι οποίες απαρτίζονται από 2 Δημοτικές Κοινότητες (Δ.Κ) και 45 Τοπικές Κοινότητες (Τ.Κ). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της απογραφής 2011, ο Δήμος έχει μόνιμο πληθυσμό 54.900 κατοίκους (26.470 άνδρες και 28.430 γυναίκες), με πληθυσμιακή πυκνότητα 138,55 ανά τετρ. χλμ.²⁵

2.2 Γεωφυσικά δεδομένα του Δήμου Ρεθύμνης

2.2.1 Έκταση-Κατανομή έκτασης σε ορεινή-ημιορεινή-πεδινή

Η συνολική έκταση των 4 Δ.Ε του Δήμου Ρεθύμνης ανέρχεται σε 393,7 τετρ. χλμ. Το μεγαλύτερο μέρος της έκτασης του Δήμου, είναι συγκεντρωμένο στη Δημοτική Ενότητα Ρεθύμνης με 125,7 τετρ. χλμ.²⁶

Ο Δήμος Ρεθύμνης διαμορφώνεται από ένα σύνθετο χωρικό πλαίσιο. Στο σύνολο της έκτασής του διακρίνονται 3 ζώνες (από Βορρά προς Νότο): α) παραλιακή-πεδινή (ελιές/κηπευτικά), β) ημιορεινή (ελιές/αιγοπρόβατα) και γ) ορεινή (αιγοπρόβατα/ελιές). Στην πεδινή ζώνη ανήκουν 2 Δ.Κ και 17 Τ.Κ, στην ημιορεινή 14 Τ.Κ και στην ορεινή 14 Τ.Κ.²⁷

²⁴Βλ. Χ. Χρυσανθάκης, *Καλλικράτης: Ο νέος νόμος για την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2010, σελ. 43.

²⁵http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A1602/PressReleases/A1602_SAM01_D_T_DC_00_2011_01_F_GR.pdf (σελ. 10), ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

²⁶Ίδια Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ (2001)

²⁷Ίδια Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ (2001)

2.2.2 Στοιχεία για τις χρήσεις γης του Δήμου Ρεθύμνης

Η κατανομή της έκτασης του Δήμου στις βασικές κατηγορίες χρήσεως γης, με βάση την ταξινόμηση, παρατίθεται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1 Τα στοιχεία για τις χρήσεις γης

ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΣΕΩΝ (χιλ. στρέμματα)
ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΕΙΣ	190,5
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	122,8
ΔΑΣΗ	68,9
ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΝΕΡΑ	0,0
ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ (ΚΤΙΡΙΑ, ΔΡΟΜΟΙ, Κ.Α.Π)	8,1
ΑΛΛΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	3,7

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ (2001)

Όπως παρατηρούμε από τον παραπάνω πίνακα, διαπιστώνουμε ότι το μεγαλύτερο μέρος της έκτασης του Δήμου το συνιστούν οι καλλιεργούμενες εκτάσεις και αγραναπαύσεις με 190,5 χιλ. στρέμματα. Αξίζει να επισημανθεί ότι δεν υπάρχουν καθόλου εκτάσεις καλυπτόμενες από νερά.

2.3 Πληθυσμιακά-Δημογραφικά δεδομένα ανά Δημοτική Ενότητα του Δήμου Ρεθύμνης

2.3.1 Εξέλιξη του πληθυσμού του Δήμου Ρεθύμνης

Στον επόμενο πίνακα αποτυπώνεται η πληθυσμιακή εξέλιξη του Δήμου Ρεθύμνης. Είναι προφανής η πληθυσμιακή αύξηση των τριών Δ.Ε, πλην της Δ.Ε. Λαλπαίων και αφορά στην αύξηση του πληθυσμού και στην αστικοποίηση του βορεινού μετώπου του Δήμου Ρεθύμνης στο σύνολό του.

Στο διάστημα της τελευταίας τριαντακονταετίας (1981-2011) ο πληθυσμός του Δήμου σημειώνει συνεχή ανοδική πορεία με την ποσοστιαία μεταβολή του πληθυσμού στα διαστήματα 1981-1991 (27,72%), 1991-2001 (22,19%) και 2001-2011 (17,89%) να είναι πολύ μεγαλύτερη απ'ότι σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2 *Εξέλιξη του πληθυσμού ανά δεκαετία*

	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 1981	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 1991	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2001	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2011	% 1981- 1991	% 1991- 2001	% 2001- 2011
ΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ							
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	29.836	38.109	46.568	54.900	27,72	22,19	17,89
Δ.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	20.640	26.560	31.687	-	28,68	19,30	-
Δ.Ε. ΝΙΚ ΦΩΚΑ	3.555	4.219	6.599	-	18,67	56,41	-
Δ.Ε. ΛΑΠΠΑΙΩΝ	2.376	2.585	2.630	-	8,80	1,74	-
Δ.Ε. ΑΡΚΑΔΙΟΥ	3.265	4.745	5.652	-	45,32	19,11	-

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ, Απογραφή Πραγματικού Πληθυσμού 1981,1991,2010. Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ, Απογραφή Μόνιμου Πληθυσμού 2011.

Σημ: Τα στοιχεία του 2011 δεν είναι επιμερισμένα ανά Δημοτική Ενότητα

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι για το Δήμο Ρεθύμνης υπάρχει συνεχής πληθυσμιακή αύξηση που όμως είναι μειούμενη τα τελευταία 30 χρόνια .

Την 10ετία 1991-2001 η μείωση της αύξησης είναι του 5,53%, ενώ την δεκαετία 2001-2011 το ποσοστό μείωσης της αύξησης του πληθυσμού ελαττώνεται στο 4,3%.

2.4 Απασχόληση-Ανεργία Δήμου Ρεθύμνης

2.4.1 Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός του Δήμου Ρεθύμνης

Σύμφωνα με την ανά δεκαετία απογραφή που διεξάγει η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος (ΕΣΥΕ), το 2001 ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Δήμου Ρεθύμνης είναι 20.975 κάτοικοι, εκ των οποίων οι 18.478 είναι απασχολούμενοι και οι 2.497 είναι άνεργοι. Όσο αναφορά τον οικονομικά μη ενεργό πληθυσμό του Δήμου ανέρχεται σε 19.254 κατοίκους. Πιο αναλυτικά τα δεδομένα αυτά αναλύονται παρακάτω.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.3 Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός

ΗΛΙΚΙΑ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ				ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ		
			ΣΥΝΟΛΟ	ΑΠΟ ΑΥΤΟΥΣ "ΝΕΟΙ"	
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	20975	18478	2497	733	19254
10-14	8	4	4	4	2751
15-19	606	422	184	147	3623
20-24	2587	2004	583	303	2135
25-29	3428	2944	484	158	749
30-34	3504	3117	387	57	679
35-39	2941	2638	303	39	605
40-44	2596	2383	213	15	585
45-49	2056	1929	127	5	618
50-54	1624	1511	113	5	822
55-59	878	803	75	0	922
60-64	417	393	24	0	1414
65-69	198	198	0	0	1551
70-74	108	108	0	0	1512
75+	24	24	0	0	1288

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ (2001)

Όπως βλέπουμε από τον παραπάνω πίνακα, ο πληθυσμός του Δήμου Ρεθύμνης είναι εξίσου κατανεμημένος σε ενεργό και μη ενεργό οικονομικά πληθυσμό. Όσον αφορά τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, παρατηρούμε ότι η ανεργία που παρουσιάζει ο Δήμος, είναι σχετικά υψηλή, καταλαμβάνοντας ποσοστό 12% περίπου.

2.4.2 Τομεακή σύνθεση απασχόλησης του Δήμου Ρεθύμνης

Όπως παρατηρούμε στον παρακάτω πίνακα, γίνεται αναλυτική καταγραφή των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας του Δήμου και της θέσης που κατέχει το κάθε επάγγελμα ανά κλάδο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4 Τομεακή σύνθεση απασχόλησης

ΔΗΜΟΣ, ΟΜΑΔΕΣ ΚΛΑΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ				
		ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΓΙΑ ΔΙΚΟ ΤΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ	ΜΙΣΘΩΤΟΙ	ΣΥΜΒΟΗΘΟΥΝΤΑ ΚΑΙ ΜΗ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ	“ΝΕΟΙ”
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	20989	2568	2786	14107	795	733
Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία.	2205	84	1361	351	409	0
Αλιεία.	23	3	11	4	5	0
Ορυχεία και λατομεία.	34	0	1	33	0	0
Μεταποιητικές βιομηχανίες.	1341	239	181	861	60	0
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού.	157	0	1	155	1	0
Κατασκευές.	2466	248	277	1917	24	0

Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, οχημάτων, μοτοσικλετών και ειδών ατομικής και οικιακής χρήσης.	2522	959	185	1258	120	0
Ξενοδοχεία και εστιατόρια.	3788	492	62	3136	98	0
Μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες.	885	66	120	688	11	0
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.	340	12	19	308	1	0
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις και επιχειρηματικές δραστηριότητες.	1013	174	229	593	17	0
Δημόσια Διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.	1276	0	0	1276	0	0
Εκπαίδευση.	1543	54	43	1444	2	0
Υγεία και κοινωνική μέριμνα.	824	35	94	693	2	0
Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού ή ατομικού χαρακτήρα.	578	77	73	421	7	0

Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό.	238	0	8	230	0	0
Ετερόδικοι οργανισμοί και όργανα.	1	0	0	1	0	0
“Νέοι”	733	0	0	0	0	733
Δήλωσαν ασαφώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	1022	125	121	738	38	0

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ (2001)

Από τα παραπάνω στοιχεία, είναι σαφές ότι η βάση της οικονομίας είναι ο τριτογενής τομέας. Στη δεύτερη θέση ακολουθεί ο δευτερογενής τομέας, ενώ στη τρίτη θέση ο πρωτογενής τομέας. Όσον αφορά τις θέσεις εργασίας στον τριτογενή τομέα την πρώτη θέση κατέχει ο τουριστικός κλάδος (ξενοδοχεία και εστιατόρια) και την τελευταία θέση οι ετερόδικοι οργανισμοί και όργανα. Στο δευτερογενή τομέα την πρώτη θέση κατέχουν οι κατασκευές και την τελευταία θέση τα ορυχεία και λατομεία. Επίσης στον πρωτογενή τομέα πρώτη θέση κατέχουν η γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα και δασοκομία και την τελευταία θέση η αλιεία. Τέλος υπάρχουν δύο κατηγορίες, οι “Νέοι” και αυτοί που δήλωσαν ασαφώς ή δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, οι οποίες καταλαμβάνουν μια σημαντική θέση στο πίνακα.

2.4.3 Επίπεδο εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού του Δήμου Ρεθύμνης

Στα στοιχεία των πινάκων 2.5, 2.6 και 2.7 που παρατίθενται παρακάτω, αποτυπώνεται το επίπεδο εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού, ανάλογα με τις ηλικιακές ομάδες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.5 Επίπεδο εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού

ΔΗΜΟΣ, ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΑΤΟΧΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ	ΚΑΤΟΧΟΙ ΜΑΣΤΕΡ	ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ	ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΤΕΙ (ΚΑΤΕ,ΚΑΤΕΕ) ΚΑΙ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΣΧΟΛΩΝ	ΠΤΥΧΙΟΥΧ ΜΕΤΑΔΕΥΤ ΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥ.
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	43781	100	385	3797	1488	1264
6-9	2374	0	0	0	0	0
10-14	2759	0	0	0	0	0
15-19	4229	0	0	0	0	30
20-24	4685	0	18	256	126	399
25-29	4306	5	91	637	262	281
30-34	4218	20	76	663	299	161
35-39	3557	18	55	505	214	121
40-44	3193	15	48	471	210	95
45-49	2689	11	40	426	142	71
50-54	2452	12	27	346	104	43
55-59	1807	14	15	190	45	26
60-64	1835	5	7	126	41	17
65-69	1749	0	4	71	31	7
70-74	1620	0	3	57	8	6
75-79	1088	0	0	31	5	4
80-84	720	0	1	13	1	2
85+	500	0	0	5	0	1

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ (2001)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.6 Επίπεδο εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού (συνέχεια πίνακα 2.5)

ΔΗΜΟΣ, ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΤΕΛ	ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΤΕΣ	ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ 3ΤΑΞΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ	ΑΠΟΦΟΙΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	43781	11154	497	585	5460	13228

6-9	2374	0	0	0	0	0
10-14	2759	0	0	0	182	1494
15-19	4229	1775	55	45	1789	508
20-24	4685	2477	110	59	546	654
25-29	4306	1485	83	78	655	674
30-34	4218	1427	83	45	592	796
35-39	3557	1135	80	85	499	795
40-44	3193	884	31	97	341	948
45-49	2689	604	34	77	257	963
50-54	2452	431	10	47	189	1176
55-59	1807	269	7	27	128	982
60-64	1835	225	3	11	76	1066
65-69	1749	186	1	10	77	923
70-74	1620	145	0	3	58	950
75-79	1088	65	0	1	29	664
80-84	720	25	0	0	21	393
85+	500	21	0	0	21	242

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ (2001)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.7 Επίπεδο εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού (συνέχεια πίνακα 2.6)

ΔΗΜΟΣ, ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΦΟΙΤΟΥΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ	ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΨΑΝ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ, ΑΛΛΑ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗ	ΔΕ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ ΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΗ
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	43781	3451	1522	850
6-9	2374	2372	2	0
10-14	2759	1079	4	0
15-19	4229	0	19	8
20-24	4685	0	16	24
25-29	4306	0	15	40
30-34	4218	0	21	35
35-39	3557	0	21	29
40-44	3193	0	28	25

45-49	2689	0	38	26
50-54	2452	0	49	18
55-59	1807	0	77	27
60-64	1835	0	186	72
65-69	1749	0	307	132
70-74	1620	0	285	105
75-79	1088	0	194	95
80-84	720	0	157	107
85+	500	0	103	107

Πηγή: Ιδία Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ (2001)

Σύμφωνα με τους τρεις παραπάνω πίνακες, η συνολική εικόνα του Δήμου, παρουσιάζει τα εξής στοιχεία: Ο μεγαλύτερος αριθμός των κατοίκων (13.228) είναι απόφοιτοι της στοιχειώδους εκπαίδευσης. Ο αριθμός των αποφοίτων της μέσης εκπαίδευσης (11.154) είναι περίπου διπλάσιος από τον αριθμό εκείνων που έχουν απολυτήριο 3ταξίου Γυμνασίου (5.460). Ακολουθούν οι πτυχιούχοι ανωτάτων σχολών (3.797) και οι πτυχιούχοι ΤΕΙ και ανώτερων σχολών (1.488). Αυτοί που δηλώνουν κάτοχοι Μεταπτυχιακού (385) και Διδακτορικού τίτλου (100), βρίσκονται στις τελευταίες θέσεις.

2.5 Υποδομές και Ποιότητα Ζωής του Δήμου Ρεθύμνης

2.5.1 Μεταφορικές Υποδομές

Από την πόλη του Ρεθύμνου διέρχονται ή καταλήγουν ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης (Β.Ο.Α.Κ) και η Νέα Εθνική Οδός (Ν.Ε.Ο) .

Το Ρέθυμνο εξυπηρετείται με τα λεωφορεία του ΚΤΕΛ Χανίων-Ρεθύμνου για σύνδεση με τις πόλεις και τα χωριά εντός και εκτός του Νομού. Για τις μετακινήσεις εντός του Δήμου λειτουργεί το αστικό ΚΤΕΛ.

Η εξυπηρέτηση με πλοίο μέσω του λιμανιού του Ρεθύμνου πραγματοποιείται με δρομολόγια Ρέθυμνο-Πειραιά-Ρέθυμνο. Για περισσότερους προορισμούς, χρησιμοποιείται το λιμάνι του Ηρακλείου ή της Σούδας Χανίων.

Επειδή το Ρεθύμνο δεν έχει δικό του αεροδρόμιο, η αεροπορική εξυπηρέτηση γίνεται μέσω του διεθνούς αεροδρομίου Ηρακλείου ή Χανίων.²⁸

2.5.2 Υπηρεσίες Υγείας-Πρόνοιας

Στην περιοχή του Δήμου Ρεθύμνης λειτουργούν οι παρακάτω υπηρεσίες Υγείας-Πρόνοιας: 1)Γενικό Νοσοκομείο, 2)Κοινωνικό ιατρείο στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α) για απόρους, 3)Ιδιωτικές Κλινικές, 4)Κέντρα Υγείας, 5)Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.), 6)Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας, 7)Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.), 8)Κέντρο Πρόληψης κατά των Ναρκωτικών, 9)Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών (Ο.ΚΑ.ΝΑ.), 10)Κέντρο Εκπαίδευσης Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρία (Κ.Ε.Κ.Υ.Κ.ΑμεΑ). Για Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ), ο Δήμος έχει κατασκευάσει ειδικές υποδομές για την εξυπηρέτησή τους, όπως ράμπες, οδεύσεις τυφλών, καθώς και ειδικό ανελκυστήρα ΑμεΑ στο κτίριο του Δημαρχείου και στα νέα κτίρια που κατασκευάζει.²⁹

2.5.3 Υποδομές Εκπαίδευσης

Στην πόλη του Ρεθύμνου εδρεύουν και λειτουργούν όλες οι βαθμίδες εκπαίδευσης. Στο Πανεπιστήμιο λειτουργεί η Φιλοσοφική Σχολή, η Σχολή Κοινωνικών Επιστημών και η Σχολή Επιστημών Αγωγής.³⁰ Επίσης, λειτουργεί το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Τ.Ε.Ι.) Μουσικολογίας, το Ινστιτούτο Μεσογειακών Ερευνών, η Σχολή Αστυνομίας Πόλεων³¹ και ένα Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) με πολλές ειδικότητες. Στις χαμηλότερες βαθμίδες εκπαίδευσης στο Δήμο Ρεθύμνης λειτουργούν 20 σχολικές μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (9 Λύκεια, 1 Επαγγελματική Σχολή (ΕΠΑ.Σ), 9 Γυμνάσια και 1 Ειδικό Σχολείο²¹⁶ Ευκαιρίας) και

²⁸http://c2.rethymno.gr/files/6/2078/epiheirisiako_shedio_a_fasi_2009.pdf (σελ. 116,117,120,121), ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

²⁹http://c2.rethymno.gr/files/6/2078/epiheirisiako_shedio_a_fasi_2009.pdf (σελ.99,100), ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

³⁰http://www.rethimno.gr/el/T_university/default.php, ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

³¹http://c2.rethymno.gr/files/6/2078/epiheirisiako_shedio_a_fasi_2009.pdf (σελ.90), ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

63 σχολικές μονάδες της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (27 Δημοτικά και 36 Νηπιαγωγεία). Επιπλέον, λειτουργούν πολλά ιδιωτικά φροντιστήρια και σχολές.³²

2.5.4 Πολιτιστικές Υποδομές

Ο Δήμος Ρεθύμνης διαθέτει πλούσια πολιτιστική ζωή, καλύπτοντας ευρύ φάσμα ενδιαφερόντων. Ειδικότερα, στο Ρέθυμνο εδρεύουν και λειτουργούν:

1. Το Κέντρο Σύγχρονης Εικαστικής Δημιουργίας Ρεθύμνης-Δημοτική Πινακοθήκη «Λ. Κανακάκη», το οποίο έχει αναπτύξει έντονη δράση στο τομέα εκθέσεων τοπικού, εθνικού και διεθνούς ενδιαφέροντος.
2. Το Ιστορικό Αναγεννησιακό Φεστιβάλ Ρεθύμνης, το οποίο περιλαμβάνει θεατρικά σχήματα με αναγεννησιακή θεματολογία και όλων των ειδών μουσικά σχήματα και τελεί υπό την αιγίδα του Δήμου σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης.
3. Το Σπίτι του Πολιτισμού, το οποίο χρησιμοποιείται για μόνιμες ή περιοδικές εκθέσεις, θεατρικές παραστάσεις, διαλέξεις, συνέδρια και άλλες εκδηλώσεις.
4. Τρία Μουσικά Σύνολα (Ν.Π.Δ.Δ):
  - α) Δημοτική Φιλαρμονική-Δημοτικό Ωδείο Ρεθύμνης,
  - β) Δημοτική Χορωδία,
  - γ) Δημοτική Πειραματική Συμφωνική Ορχήστρα Ρεθύμνης,
5. Το Δημοτικό Θέατρο Ρεθύμνου (ΔΗ.ΘΕ.ΡΕ).
6. Η Ετήσια αθλητική διοργάνωση αγωνισμάτων στίβου «Βαρδινογιάννεια».
7. Το Ρεθυμνιώτικο Καρναβάλι και Κυνήγι του Θησαυρού.
8. Η Ετήσια γιορτή του κρασιού.³³

2.5.5 Αθλητικές Υποδομές

Οι σημαντικότεροι αθλητικοί χώροι του Δήμου είναι: 1)το Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο Γάλλου, 2)το Δημοτικό Κλειστό Γυμναστήριο “Μελίνα Μερκούρη”, 3)το Δημοτικό Στάδιο Ρεθύμνου (Σοχώρα), 4)το Δημοτικό Γήπεδο Μισιρίων, 5)το Δημοτικό Γήπεδο Αρμένων, 6)το Δημοτικό Γήπεδο Πλατανιά, 7)οι εγκαταστάσεις

³²Τα στοιχεία δόθηκαν από τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Ρεθύμνης.

³³http://c2.rethymno.gr/files/6/2078/epiheirisiako_shedio_a_fasi_2009.pdf (σελ. 96,97), ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

Βαρέων Αθλημάτων (Άρση Βαρών) και 8)Κολυμβητήριο/Ναυτικός Όμιλος Ρεθύμνου (NOP).

Οι συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες καθώς και η διοργάνωση μεγάλων αθλητικών συναντήσεων απαιτούν την κατασκευή νέων αθλητικών εγκαταστάσεων.³⁴

2.5.6 Τουριστικές Υποδομές

Ο Δήμος Ρεθύμνης είναι πλούσιος σε μνημεία όπως ναοί, μοναστήρια, βενετσιάνικα χωριά και κάστρα. Οι θάλασσες και τα γραφικά τοπία προσφέρουν πολλές δυνατότητες περιήγησης. Ο τουρισμός κατέχει σημαντική θέση στην οικονομία του Δήμου Ρεθύμνης, καθώς το 19% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του απασχολείται σε δραστηριότητες που σχετίζονται άμεσα με αυτόν (ξενοδοχεία-εστιατόρια).

Το ξενοδοχειακό δυναμικό του Δήμου είναι ιδιαίτερα σημαντικό και εντοπίζεται κυρίως στο βόρειο, παραλιακό του τμήμα και απευθύνεται κυρίως στους βορειοευρωπαίους, υπό τη μορφή του μαζικού ξενοδοχειακού τουρισμού. Επίσης, η δυναμική του Δήμου, όσον αφορά στα τουριστικά καταλύματα, συμπληρώνεται από το μη-ξενοδοχειακό δυναμικό (ενοικιαζόμενα δωμάτια - διαμερίσματα - ξενώνες).

Ο Δήμος Ρεθύμνης είναι ιδανικός προορισμός και παρουσιάζει δυναμική και για άλλες μορφές τουρισμού όπως πολιτιστικός, ορειβατικός, αγροτουρισμός, συνεδριακός και θαλάσσια σπόρ³⁵

2.5.7 Δομή και Οργάνωση των Υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του ως οργανισμών πριν την Ένωση των Καλλικρατικών Δήμων

Το οργανόγραμμα των υπηρεσιών του Δήμου Ρεθύμνης πριν την Ένωση των Καλλικρατικών Δήμων έχει ως εξής:

1. Γραφείο Δημάρχου
2. Γραφείο Προέδρου Δημοτικού Συμβουλίου
3. Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών

³⁴http://c2.rethymno.gr/files/6/2078/epiheirisiako_shedio_a_fasi_2009.pdf (σελ. 99), ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

³⁵<http://www.rethymno.gr/city/travelguide/travel-guide.html>, ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

- α) Τμήμα Διοικητικό
- β) Τμήμα Οικονομικό
- γ) Τμήμα Πληροφορικής
- δ) Τμήμα Κέντρον Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π)
- ε) Τμήμα Κοινωνικής Υπηρεσίας

4. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών

- α) Τμήμα Τεχνικό
- β) Τμήμα Μελετών
- γ) Τμήμα Πολεοδομίας
- δ) Τμήμα Πρασίνου και Αγροτικών Θεμάτων
- ε) Τμήμα Καθαριότητας
- στ) Τμήμα Ιστορικών Μνημείων

ζ) Τμήμα Κατασκευών και Συντηρήσεων

5. Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας

- α) Τμήμα Κυκλοφορίας
- β) Τμήμα Ελέγχων³⁶

Το οργανόγραμμα των Νομικών Προσώπων του Δήμου Ρεθύμνης ως οργανισμών πριν την Ένωση των Καλλικρατικών Δήμων έχει ως εξής:

Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου

- Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Ρεθύμνης (Δ.Ε.Υ.Α.Ρ)
- Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Ρεθύμνου (Κ.Ε.ΔΗ.Ρ)
- Δημοτικό Θέατρο Ρεθύμνης (ΔΗ.ΘΕ.ΡΕ)
- Κέντρο Σύγχρονης Εικαστικής Δημιουργίας Ρεθύμνης
- Διαδημοτική Επιχείρηση Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ)

Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου

- Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ρεθύμνης
- Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων Δήμου Ρεθύμνου (Κ.Α.Π.Η)
- Δημοτική Φιλαρμονική-Δημοτικό Ωδείο
- Δημοτική Χορωδία

³⁶<http://www.rethymno.gr/municipality/internal-organisation/internal-organisation.html>, ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

➤ Πειραματική Δημοτική Συμφωνική Ορχήστρα³⁷

2.5.8 Δομή και Οργάνωση των Υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του ως οργανισμών μετά την Ένωση των Καλλικρατικών Δήμων

Μετά την Ένωση των Καλλικρατικών Δήμων, το οργανόγραμμα των **Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου Ρεθύμνης** περιλαμβάνει τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες:

Ενότητα Α: Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στον Δήμαρχο

1. Γενικός Γραμματέας
2. Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου
3. Νομική Υπηρεσία
4. Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας
5. Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
6. Αυτοτελές Γραφείο Πολιτισμού-Τουρισμού
7. Αυτοτελές Τμήμα Αθλητισμού [στη θέση του Δημοτικού Αθλητικού Οργανισμού Ρεθύμνου (Δ.Α.Ο.Ρ)]
8. Αυτοτελές Γραφείο Ελέγχου Αποδοτικότητας Δημοτικού Συστήματος και Υπαλλήλων
9. Αυτοτελές Γραφείο Ειδικών Συνεργατών , Ειδικών Συμβούλων, Επιστημονικών Συνεργατών, Μετακλήτου Γραμματέα
10. Αυτοτελές Τμήμα Παιδείας-Δια Βίου Μάθησης-Εθελοντισμού - Νέας Γενιάς
11. Αυτοτελές Γραφείο Καταστημάτων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
12. Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων
13. Αυτοτελές Τμήμα Γεωτεχνικών Θεμάτων -Φυσικού Περιβάλλοντος
14. Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας που περιλαμβάνει ειδικότερα:
  - α) Τμήμα ελέγχου Καταστημάτων, Επιχειρήσεων κλπ, Φύλαξη Σχολικών Κτηρίων
  - β) Τμήμα Ελέγχου Κυκλοφορίας, Στάθμευσης Αυτοκινήτων κ.λ.π

³⁷http://c2.rethymno.gr/files/6/2078/epiheirisiako_shedio_a_fasi_2009.pdf (σελ. 145), ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

Ενότητα Β: Υπηρεσίες Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής

1. Διεύθυνση Καθαριότητας, Διαχείρισης Απορριμμάτων -Αστικού Περιβάλλοντος και Πρασίνου που περιλαμβάνει ειδικότερα:

- α) Τμήμα Αποκομιδής, Ανακύκλωσης και Καθαρισμού Κοινόχρηστων Χώρων
- β) Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων
- γ) Τμήμα Πρασίνου –Αστικού Περιβάλλοντος

Ενότητα Γ: Υπηρεσίες Υποστήριξης

1. Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών και Κοινωνικής Προστασίας που περιλαμβάνει ειδικότερα:

- α) Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου
- β) Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης -Ληξιαρχείου -Αλλοδαπών & Μετανάστευσης
- γ) Τμήμα Ανθρωπίνου Δυναμικού
- δ) Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας
- ε) Τμήμα Πληροφορικής
- στ) Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας

2. Διεύθυνση Κ.Ε.Π που περιλαμβάνει ειδικότερα:

- α) Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών
- β) Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης

3. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει:

- α) Τμήμα Προϋπολογισμού, Διπλογραφικού, Αναλυτικής Λογιστικής
- β) Τμήμα Προσόδων και Δημοτικής Περιουσίας
- γ) Τμήμα Ειδικής Ταμειακής Υπηρεσίας
- δ) Τμήμα Λογιστηρίου-Προμηθειών και Αποθήκης

4. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας που περιλαμβάνει:

- α) Τμήμα Τεχνικών Έργων
- β) Τμήμα Μελετών
- γ) Τμήμα Κατασκευών και Συντηρήσεων
- δ) Τμήμα Προγραμματισμού-Ανάπτυξης
- ε) Τμήμα Οικοδομικών Αδειών
- στ) Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών
- ζ). Τμήμα Εφαρμογής Σχεδίου Πόλης – Περιουσίας
- η) Τμήμα Διοικητικής Υπηρεσίας Πολεοδομίας

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Καλλικρατικού Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα δημοτικών ενοτήτων, εξυπηρετούν τις δημοτικές/τοπικές κοινότητες της ενότητας και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε αντίστοιχες Διευθύνσεις ή Τμήματα των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου. Το **οργανόγραμμα των Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών** περιλαμβάνει τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες:

Ενότητα Α : Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες με έδρα την Τοπική Κοινότητα Γωνιάς της Δημοτικής Ενότητας Νικηφόρου Φωκά

1. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
2. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων
3. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών

Ενότητα Β : Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες με έδρα τη Δημοτική Κοινότητα Ατσιποπούλου της Δημοτικής Ενότητας Νικηφόρου Φωκά

1. Γραφείο Κ.Ε.Π
2. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών

Ενότητα Γ : Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες με έδρα την Τοπική Κοινότητα Άδελε της Δημοτικής Ενότητας Αρκαδίου

1. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
2. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων
3. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών

Ενότητα Δ : Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες με έδρα την Τοπική Κοινότητα Πηγής της Δημοτικής Ενότητας Αρκαδίου

1. Γραφείο Κ.Ε.Π

Ενότητα Ε : Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες με έδρα την Τοπική Κοινότητα Επισκοπής της Δημοτικής Ενότητας Λαλπαιών

1. Γραφείο Κ.Ε.Π
2. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
3. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων

4. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών³⁸

Το οργανόγραμμα των Νομικών Προσώπων του Δήμου Ρεθύμνης ως οργανισμών μετά την Ένωση των Καλλικρατικών Δήμων έχει ως εξής:

Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου

- Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Ρεθύμνης (Δ.Ε.Υ.Α.Ρ)
- Διαδημοτική Επιχείρηση ΧΥΤΑ
- Νέα Κοινωφελής Επιχείρηση (Νέο Νομικό Πρόσωπο) , στην οποία συμπεριλαμβάνονται συγχωνεύσεις, όπως:

α) Κ.Ε.ΔΗ.Ρ

β) Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Εικαστικών και Θεάτρου Ρεθύμνου

γ) Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Αρκαδίου

Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου

- Κοινωνική Πολιτική και Μουσική Παιδεία (Νέο Νομικό Πρόσωπο), στην οποία συμπεριλαμβάνονται συγχωνεύσεις, όπως:

α) Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ρεθύμνης

β) Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων Δήμου Ρεθύμνου (Κ.Α.Π.Η)

γ) Δημοτική Φιλαρμονική-Δημοτικό Ωδείο

δ) Δημοτική Χορωδία και Πειραματική Δημοτική Συμφωνική Ορχήστρα

ε) Δημοτικό Νοσοκομείο και το Δημοτικό Γηροκομείο³⁹

- Όπως προβλέπει το πρόγραμμα «Καλλικράτης», οι 61 σχολικές επιτροπές της Πρωτοβάθμιας και οι 16 της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που λειτουργούσαν τα προηγούμενα χρόνια στο δήμο Ρεθύμνης, συγχωνεύτηκαν σε δυο (τις σχολικές επιτροπές της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης).⁴⁰

³⁸ Τα στοιχεία δόθηκαν από την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Ρεθύμνης και προέρχονται από τα Πρακτικά Συνεδριάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου Ρεθύμνης

³⁹ http://greecelands.blogspot.com/2011/04/blog-post_203.html, ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

⁴⁰ <http://www.rethnea.gr/news/index.php?mact=News.cntnt01.detail.0&cntnt01articleid=19427&cntnt01origid=15&cntnt01returnid=39>, ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

2.5.9 Αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής του Δήμου και εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	
ΘΕΜΑ: ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	
Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Περιορισμοί
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ικανοποιητικά δημογραφικά χαρακτηριστικά (περιορισμένη παρουσία γηρασμένου πληθυσμού, αυξημένο ποσοστό του εργατικού δυναμικού.). ➤ Χαμηλά ποσοστά ανεργίας σε σχέση με άλλες περιοχές της Ελλάδας. ➤ Ικανοποιητικό μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων (υψηλό ποσοστό με ολοκληρωμένη τουλάχιστον τη Β'βάθμια εκπαίδευση). ➤ Η απασχόληση σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας (τουρισμός, χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, μεταποίηση) καταγράφεται σε σημαντικά υψηλότερα ποσοστά από τους αντίστοιχους εθνικούς μέσους όρους. ➤ Παρουσία Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι. και Δημοσίου Ι.Ε.Κ. ➤ Μεγάλες τουριστικές μονάδες και γενικότερα σύγχρονες τουριστικές υποδομές που δίνουν ώθηση στον τουρισμό. ➤ Λειτουργία δομών ενίσχυσης της εκπαίδευσης ενηλίκων και προώθησης της δια βίου μάθησης. ➤ Ικανοποιητικό επίπεδο συνεργασίας του Δήμου, με φορείς της πόλης (ΟΑΕΔ, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Έλλειψη τεχνολογικών πάρκων και επενδύσεων στις νέες τεχνολογίες. ➤ Το ποσοστό ανεργίας παρουσιάζει αύξηση τους χειμερινούς μήνες λόγω των εποχιακών ανέργων.

<p>Επιμελητήρια, Εμπορικοί Σύλλογοι κ.λ.π) > Οι κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την εκπλήρωση των στόχων της Λισσαβόνας και οι προτεραιότητες σχεδιασμού του Ε.Σ.Π.Α. 2007-2013.</p>	
Κρίσιμα Ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης	
<p>> Υποστήριξη της απασχόλησης ευαίσθητων ομάδων (ΑμεΑ, γυναίκες, μονογονεϊκές οικογένειες κ.λ.π) μέσω επιδοτούμενων προγραμμάτων.</p> <p>> Ενίσχυση προγραμμάτων και εξειδίκευση στις νέες τεχνολογίες και την πληροφορική.</p> <p>> Υλοποίηση ολοκληρωμένων σχεδίων για την Τοπική Ανάπτυξη και Απασχόληση.⁴¹</p>	

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΘΕΜΑ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	
Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Περιορισμοί
<p>> Αρκετές υπηρεσίες και φορείς κοινωνικής μέριμνας του Δήμου απευθύνεται σε ευαίσθητες ομάδες πολιτών (ηλικιωμένοι, ΑμεΑ, άποροι κ.λ.π).</p> <p>> Ο Δήμος συμμετέχει στην άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.</p> <p>> Ο Δήμος συμμετέχει ως βασικός εταίρος στην αστική μη κερδοσκοπική Εταιρεία «Κέντρο Πρόληψης κατά των Ναρκωτικών».</p> <p>> Στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων, εντάσσονται</p>	<p>> Οι απαιτήσεις μέριμνας και φροντίδας είναι αυξημένες στις αστικές περιοχές λόγω των εντονότερων κοινωνικών προβλημάτων.</p> <p>> Δυσκολία στην προσπάθεια ενσωμάτωσης και αποδοχής ορισμένων ευπαθών ομάδων από το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον.</p> <p>> Για τη διατήρηση και ανάπτυξη των μονάδων κοινωνικής μέριμνας απαιτείται μεγάλο οικονομικό κόστος.</p> <p>> Η πολιτεία είναι απρόθυμη να επιχορηγήσει τους Δήμους για δράσεις που επιδοτούνται και τότε υπάρχει</p>

⁴¹http://c2.rethymno.gr/files/6/2078/epiheirisiako_shedio_a_fasi_2009.pdf (σελ. 137), ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

ευπαθείς ομάδες πολιτών στην κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική ζωή του τόπου. (Κ.Η.Φ.Η, Πρόγραμμα μονάδων Κοινωνικής Μέριμνας κ.λ.π)	κίνδυνος να σταματήσουν.
--	--------------------------

Κρίσιμα Ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Στήριξη των θεσμών για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού (Κ.Α.Π.Η, Κ.Η.Φ.Η και μονάδων Κοινωνικής Μέριμνας) ➤ Κατασκευή κτιρίων για κοινωνικές δράσεις στην περιοχή που έχουν χωροθετηθεί από το Δήμο και η ένταξή τους για χρηματοδότηση από το Ε.Σ.Π.Α.⁴²

**ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ**

ΘΕΜΑ: ΠΑΙΔΕΙΑ

Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Περιορισμοί
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Παρουσία Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι., Ερευνητικών Ινστιτούτων και Δημόσιου Ι.Ε.Κ. ➤ Κάλυψη των περισσότερων σχολείων Β'βάθμιας Εκπαίδευσης από το πρόγραμμα φύλαξης σχολικών κτιρίων. ➤ Διάθεση σημαντικών πόρων από το Δήμο Ρεθύμνης για τη συντήρηση των σχολικών εγκαταστάσεων και υποδομών. ➤ Ικανοποιητική αναλογία μαθητών ανά τμήμα σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης για το σύνολο της γεωγραφικής περιοχής του Δήμου Ρεθύμνης. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Οι ανάγκες συντήρησης των σχολικών υποδομών αυξάνονται συνεχώς λόγω της παλαιότητας των κτιρίων. ➤ Ανάγκη δημιουργίας νέων σχολικών εγκαταστάσεων. ➤ Συντήρηση των αθλητικών εγκαταστάσεων που βρίσκονται στους αύλειους χώρους των σχολείων. ➤ Εξασφάλιση οικοπέδου για την ανέγερση σχολείων μέσω του Γ.Π.Σ.

Κρίσιμα Ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προγραμματισμός των εργασιών συντήρησης και αναβάθμισης των σχολικών εγκαταστάσεων.⁴³
--

⁴²http://c2.rethymno.gr/files/6/2078/epiheirisiako_shedio_a_fasi_2009.pdf (σελ. 134,135), ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

⁴³http://c2.rethymno.gr/files/6/2078/epiheirisiako_shedio_a_fasi_2009.pdf (σελ.135), ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

**ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΘΕΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ**

Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Περιορισμοί
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ύπαρξη σημαντικών πολιτιστικών υποδομών, ιστορικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων. ➤ Η ευρύτερη περιοχή των Αρμένων διαθέτει ένα αξιόλογο αρχαιολογικό χώρο (Υστερομινωικό Νεκροταφείο). ➤ Το Αναγεννησιακό Φεστιβάλ καθιερώθηκε ως μια από τις κορυφαίες πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου Ρεθύμνης. ➤ Η Δημοτική Πινακοθήκη «Λ. Κανακάκης» επεκτάθηκε και δημιουργήθηκε ένας εκθεσιακός χώρος με σύγχρονες προδιαγραφές. ➤ Το Παλαιοντολογικό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας του Ιδρύματος «Γουλανδρή» ολοκληρώθηκε στο κέντρο της πόλης. ➤ Δράσεις γίνονται στο Κέντρο Νέων του Δήμου Ρεθύμνης (μαθήματα χειροτεχνίας, φωτογραφίας, κ.λ.π) και στο Κέντρο Σύγχρονης Εικαστικής Δημιουργίας. ➤ Τα ιστορικά μνημεία και η πολιτιστική κουλτούρα προβάλλονται μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου Ρεθύμνης. ➤ Το Ρεθεμνιώτικο Καρναβάλι διοργανώνεται από το Δήμο και έχει πανελλήνια εμβέλεια. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ελλιπής συντήρηση μνημείων. ➤ Αδυναμία του Δήμου να επιχορηγήσει ορισμένες πολιτιστικές πολιτιστικές δράσεις. ➤ Η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα σε δραστηριότητες στο χώρο του πολιτισμού είναι περιορισμένη. ➤ Απροθυμία του Υπουργείου Πολιτισμού (ΥΠ.ΠΟ) να χρηματοδοτεί πολιτιστικές δράσεις. Τηρεί μόνο τις υποχρεώσεις του από ισχύουσες προγραμματικές συμβάσεις ή αυτές που εκκρεμούν προς υπογραφή με ευθύνη του ΥΠ.ΠΟ.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Η Γιορτή του Κρασιού αναβαθμίστηκε προβάλλοντας τα προϊόντα της Κρητικής γης, με πρωταγωνιστή το κρασί. 	
Κρίσιμα Ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Υλοποίηση έργων για να αναδειχθούν τα ιστορικά μνημεία. ➤ Βελτίωση στην προβολή των πολιτιστικών υποδομών και δραστηριοτήτων. ➤ Μελέτη και υλοποίηση του νέου Αρχαιολογικού Μουσείου της Πόλης. ➤ Η διάσωση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Υπαίθρου απαιτεί την καταγραφή των παλιών μονοπατιών, αλωνιών, μύλων κ.λ.π.⁴⁴ 	

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	
ΘΕΜΑ: ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	
Δυνατότητες και Ευκαιρίες	Προβλήματα και Περιορισμοί
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Διεξαγωγή αγώνων και διοργάνωση μεγάλων αθλητικών συναντήσεων (π.χ. πανευρωπαϊκό πρωτάθλημα μπάσκετ παιδών). ➤ Υποστήριξη του μαζικού εργασιακού και σχολικού αθλητισμού με ανανεωμένα προγράμματα από το Δημοτικό Αθλητικό Οργανισμό Ρεθύμνου (Δ.Α.Ο.Ρ). ➤ Υποστήριξη με ειδικά προγράμματα ευαίσθητων ομάδων πληθυσμού (ηλικιωμένοι, ΑμεΑ) από το Δ.Α.Ο.Ρ. ➤ Συμφωνία μεταξύ Δήμου και Πανεπιστημίου Κρήτης, για την παραχώρηση εκτάσεων του Πανεπιστημίου, προκειμένου να δημιουργηθεί Αθλητικό Κέντρο στην περιοχή του Γάλλου. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Έλλειψη οικονομικής στήριξης από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α). ➤ Έλλειψη μόνιμου προσωπικού, ειδικότητας μηχανικών και τεχνικού προσωπικού στον Δ.Α.Ο.Ρ. ➤ Σοβαρή έλλειψη αθλητικών εγκαταστάσεων και υποδομών. ➤ Καλύτερη οργάνωση και προβολή προγραμμάτων.

⁴⁴http://c2.rethymno.gr/files/6/2078/epiheirisiako_shedio_a_fasi_2009.pdf (σελ. 136), ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

Κρίσιμα Ζητήματα Τοπικής Ανάπτυξης

- Συντήρηση των υφιστάμενων και δημιουργία νέων μικρών αθλητικών χώρων στους οικισμούς του Δήμου.
- Αναζήτηση χρηματοδότησης για τη μελέτη κατασκευής αθλητικών εγκαταστάσεων στο Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο (Δ.Α.Κ) Γάλλου.
- Ολοκλήρωση των κτιριακών εγκαταστάσεων στο Βόρειο τμήμα του Δημοτικού Κλειστού Γυμναστηρίου (ιατρείο, φυσικοθεραπευτήριο, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, γραφεία Δ.Α.Ο.Ρ κ.λ.π.).⁴⁵

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

3.1 Μεθοδολογία της Έρευνας

Η έρευνα που ακολουθήθηκε είναι Πρωτογενής και διεξήχθη στο χρονικό διάστημα από 15-10-2011 έως 10-12-2011. Χρησιμοποιήθηκε η απλή τυχαία δειγματοληψία με ερωτηματολόγιο, το οποίο συμπληρώθηκε από 60 δημότες του Δήμου Ρεθύμνης. Τα κριτήρια για την επιλογή του δείγματος των δημοτών ήταν η ηλικιακή ομάδα (20-29, 30-39, 40-49, 50-64 ετών), η κατανομή του πληθυσμού στις 4 Δημοτικές Ενότητες (Δ.Ε. Ρεθύμνου, Δ.Ε. Νικηφόρου Φωκά, Δ.Ε. Αρκαδίου, Δ.Ε. Λαππαίων) του Δήμου Ρεθύμνης και το φύλο (50% άνδρες και 50% γυναίκες). Οι απαντήσεις των ερωτηματολογίων υπέστησαν ποσοτική και στη συνέχεια ποιοτική ανάλυση. Στην ποσοτική ανάλυση, τα δεδομένα έχουν μορφή «θετική» (γραφικές παραστάσεις, πίνακες, κ.λ.π) και στην ποιοτική ανάλυση εκφράζονται περιγραφικά (περιλήψεις, συμπεράσματα κ.λ.π) αποκλειστικά από τον ερευνητή⁴⁶, για να προκύψει η προστιθέμενη επιστημονική αξία της εργασίας.

3.2 Αποτελέσματα έρευνας των δημοτών του Δήμου Ρεθύμνης

3.2.1 Στοιχεία Ερωτώμενου

⁴⁵http://c2.rethymno.gr/files/6/2078/epiheirisiako_shedio_a_fasi_2009.pdf (σελ. 136,137), ημερομηνία επίσκεψης 17/7/2012.

⁴⁶Βλ. Ε.Γ. Δημητρόπουλος, *Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Επιστημονικής Έρευνας*, "Ελλην", Αθήνα 2009, σελ. 41.

3.2.1.1 Στοιχεία δημότη

3.2.1.2 Φύλο

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1 Φύλο

Φύλο	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
Άρρεν	1	30	50%
Θήλυ	2	30	50%
Σύνολο		60	100%

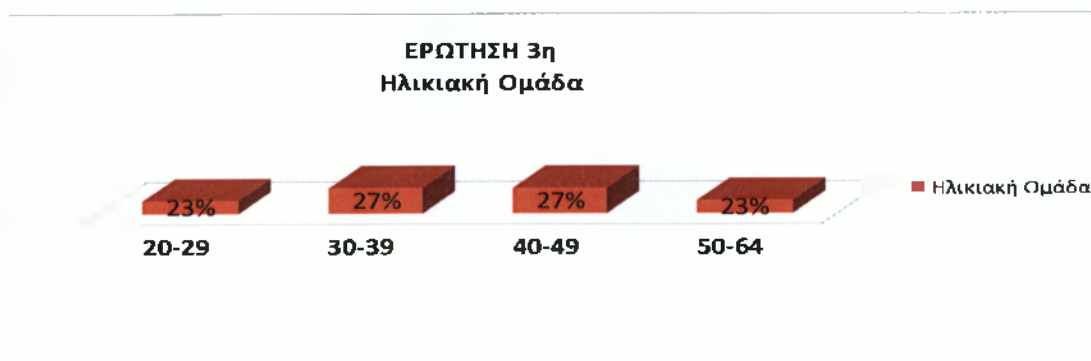
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.1 Φύλο

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.1 το 50% των ερωτηθέντων δημοτών του Δήμου Ρεθύμνης ανήκει στις γυναίκες και το άλλο 50% ανήκει στους άνδρες. Πρέπει να τονιστεί πως ο αριθμός των δημοτών ήταν προκαθορισμένος.

3.2.1.3 Ηλικιακή Ομάδα

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2 Ηλικιακή Ομάδα

Ηλικιακή Ομάδα	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
20-29	1	14	23%
30-39	2	16	27%
40-49	3	16	27%
50-64	4	14	23%
Σύνολο		60	100%

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.2 Ηλικιακή Ομάδα

Παρατηρώντας το διάγραμμα 3.2 προκύπτει ότι στην έρευνα τη μεγαλύτερη ανταπόκριση των ερωτηθέντων δημοτών του Δήμου Ρεθύμνης, έδειξαν οι ηλικιακές ομάδες 30-39 και 40-49 με ποσοστό 27%, σε αντίθεση με τις ηλικιακές ομάδες 20-29 και 50-64 με ποσοστό 23%.

3.2.1.4 Επίπεδο εκπαίδευσης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3 Επίπεδο εκπαίδευσης

Επίπεδο εκπαίδευσης	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
Δημοτικό	1	2	3%
Γυμνάσιο	2	7	12%
Λύκειο	3	19	32%
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)	4	9	15%
ΑΕΙ/ΤΕΙ	5	23	38%
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό	6	0	0%
Σύνολο		60	100%

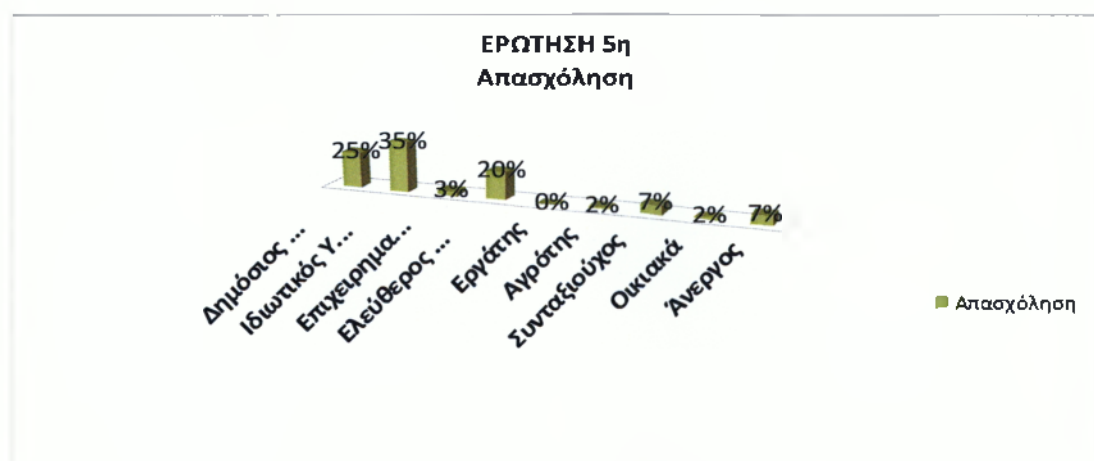
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.3 Επίπεδο εκπαίδευσης

Σύμφωνα με τα στοιχεία του διαγράμματος 3.3, το 38% των ερωτηθέντων δημοτών του Δήμου Ρεθύμνης αφορά τους πτυχιούχους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ/ΤΕΙ) και τη δεύτερη θέση με 32% την έχουν οι απόφοιτοι του Λυκείου. Έκπληξη αποτελεί ότι στο σύνολο των 60 δημοτών το ποσοστό του Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού είναι μηδενικό.

3.2.1.5 Απασχόληση

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4 Απασχόληση

Απασχόληση	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
Δημόσιος Υπάλληλος	1	15	25%
Ιδιωτικός Υπάλληλος	2	21	35%
Επιχειρηματίας	3	2	3%
Ελεύθερος Επαγγελματίας	4	12	20%
Εργάτης	5	0	0%
Αγρότης	6	1	2%
Συνταξιούχος	7	4	7%
Οικιακά	8	1	2%
Άνεργος	9	4	7%
Σύνολο		60	100%

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.4 Απασχόληση

Όπως φαίνεται από το διάγραμμα 3.4, το 85% των ερωτηθέντων δημοτών του Δήμου Ρεθύμνης είναι απασχολούμενοι, με τους υπαλλήλους στον ιδιωτικό τομέα να

έχουν την πρώτη θέση (35%). Είναι φανερό ότι το ποσοστό της ανεργίας ανέρχεται μόνο στο 7%.

3.2.1.6 Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα-Εμπειρία Δημοτών σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα-Προηγούμενη Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα- Έτη Συμμετοχής

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5 Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα

Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	1	17	28%
Όχι	2	43	72%
Σύνολο		60	100%

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.5 Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα

Στο διάγραμμα 3.5 και στην ερώτηση εάν οι ερωτηθέντες συμμετείχαν σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα, παρατηρείται ότι το 28% απάντησε θετικά και το 72% αρνητικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.6 Εμπειρία Δημοτών σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα

Εμπειρία Δημοτών σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα	Αριθμός Δημοτών	Ποσοστό
Δημότες με προηγούμενη εμπειρία	27	45%

Δημότες χωρίς προηγούμενη εμπειρία	33	55%
Δημότες που απάντησαν στην έρευνα	60	100%

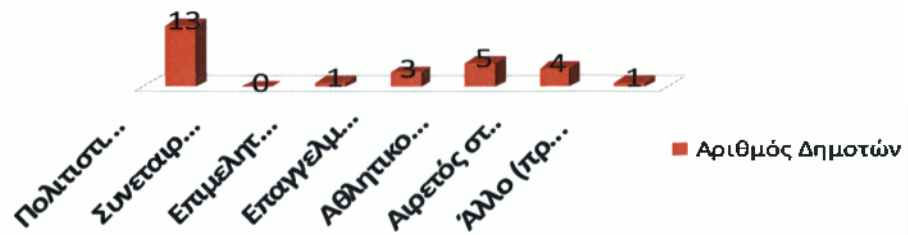
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.6 *Εμπειρία Δημοτών σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα*

Στο διάγραμμα 3.6 παρατηρείται ότι το 55% των δημοτών δεν είχε προηγούμενη εμπειρία σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα και το 45% ότι είχε προηγούμενη εμπειρία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.7 *Προηγούμενη Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα*

Προηγούμενη Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα	Αριθμός Δημοτών
Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος	13
Συνεταιρισμός	0
Επιμελητήριο	1
Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)	3
Αθλητικός σύλλογος	5
Αιρετός στην αυτοδιοίκηση	4
Άλλο (προσδιορίστε)	1
Σύνολο	27

ΕΡΩΤΗΣΗ 7B
Προηγούμενη Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα

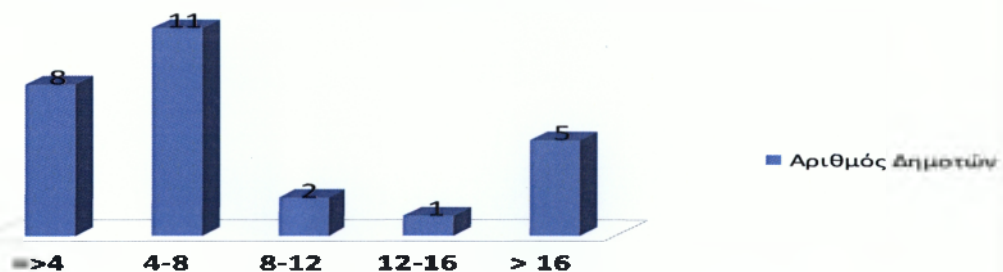
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.7 Προηγούμενη Συμμετοχή σε Τοπικά Συλλογικά Σχήματα

Στο διάγραμμα 3.7 παρατηρείται ότι από τα 27 άτομα, τα 13 συμμετείχαν στον πολιτιστικό/περιβαλλοντικό σύλλογο και οι υπόλοιποι 14 στα άλλα Τοπικά Συλλογικά Σχήματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.8 Έτη Συμμετοχής

Έτη Συμμετοχής	Αριθμός Δημοτών
=>4	8
4-8	11
8-12	2
12-16	1
> 16	5
Σύνολο	27

ΕΡΩΤΗΣΗ 7Γ
Έτη Συμμετοχής

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.8 Έτη Συμμετοχής

Στο διάγραμμα 3.8 παρατηρείται ότι από τα 27 άτομα, τα 11 συμμετείχαν από 4-8 έτη στα Τοπικά Συλλογικά Σχήματα, 8 άτομα δήλωσαν =>4 έτη συμμετοχής, 5 άτομα >16 έτη, 2 άτομα 8-12 έτη και 1 άτομο από 12-16 έτη.

3.2.2 Αξιολόγηση Θεσμικού Πλαισίου Α'βάθμιας Αυτοδιοίκησης

3.2.2.1 Ψήφος στις τελευταίες Δημοτικές Εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου και Οργάνων Α'βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης- Κριτήρια Ψήφου

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.9 Ψήφος στις τελευταίες Δημοτικές Εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου και Οργάνων Α'βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ψήφος στις τελευταίες Δημοτικές Εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου και Οργάνων Α'βάθμιας Τ. Α.	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	1	57	95%
Όχι	2	3	5%
Σύνολο		60	100%

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.9 Ψήφος στις τελευταίες Δημοτικές Εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου και Οργάνων Α'βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.9 το 95% των ερωτηθέντων ψήφισε στις τελευταίες Δημοτικές Εκλογές ενώ το 5% δεν προσήλθε στις κάλπες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.10 Κριτήρια Ψήφου

Κριτήρια Ψήφου	Αριθμός Δημοτών
Πολιτικά	24
Τοπικά	28
Συναισθηματικά – γνωριμίες	39
Άλλο (προσδιορίστε):	1
Δξ/δα	0

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.10 Κριτήρια Ψήφου

Κατά το διάγραμμα 3.10 την πρώτη θέση καταλαμβάνουν οι 39 δημότες που ψήφισαν με συναισθηματικά κριτήρια και τη δεύτερη θέση οι 28 δημότες με τοπικά κριτήρια. Ακολουθούν στην τρίτη θέση οι 24 δημότες με πολιτικά κριτήρια και μόνο 1 δημότης ψήφισε με κάποιο άλλο κριτήριο. Συμπεραίνουμε ότι στις δημοτικές εκλογές κυριαρχεί το συναισθηματικό και το τοπικό κριτήριο, σε αντίθεση με τις βουλευτικές εκλογές που συνήθως υπερισχύει το πολιτικό κριτήριο.

3.2.2.2 Λόγοι που δε ψήφισαν οι Δημότες

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.11 Λόγοι που δε ψήφισαν οι Δημότες

Λόγοι που δε ψήφισαν οι Δημότες	Αριθμός Δημοτών
Δεν με εξέφραζε κάποιος από τους συμμετέχοντες συνδυασμούς	1
Για λόγους διαμαρτυρίας προς το	1

υπάρχον πολιτικό σύστημα	
Αδιαφορία για τις τοπικές υποθέσεις	0
Αγανάκτηση από την κακή δημοτική διαχείριση	1
Στάση μόνιμης αποχής	0
Κατοικώ μακριά από τον τόπο που ψηφίζω (ή άλλοι λόγοι απουσίας)	1
Άλλο (προσδιορίστε):	0

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.11 *Λόγοι που δε ψήφισαν οι Δημότες*

Στο ερώτημα για ποιούς λόγους δεν ψήφισαν οι δημότες (διάγραμμα 3.11), ένας μικρός αριθμός δημοτών απάντησε ότι δεν τους εξέφραζε κάποιος από τους συμμετέχοντες συνδυασμούς, διαμαρτυρήθηκαν προς το υπάρχον πολιτικό σύστημα, αγανάκτησαν από την κακή δημοτική διαχείριση ή κατοικούσαν μακριά από τον τόπο που ψηφίζαν.

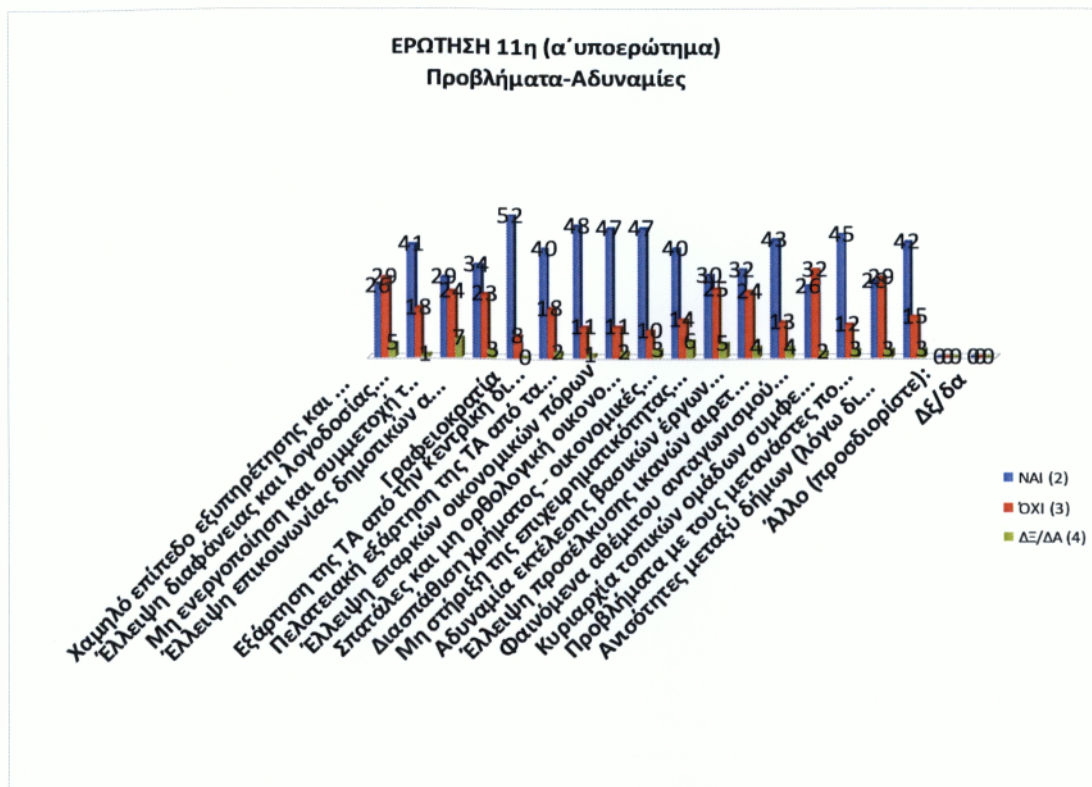
3.2.2.3 Προβλήματα-Αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς Τ.Α («Καποδίστριας»)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.12 *Προβλήματα-Αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς Τ.Α («Καποδίστριας»)*

Προβλήματα-Αδυναμίες	ΝΑΙ (2)	ΌΧΙ (3)	ΔΞ/ΔΑ (4)
Χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης και παρεχόμενων υπηρεσιών	26	29	5
Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών	41	18	1

Μη ενεργοποίηση και συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις (απουσία συμμετοχικής δημοκρατίας)	29	24	7
Έλλειψη επικοινωνίας δημοτικών αρχών και πολιτών	34	23	3
Γραφειοκρατία	52	8	0
Εξάρτηση της ΤΑ από την κεντρική διοίκηση	40	18	2
Πελατειακή εξάρτηση της ΤΑ από τα κόμματα	48	11	1
Έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων	47	11	2
Σπατάλες και μη ορθολογική οικονομική διαχείριση	47	10	3
Διασπάθιση χρήματος - οικονομικές ατασθαλίες	40	14	6
Μη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της τοπικής οικονομίας	30	25	5
Αδυναμία εκτέλεσης βασικών έργων, λόγω μικρού μεγέθους	32	24	4
Έλλειψη προσέλκυσης ικανών αιρετών, με γνώση και εμπειρία (λόγω του μικρού μεγέθους των δήμων, τη μη αποζημίωσης των αιρετών και της κομματοκρατίας)	43	13	4
Φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθριο εμπόριο, πλανόδιοι - παράνομοι μικροπωλητές κλπ.)	26	32	2
Κυριαρχία τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ), πελατειακών σχέσεων και ευνοιοκρατίας	45	12	3
Προβλήματα με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο δήμο	28	29	3

Ανισότητες μεταξύ δήμων (λόγω διαφορετικών δυνατοτήτων)	42	15	3
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0
Δε/δα	0	0	0

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.12 Προβλήματα-Αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς Τ.Α
(«Καποδίστριας»)

Στο διάγραμμα 3.12 διαφαίνεται ένας μεγάλος αριθμός των ερωτηθέντων να παραδέχεται τα προβλήματα-αδυναμίες της Τ.Α επί καθεστώτος «Καποδίστριας». Τις τέσσερις πρώτες θέσεις καταλαμβάνουν η γραφειοκρατία, η πελατειακή εξάρτηση της Τ.Α από τα κόμματα, η έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων, οι σπατάλες και μη ορθολογική οικονομική διαχείριση. Στη συνέχεια ακολουθούν η κυριαρχία τοπικών ελίτ, πελατειακών σχέσεων και ευνοιοκρατίας, η έλλειψη προσέλκυσης ικανών αιρετών, με γνώση και εμπειρία, οι ανισότητες μεταξύ δήμων, η έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών κ.λ.π. Παράλληλα, παρατηρούμε ότι το χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης και παρεχόμενων υπηρεσιών και τα φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού δεν αποτελούν πρόβλημα για την πλειοψηφία των ερωτηθέντων

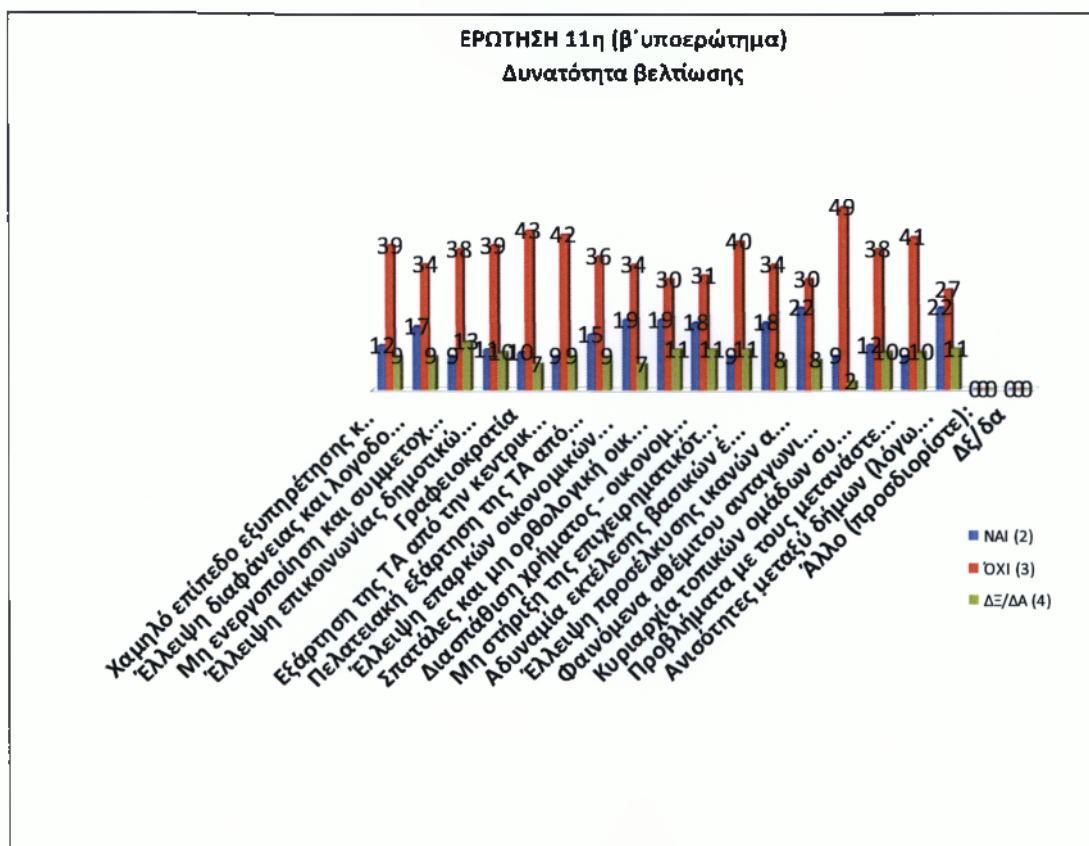
δημοτών. Τέλος τα προβλήματα με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο δήμο οι περίπου μισοί ερωτηθέντες απάντησαν θετικά και οι άλλοι μισοί αρνητικά.

3.2.2.4 Δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης»

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.13 Δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης»

Δυνατότητα βελτίωσης	ΝΑΙ (2)	ΌΧΙ (3)	ΔΞ/ΔΑ (4)
Χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης και παρεχόμενων υπηρεσιών	12	39	9
Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών	17	34	9
Μη ενεργοποίηση και συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις (απουσία συμμετοχικής δημοκρατίας)	9	38	13
Έλλειψη επικοινωνίας δημοτικών αρχών και πολιτών	11	39	10
Γραφειοκρατία	10	43	7
Εξάρτηση της ΤΑ από την κεντρική διοίκηση	9	42	9
Πελατειακή εξάρτηση της ΤΑ από τα κόμματα	15	36	9
Έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων	19	34	7
Σπατάλες και μη ορθολογική οικονομική διαχείριση	19	30	11
Διασπάθιση χρήματος - οικονομικές ατασθαλίες	18	31	11
Μη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της τοπικής οικονομίας	9	40	11
Αδυναμία εκτέλεσης βασικών έργων, λόγω μικρού μεγέθους	18	34	8
Έλλειψη προσέλκυσης ικανών αιρετών, με γνώση και εμπειρία (λόγω του μικρού μεγέθους των δήμων, τη μη αποζημίωσης των αιρετών και της κομματοκρατίας)	22	30	8
Φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθριο εμπόριο, πλανόδιοι - παράνομοι μικροπωλητές κλπ.)	9	49	2
Κυριαρχία τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ), πελατειακών σχέσεων και ευνοιοκρατίας	12	38	10
Προβλήματα με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο δήμο	9	41	10
Ανισότητες μεταξύ δήμων (λόγω διαφορετικών δυνατοτήτων)	22	27	11

Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0
Δε/δα	0	0	0

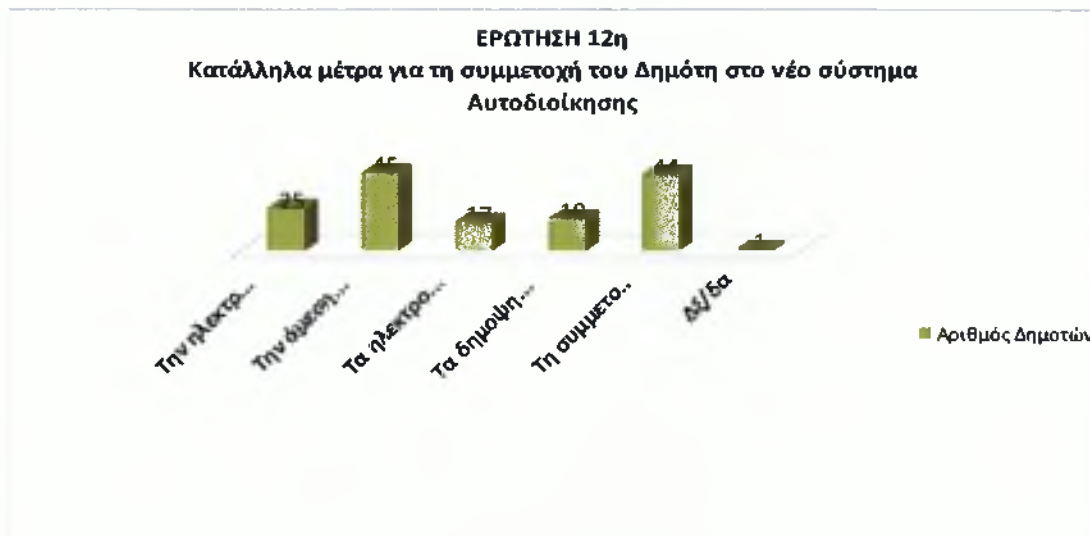
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.13 Δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης»

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.13, διαφαίνεται ότι ο μεγαλύτερος αριθμός των ερωτηθέντων θεωρεί ότι δεν υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης». Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι τις τέσσερις πρώτες θέσεις καταλαμβάνουν με σειρά προτεραιότητας, τα φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού, η γραφειοκρατία, η εξάρτηση της Τ.Α από την κεντρική διοίκηση, τα προβλήματα με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο Δήμο. Στη συνέχεια ακολουθούν όλα τα υπόλοιπα προβλήματα-αδυναμίες, στα οποία εξακολουθεί να υπάρχει απαισιοδοξία για τη δυνατότητα βελτίωσής τους.

3.2.2.5 Κατάλληλα μέτρα για την ενεργό συμμετοχή του Δημότη στο νέο σύστημα Αυτοδιοίκησης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.14 Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του Δημότη στο νέο σύστημα Αυτοδιοίκησης

Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του Δημότη στο νέο σύστημα Αυτοδιοίκησης	Αριθμός Δημοτών
Την ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	25
Την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών	45
Τα ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	17
Τα δημοψηφίσματα	19
Τη συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	44
ΔΕ/δα	1

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.14 Κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του Δημότη στο νέο σύστημα Αυτοδιοίκησης

Παρατηρώντας το διάγραμμα 3.14, διαπιστώνουμε ότι είναι φανερή η απαίτηση των δημοτών να έρχονται σε άμεση επαφή με τους δημοτικούς συμβούλους και να συμμετέχουν, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου.

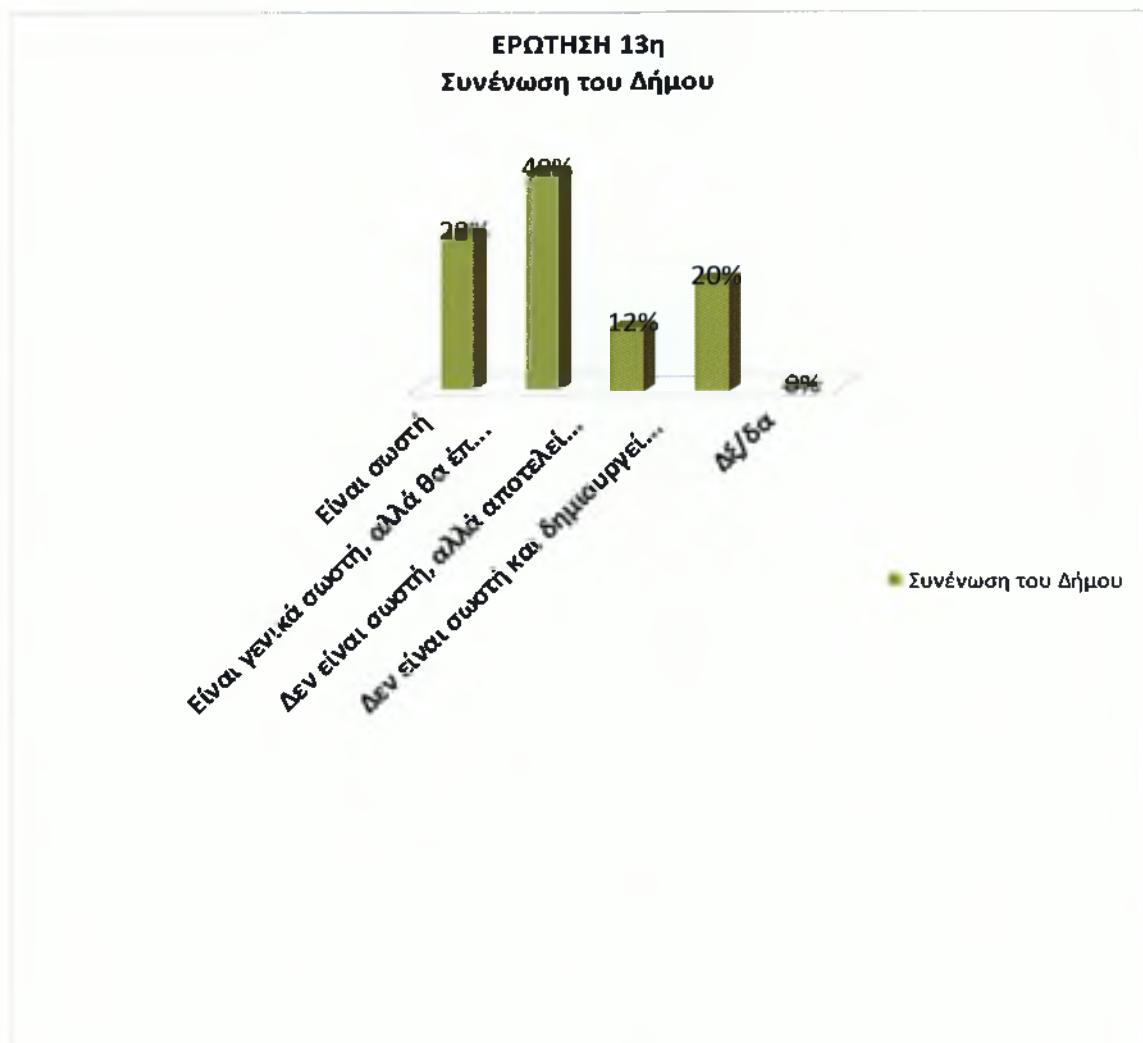
Διαπιστώνουμε ότι προτιμούν λιγότερο την ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου ως κατάλληλο μέτρο για τη συμμετοχή τους στο νέο σύστημα Αυτοδιοίκησης. Τέλος, στις τελευταίες θέσεις κατατάσσονται τα απλά και ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα.

3.2.3 Εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στο δήμο σας

3.2.3.1 Συνένωση του Δήμου Ρεθύμνης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.15 Συνένωση του Δήμου Ρεθύμνης

Συνένωση του Δήμου	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
Είναι σωστή	1	17	28%
Είναι γενικά σωστή, αλλά θα έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση με την τοπική κοινωνία	2	24	40%
Δεν είναι σωστή, αλλά αποτελεί βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς	3	7	12%
Δεν είναι σωστή και δημιουργεί προβλήματα στη λειτουργία του νέου Δήμου	4	12	20%
Δε/δα	5	0	0%
Σύνολο		60	100%

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.15 Συνένωση του Δήμου Ρεθύμνης

Στη συνέχεια αυτό που ζητήθηκε να απαντήσουν οι ερωτηθέντες δημότες, είναι να κρίνουν τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο Δήμο Ρεθύμνης επί προγράμματος «Καλλικράτης» (διάγραμμα 3.15). Το 40% των ερωτηθέντων θεώρησε ότι είναι γενικά σωστή, αλλά θα έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση με την τοπική κοινωνία και το 28% ότι είναι σωστή. Στη συνέχεια το 20% απάντησε ότι δεν είναι σωστή και δημιουργεί προβλήματα στη λειτουργία του νέου Δήμου ενώ το 12% ότι δεν είναι σωστή, αλλά βελτιώθηκε συγκριτικά με το προηγούμενο καθεστώς.

3.2.3.2 Βασικά Προβλήματα στη λειτουργία του Δήμου και στην επαφή του με τους δημότες κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.16 Βασικά Προβλήματα στη λειτουργία του Δήμου

Βασικά Προβλήματα στη λειτουργία του Δήμου	Αριθμός Δημοτών
Μη ικανοποιητική εξυπηρέτηση των Δημοτών (λίγες υπηρεσίες, ή/και χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες, ή/και ακριβές υπηρεσίες)	25
Υποσχεσιολογία και χαμηλή αποτελεσματικότητα (πολλές υποσχέσεις και μεγάλοι στόχοι που δεν εκπληρώνονταν)	39
Σπατάλη πόρων (ανεξέλεγκτες αναθέσεις έργων, υπεράριθμο προσωπικό, έλλειψη προγραμματισμού, κλπ.)	44
Διαφθορά και πελατειακές σχέσεις (εξυπηρέτηση των «δικών μας» ανθρώπων)	41
Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών	37
Άλλο (προσδιορίστε):	0
ΔΕ/δα	1

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.16 Βασικά Προβλήματα στη λειτουργία του Δήμου

Στο διάγραμμα 3.16 διαφαίνονται τα βασικά προβλήματα στη λειτουργία του Δήμου και στην επαφή του με τους δημότες κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής. Όπως βλέπουμε στην πρώτη και δεύτερη θέση βρίσκεται η σπατάλη πόρων και η διαφθορά και πελατειακές σχέσεις αντίστοιχα. Στη συνέχεια, η

υποσχεσιολογία και χαμηλή αποτελεσματικότητα, καθώς και η έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών. Τέλος, διαπιστώνεται ότι ο μικρότερος αριθμός των ερωτηθέντων δεν είναι ικανοποιημένος από την εξυπηρέτηση των υπηρεσιών του Δήμου.

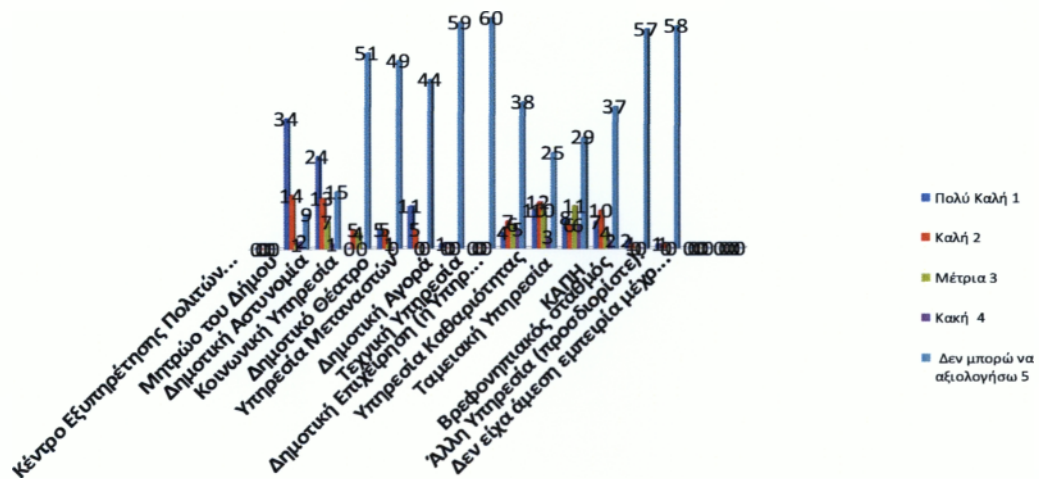
3.2.3.3 Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου τη τελευταία τριετία πριν τον «Καλλικράτη»

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.17 Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου τη τελευταία τριετία πριν τον «Καλλικράτη»

Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου τη τελευταία τριετία πριν τον «Καλλικράτη»	Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης				
	Πολύ Καλή 1	Καλή 2	Μέτρια 3	Κακή 4	Δεν μπορώ να αξιολογήσω 5
Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)	34	14	1	2	9
Μητρώο του Δήμου	24	13	7	1	15
Δημοτική Αστυνομία	0	5	4	0	51
Κοινωνική Υπηρεσία	5	5	1	0	49
Δημοτικό Θέατρο	11	5	0	0	44
Υπηρεσία Μεταναστών	1	0	0	0	59
Δημοτική Αγορά	0	0	0	0	60
Τεχνική Υπηρεσία	4	7	6	5	38
Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Ύδρευσης	10	12	10	3	25
Υπηρεσία Καθαριότητας	8	6	11	6	29
Ταμειακή Υπηρεσία	7	10	4	2	37
ΚΑΠΗ	2	1	0	0	57
Βρεφονηπιακός σταθμός	1	1	0	0	58
Άλλη Υπηρεσία	0	0	0	0	0

(προσδιορίστε):					
Δεν είχα άμεση εμπειρία μέχρι τώρα	0	0	0	0	0

ΕΡΩΤΗΣΗ 15η
Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου τη τελευταία τριετία

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.17 Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου τη τελευταία τριετία πριν τον «Καλλικράτη»

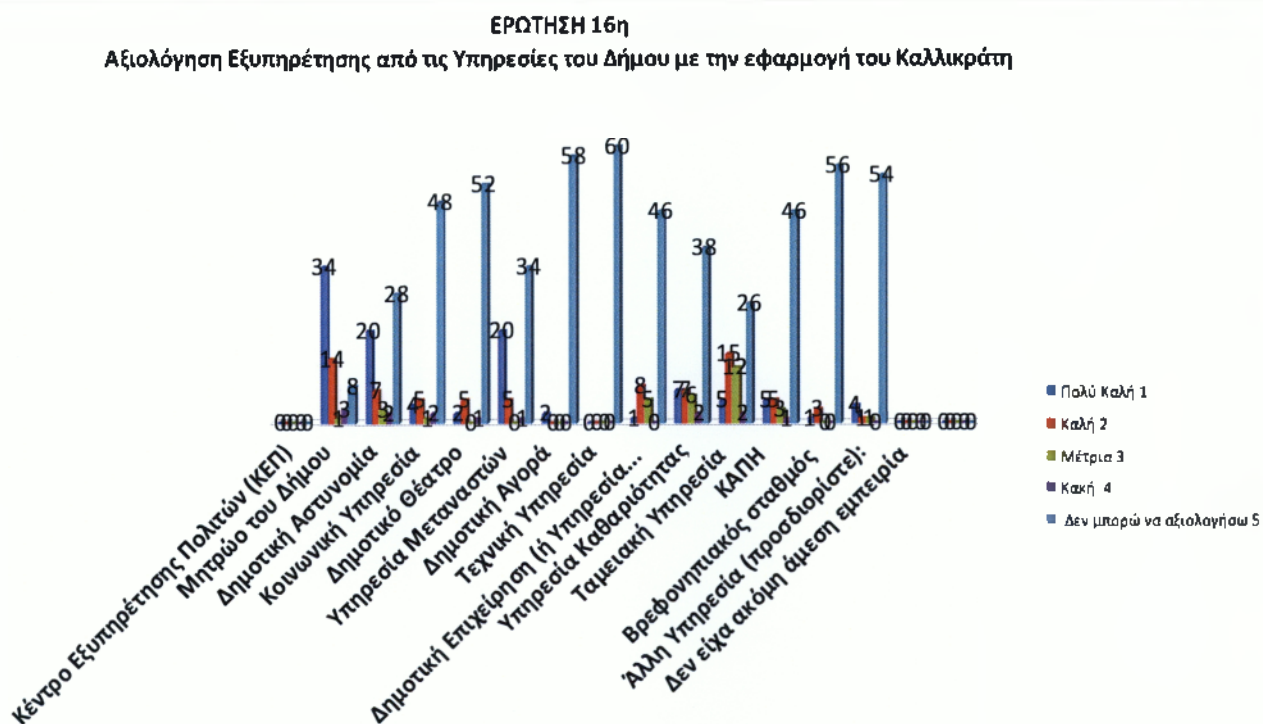
Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.17 οι ερωτηθέντες δημότες απάντησαν ότι η αξιολόγηση εξυπηρέτησης στα ΚΕΠ είναι «πολύ καλή» και βρίσκεται στην πρώτη θέση κατάταξης. Ακολουθεί το Μητρώο του Δήμου και το Δημοτικό Θέατρο. Την εξυπηρέτηση της Ύδρευσης και της Ταμειακής Υπηρεσίας την αξιολόγησαν ως «καλή» και την Υπηρεσία Καθαριότητας ως «μέτρια». Αξίζει να αναφερθεί ότι ένας πολύ μεγάλος αριθμός των ερωτηθέντων «δεν μπορεί να αξιολογήσει» τις περισσότερες υπηρεσίες.

3.2.3.4 Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου με την εφαρμογή του «Καλλικράτη»

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.18 Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου με την εφαρμογή του «Καλλικράτη»

Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου με την εφαρμογή του «Καλλικράτη»	Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης				
	Πολύ Καλή 1	Καλή 2	Μέτρια 3	Κακή 4	Δεν μπορώ να αξιολογήσω 5
Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)	34	14	1	3	8
Μητρώο του Δήμου	20	7	3	2	28
Δημοτική Αστυνομία	4	5	1	2	48
Κοινωνική Υπηρεσία	2	5	0	1	52
Δημοτικό Θέατρο	20	5	0	1	34
Υπηρεσία Μεταναστών	2	0	0	0	58
Δημοτική Αγορά	1	0	0	0	59
Τεχνική Υπηρεσία	1	8	5	0	46
Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Υδρευσης	7	7	6	2	38
Υπηρεσία Καθαριότητας	5	15	12	2	26
Ταμειακή Υπηρεσία	5	5	3	1	46

ΚΑΠΗ	1	3	0	0	56
Βρεφονηπιακός σταθμός	4	1	1	0	54
Άλλη Υπηρεσία (προσδιορίστε):	0	0	0	0	0
Δεν είχα ακόμη άμεση εμπειρία	0	0	0	0	0

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.18 Αξιολόγηση Εξυπηρέτησης από τις Υπηρεσίες του Δήμου με την εφαρμογή του «Καλλικράτη»

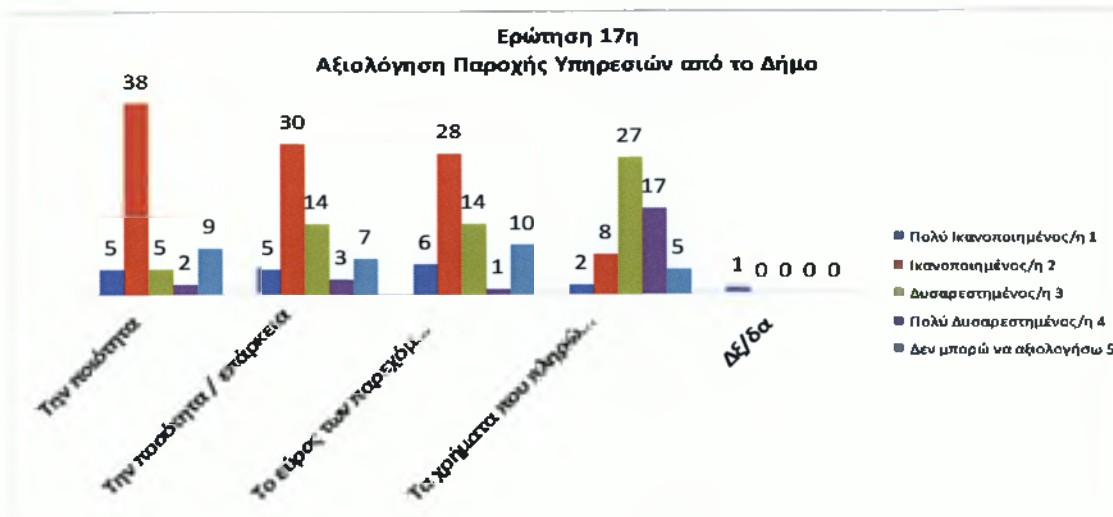
Με την εφαρμογή του «Καλλικράτη» η αξιολόγηση εξυπηρέτησης στα ΚΕΠ είναι «πολύ καλή» και εξακολουθεί να βρίσκεται στην πρώτη θέση. Ακολουθούν το Μητρώο του Δήμου και το Δημοτικό Θέατρο. Η εξυπηρέτηση της Τεχνικής Υπηρεσίας και της Υπηρεσίας Καθαριότητας αξιολογούνται ως «καλή». Επίσης όπως και στο πρόγραμμα «Καποδίστριας» ένα πολύ μεγάλο μέρος των ερωτηθέντων «δεν μπορεί να αξιολογήσει» τις περισσότερες υπηρεσίες (διάγραμμα 3.18).

3.2.3.5 Αξιολόγηση παροχής υπηρεσιών από το Δήμο Ρεθύμνης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.19 Αξιολόγηση παροχής υπηρεσιών από το Δήμο Ρεθύμνης

	Κλίμακα Αξιολόγησης				
	Πολύ Ικανοποιημένος/η 1	Ικανοποιημένος/η 2	Δυσανεστημένος/η 3	Πολύ Δυσανεστημένος/η 4	Δεν μπορώ να αξιολογήσω 5
Την ποιότητα	5	38	5	2	9
Την ποσότητα / επάρκεια	5	30	14	3	7
Το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών (αν καλύπτουν τις βασικές υπηρεσίες που εσείς θεωρείτε απαραίτητες)	6	28	14	1	10
Τα χρήματα που πληρώνετε (με τα δημοτικά τέλη και τις τιμές των υπηρεσιών)	2	8	27	17	5
Δε/δα	1	0	0	0	0

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.19 Αξιολόγηση παροχής υπηρεσιών από το Δήμο Ρεθύμνης

Στο διάγραμμα 3.19, για την αξιολόγηση παροχής υπηρεσιών από το Δήμο ο μεγαλύτερος αριθμός των ερωτηθέντων είναι «ικανοποιημένος» ως προς την ποιότητα, ποσότητα/επάρκεια και το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών και «δυσασεστημένος» για τα χρήματα που πληρώνει. Οι περισσότεροι από τους μισούς δεν «μπορούν να αξιολογήσουν».

3.2.3.6 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.20 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή

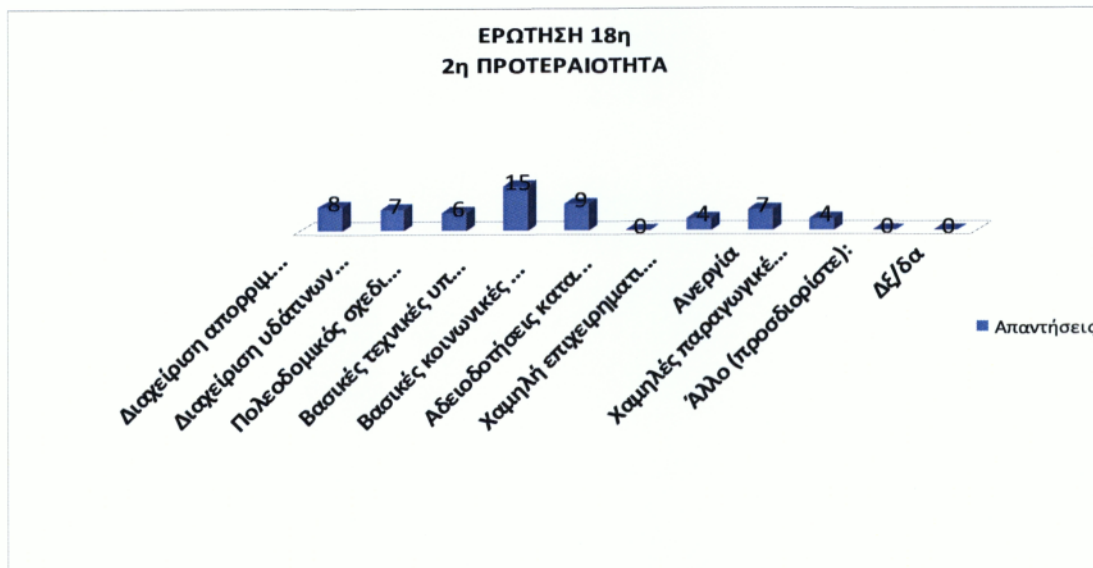
ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Διαχείριση απορριμμάτων	10	8	7	5	7	12	5	3	3	0	0
Διαχείριση υδάτινων πόρων	6	7	6	5	9	4	10	8	5	0	0
Πολεοδομικός σχεδιασμός	6	6	10	7	12	9	5	5	0	0	0
Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγγειοβελτιωτικά έργα κλπ.)	14	15	11	10	8	1	1	0	0	0	0

Βασικές κοινωνικές υποδομές(στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)	5	9	12	13	5	8	5	3	0	0	0
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	0	0	0	1	1	1	11	16	30	0	0
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	3	4	2	8	4	6	12	8	13	0	0
Ανεργία	15	7	6	9	8	9	3	2	1	0	0
Χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις	1	4	6	2	6	10	8	15	8	0	0
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δέ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	15	15	12	13	12	12	12	16	30	0	0

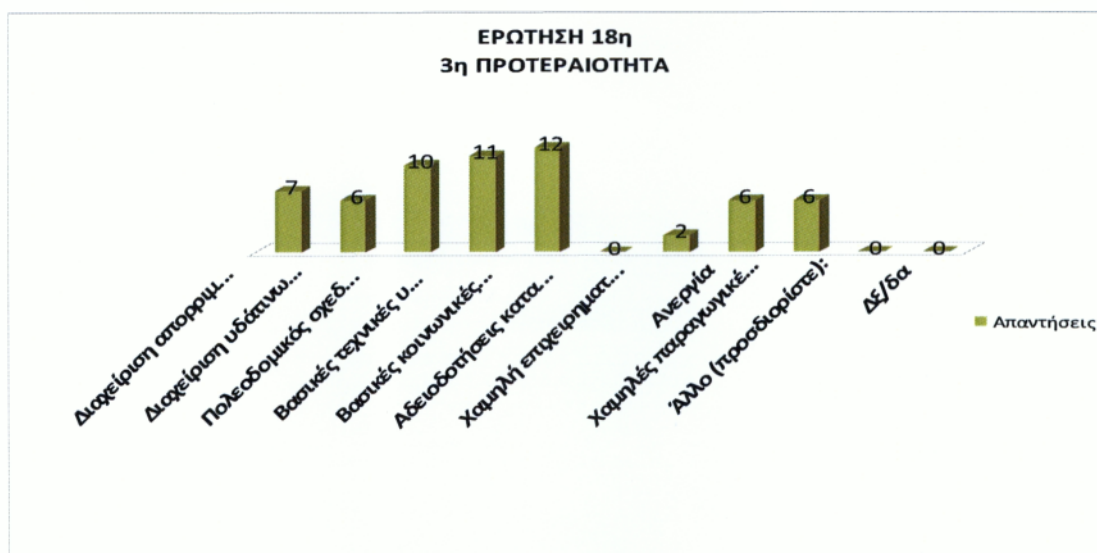
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.20 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή

Στο ερώτημα ποιά θεωρούνται ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 1^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις την α)ανεργία, β)τις βασικές τεχνικές υποδομές και γ)τη διαχείριση απορριμμάτων (διάγραμμα 3.20)

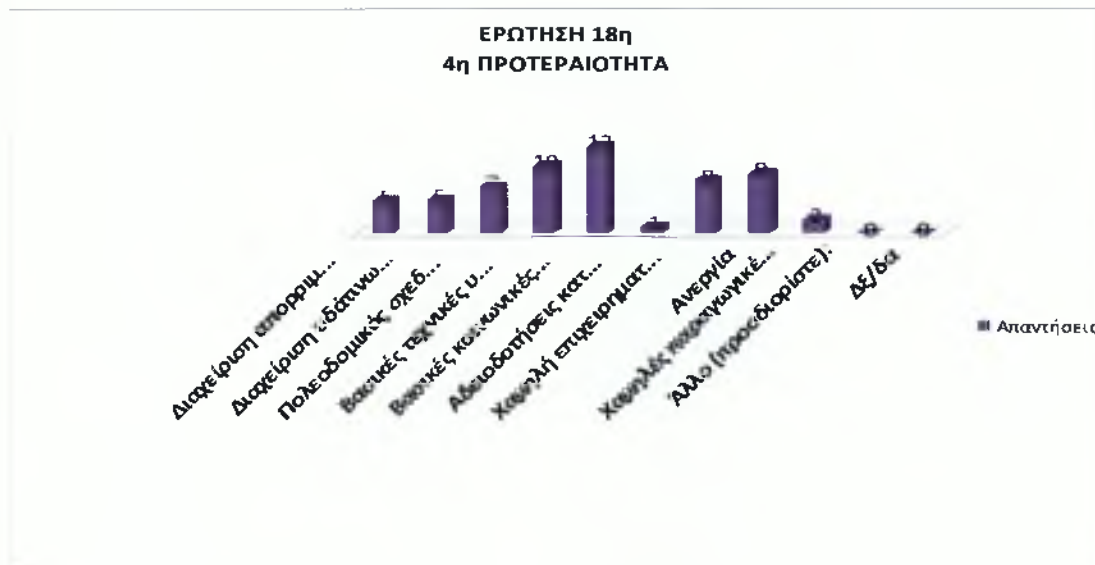
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.21 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή

Στο ερώτημα ποια θεωρούνται ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 2^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α) τις βασικές τεχνικές υποδομές, β) τις βασικές κοινωνικές υποδομές και γ) τη διαχείριση απορριμμάτων (διάγραμμα 3.21).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.22 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή

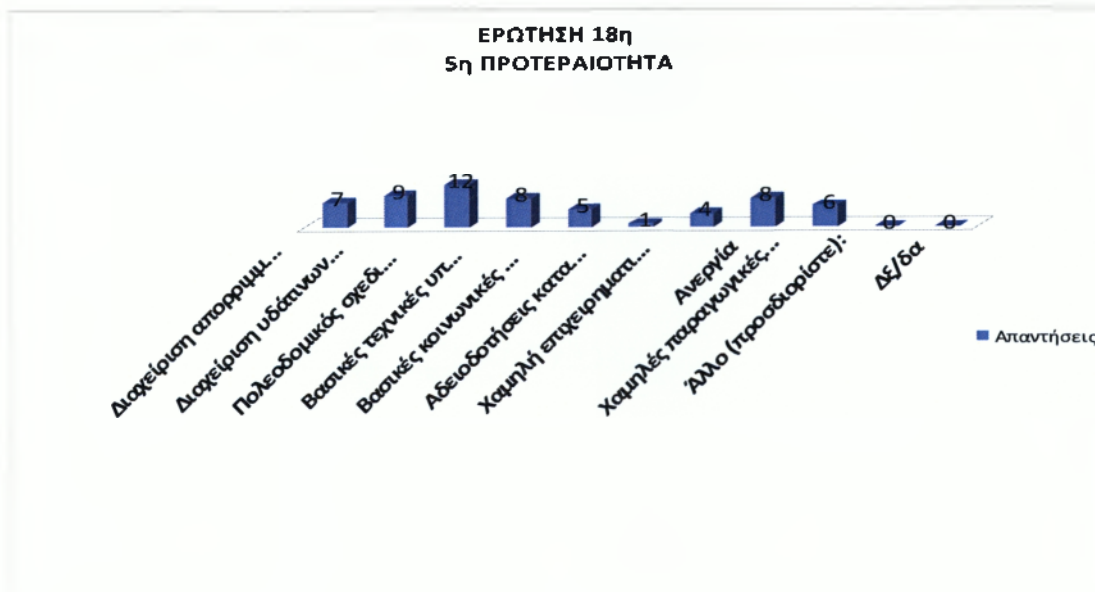
Στο ερώτημα ποια θεωρούνται ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 3^η προτεραιότητα στις πρώτες θέσεις α)τις βασικές κοινωνικές υποδομές, β)τις βασικές τεχνικές υποδομές και γ)τον πολεοδομικό σχεδιασμό (διάγραμμα 3.22).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.23 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή

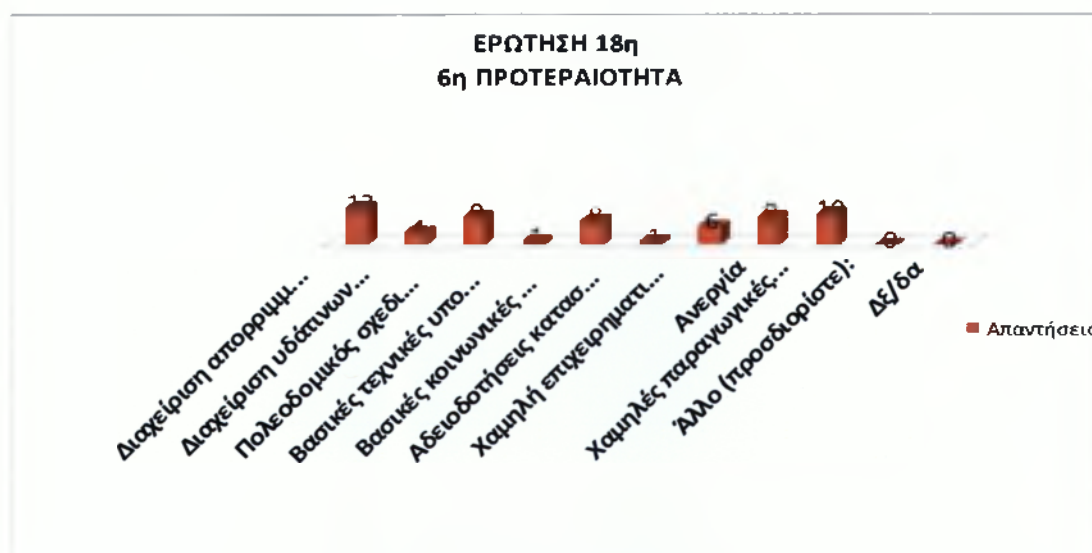
Στο ερώτημα ποια θεωρούνται ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 4^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)τις βασικές κοινωνικές υποδομές, β)τις βασικές τεχνικές υποδομές και γ)την ανεργία (διάγραμμα 3.23).

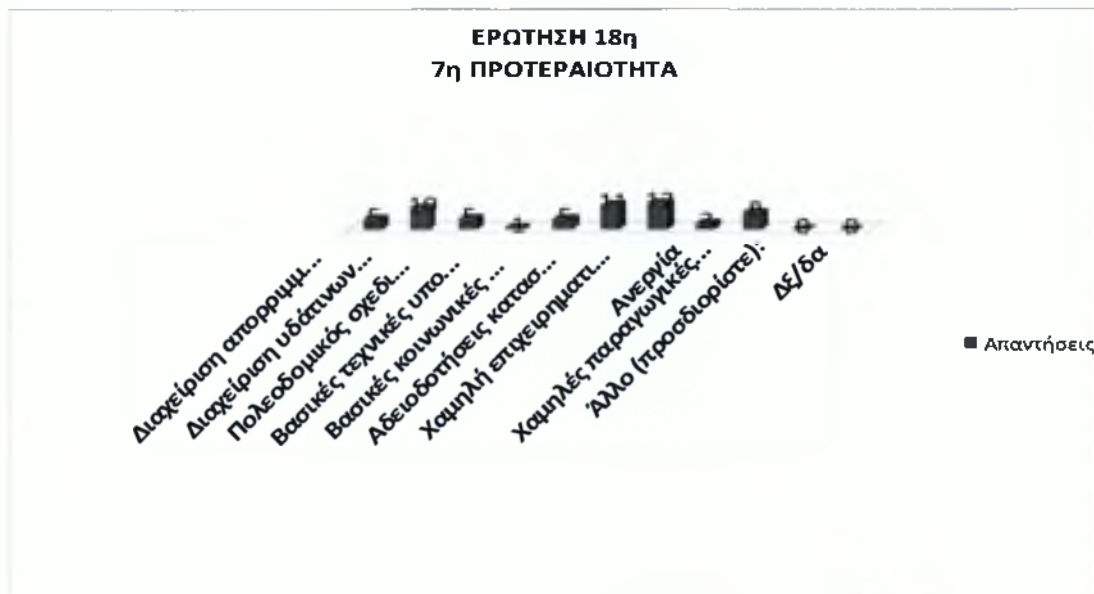
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.24 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή

Στο ερώτημα ποια θεωρούνται ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 5^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α) τον πολεοδομικό σχεδιασμό, β) τη διαχείριση υδάτινων πόρων, γ) τις βασικές τεχνικές υποδομές και την ανεργία (διάγραμμα 3.24).

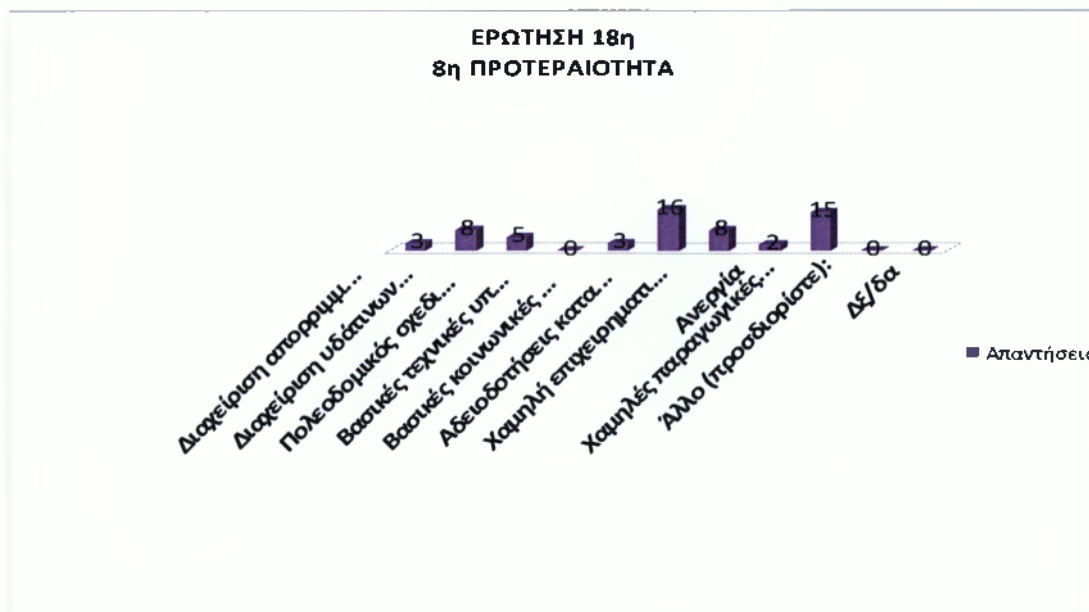
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.25 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή

Στο ερώτημα ποια θεωρούνται ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 6^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)τη διαχείριση απορριμμάτων, β)τις χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις, γ)τον πολεοδομικό σχεδιασμό και την ανεργία (διάγραμμα 3.25).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.26 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή

Στο ερώτημα ποια θεωρούνται ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 7^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)τη χαμηλή επιχειρηματικότητα, β)τις αδειοδοτήσεις καταστημάτων και γ)τη διαχείριση υδάτινων πόρων (διάγραμμα 3.26).

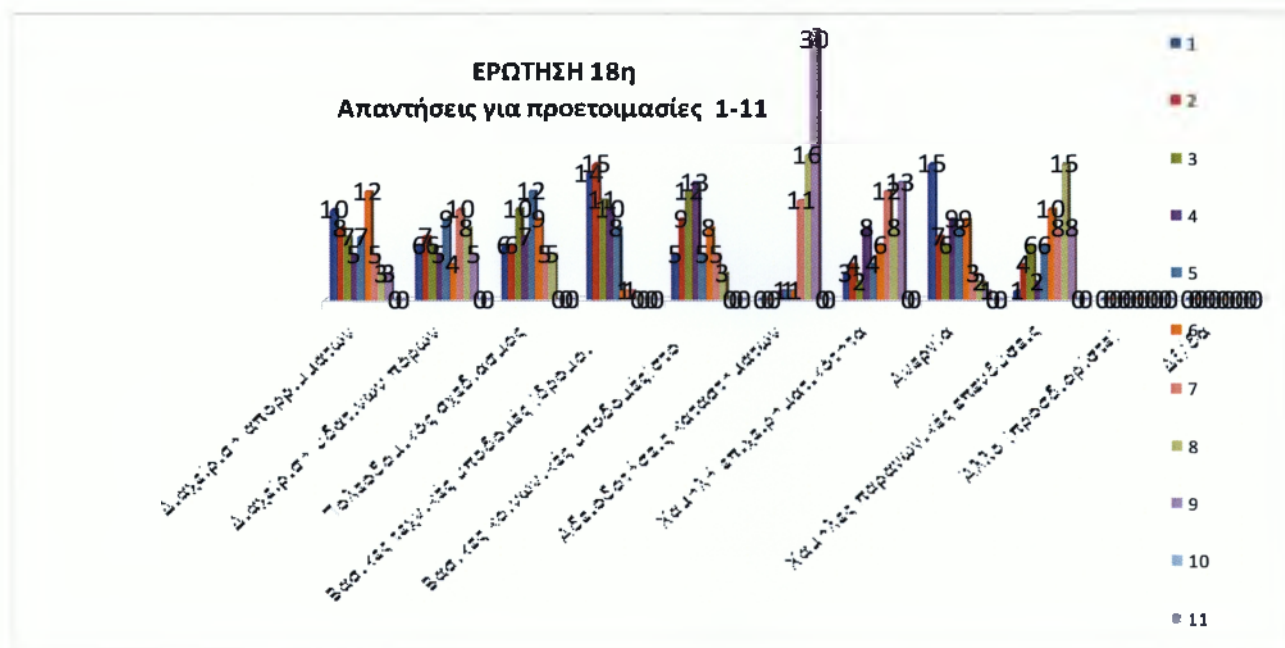
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.27 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή

Στο ερώτημα ποια θεωρούνται ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 8^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α) τις αδειοδοτήσεις καταστημάτων, β) τις χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις, γ) τη διαχείριση υδάτινων πόρων και τη χαμηλή επιχειρηματικότητα (διάγραμμα 3.27).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.28 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή

Στο ερώτημα ποια θεωρούνται ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 9^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α) τις αδειοδοτήσεις καταστημάτων, β) τη χαμηλή επιχειρηματικότητα και γ) τις χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις (διάγραμμα 3.28).

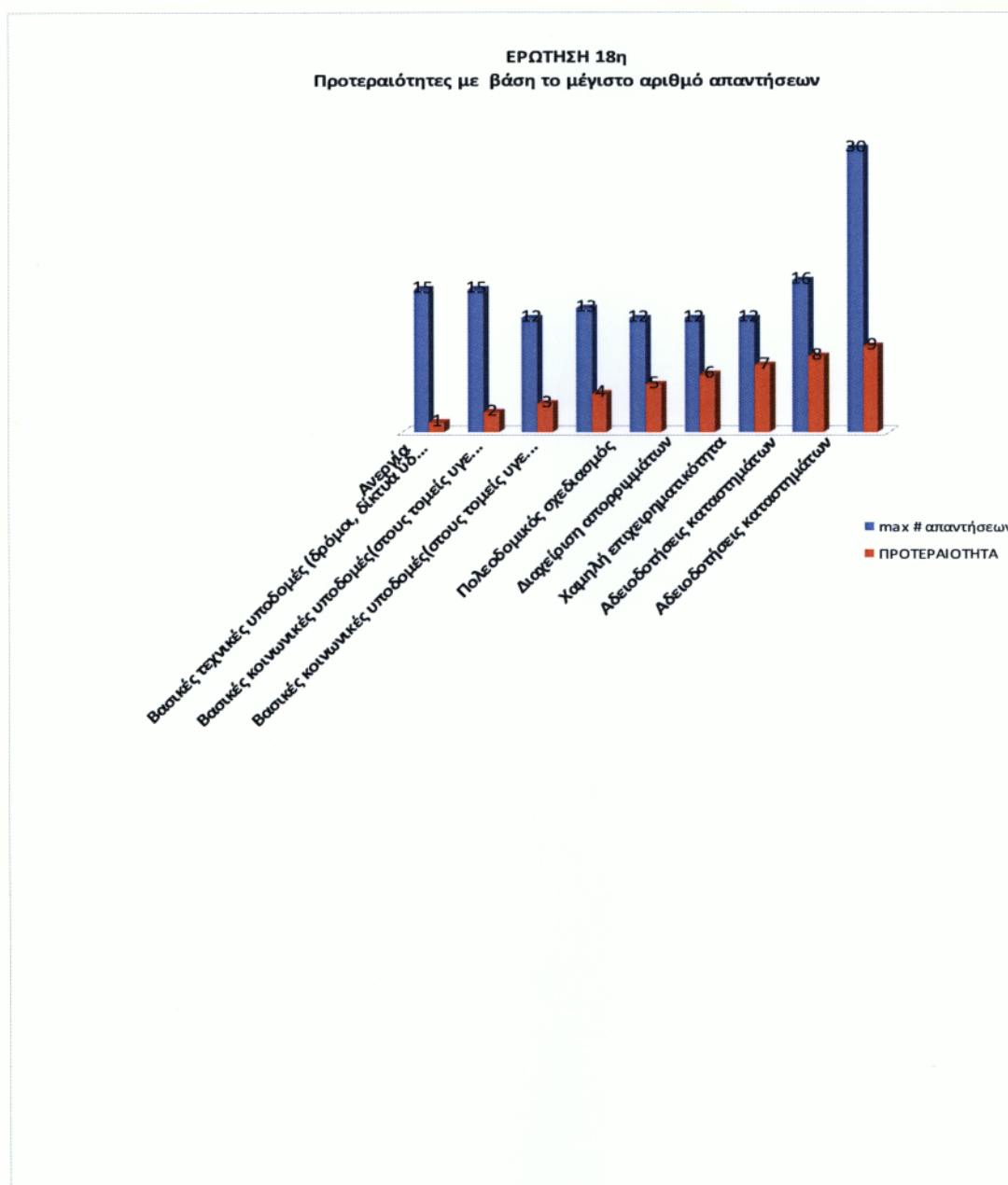

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.29 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.21 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	max # απαντήσεων
1	Ανεργία	15
2	Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγγειοβελτιωτικά έργα κλπ.)	15

3	Βασικές κοινωνικές υποδομές(στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)	12
4	Βασικές κοινωνικές υποδομές(στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)	13
5	Πολεοδομικός σχεδιασμός	12
6	Διαχείριση απορριμμάτων	12
7	Χαμηλή επιχειρηματικότητα	12
8	Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	16
9	Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	30

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.30 Κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων

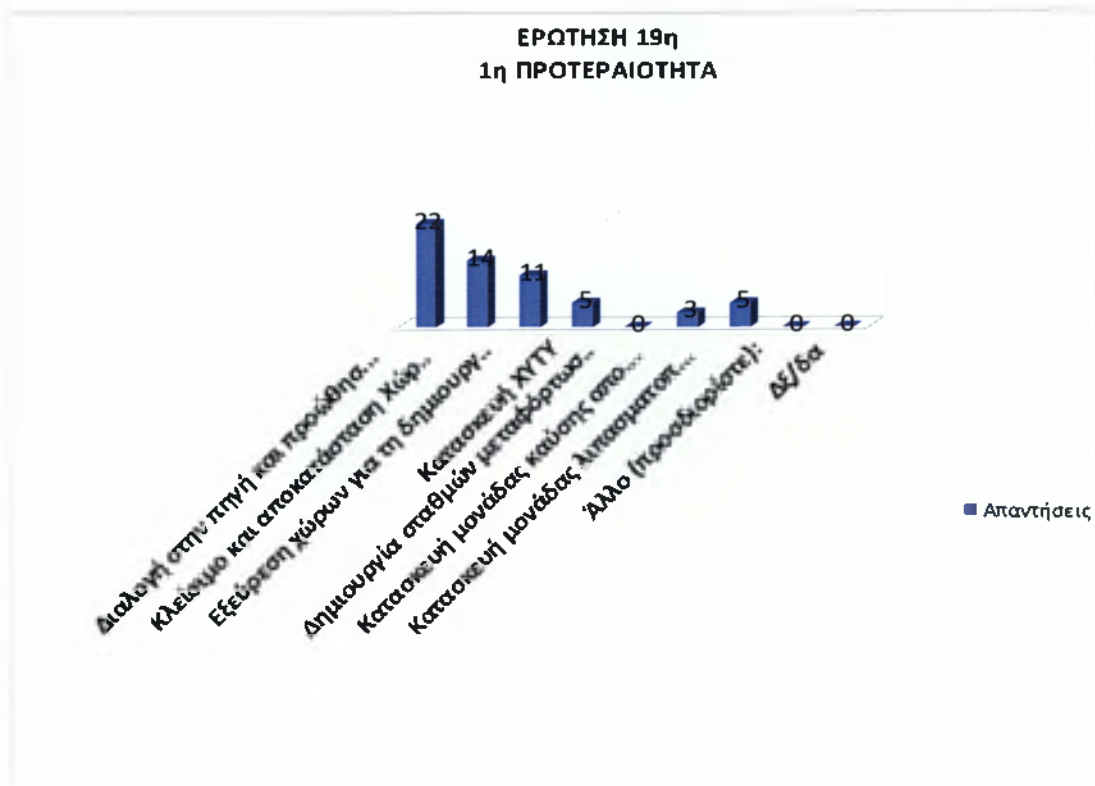
Στο διάγραμμα 3.30 παρουσιάζεται ο μέγιστος αριθμός απαντήσεων στα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή. Στην πρώτη θέση οι δημότες κατατάσσουν την ανεργία, στη δεύτερη τις βασικές τεχνικές υποδομές, στη τρίτη και στη τέταρτη τις βασικές κοινωνικές υποδομές. Ακολουθούν στη πέμπτη θέση ο πολεοδομικός σχεδιασμός, στην έκτη η διαχείριση απορριμμάτων και στην έβδομη η χαμηλή επιχειρηματικότητα. Τέλος στην όγδοη και ένατη θέση βρίσκονται οι αδειοδοτήσεις καταστημάτων.

3.2.3.7 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.22 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων

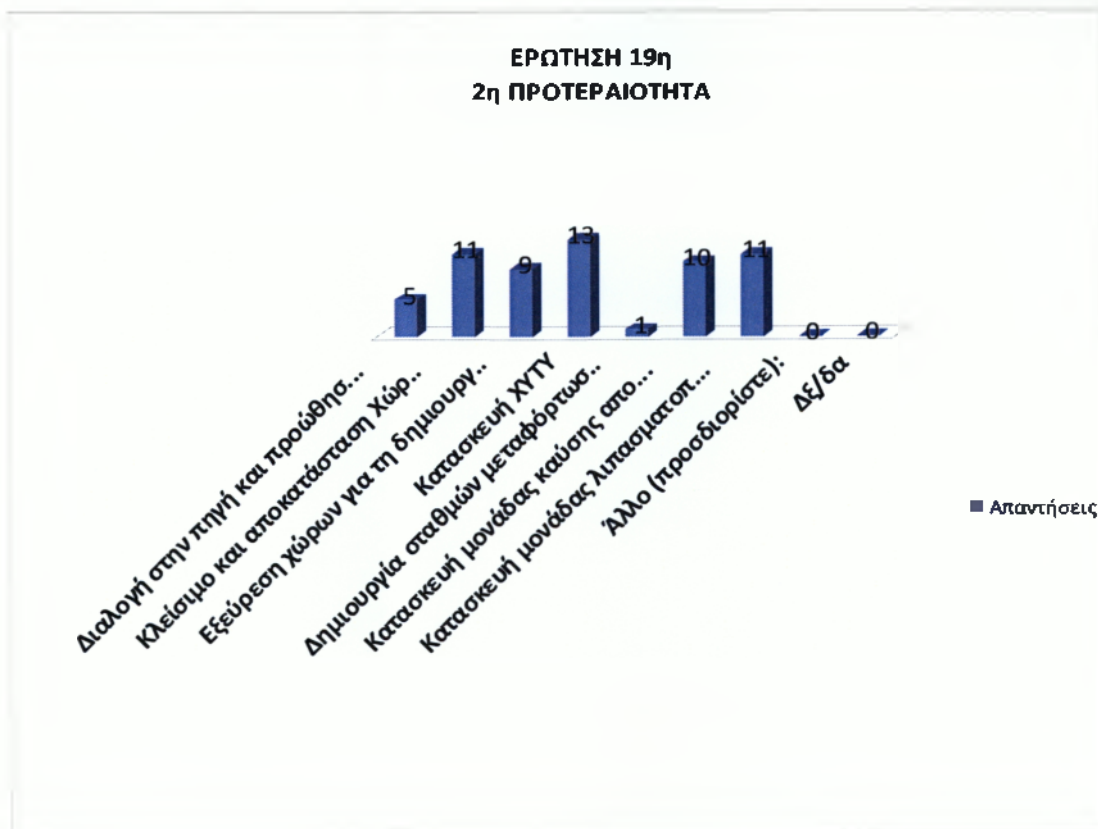
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	22	5	11	10	5	3	4	0	0
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	14	11	11	5	7	7	5	0	0

Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	11	9	11	10	9	5	5	0	0
Κατασκευή ΧΥΤΥ	5	13	10	15	8	4	5	0	0
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	0	1	4	10	9	17	19	0	0
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	3	10	6	4	12	11	14	0	0
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	5	11	7	6	10	13	8	0	0
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Δέ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0	0
max # απαντήσεων	22	13	11	15	12	17	19	0	0

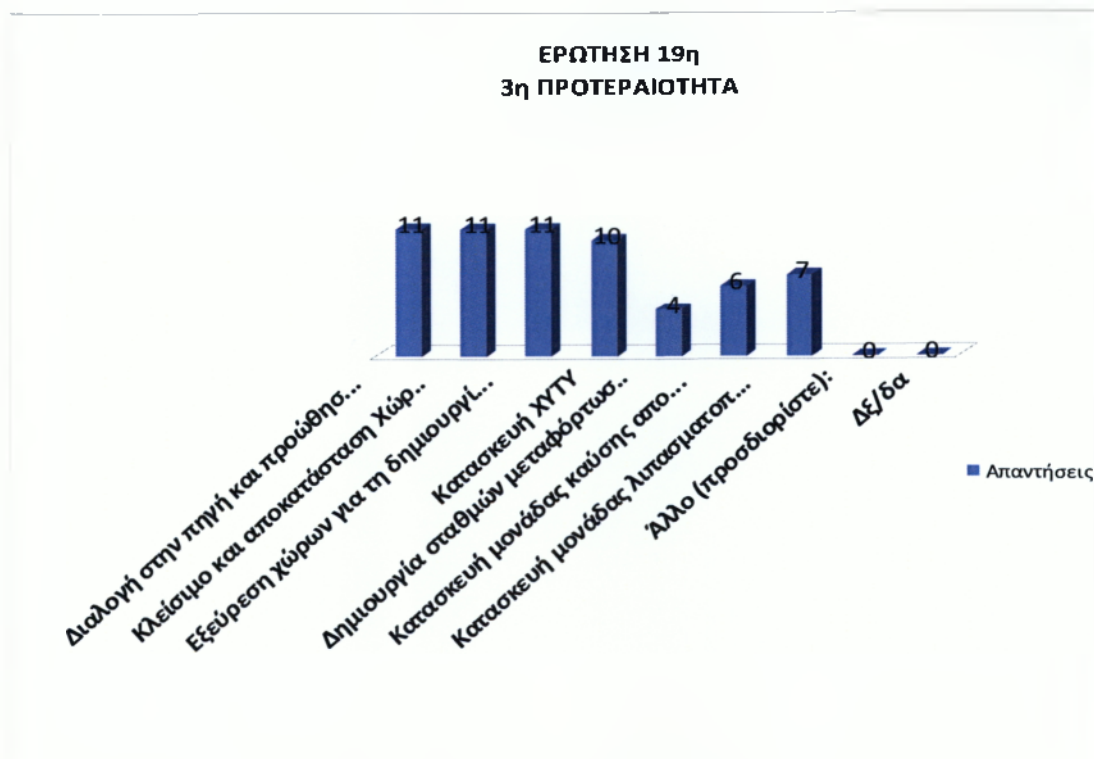
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.31 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων

Στο ερώτημα ποιές είναι οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 1^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)τη διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης, β)το κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) και γ)την εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων (διάγραμμα 3.31).

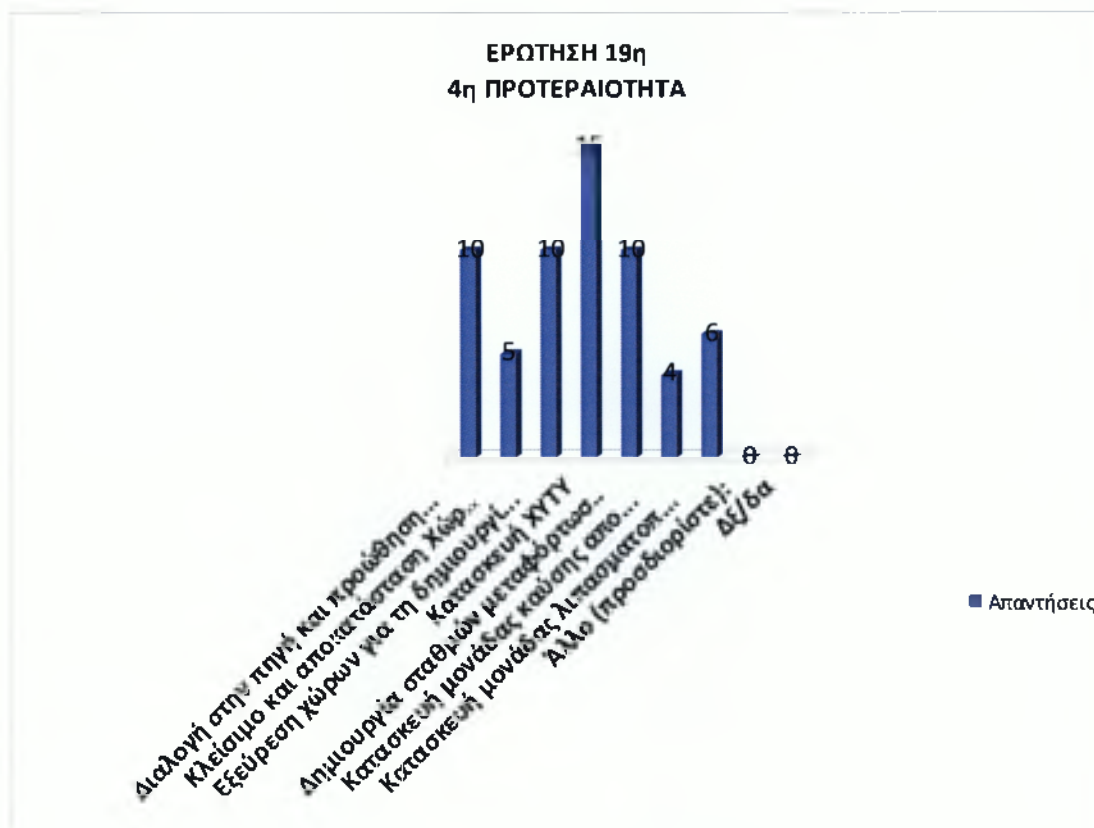
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.32 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων

Στο ερώτημα ποιές είναι οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 2^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α) την κατασκευή Χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ), β) το κλείσιμο και αποκατάσταση ΧΑΔΑ με την κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης και γ) την κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων (διάγραμμα 3.32).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.33 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων

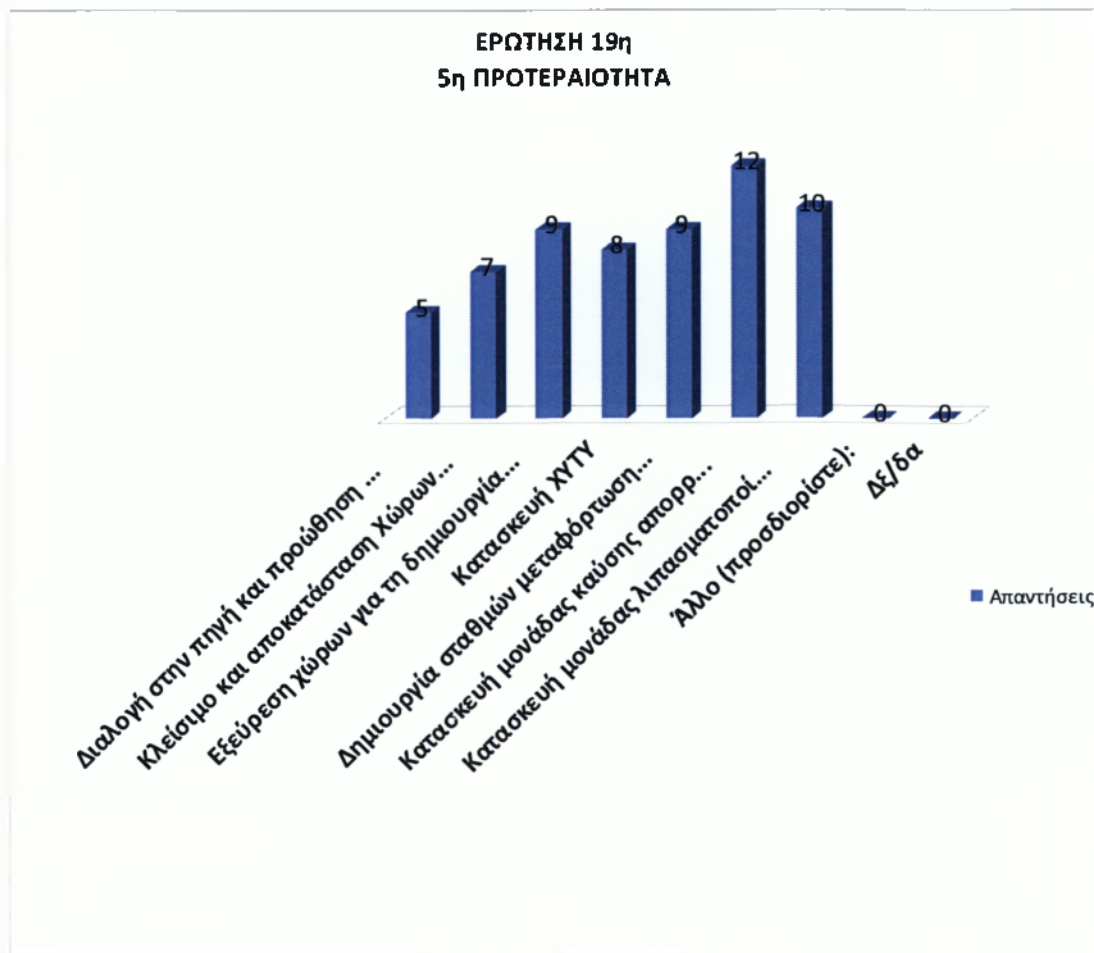
Στο ερώτημα ποιές είναι οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 3^η προτεραιότητα στην πρώτη θέση α)τη διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης, β)το κλείσιμο και αποκατάσταση ΧΑΔΑ και γ)την εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων (διάγραμμα 3.33).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.34 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων

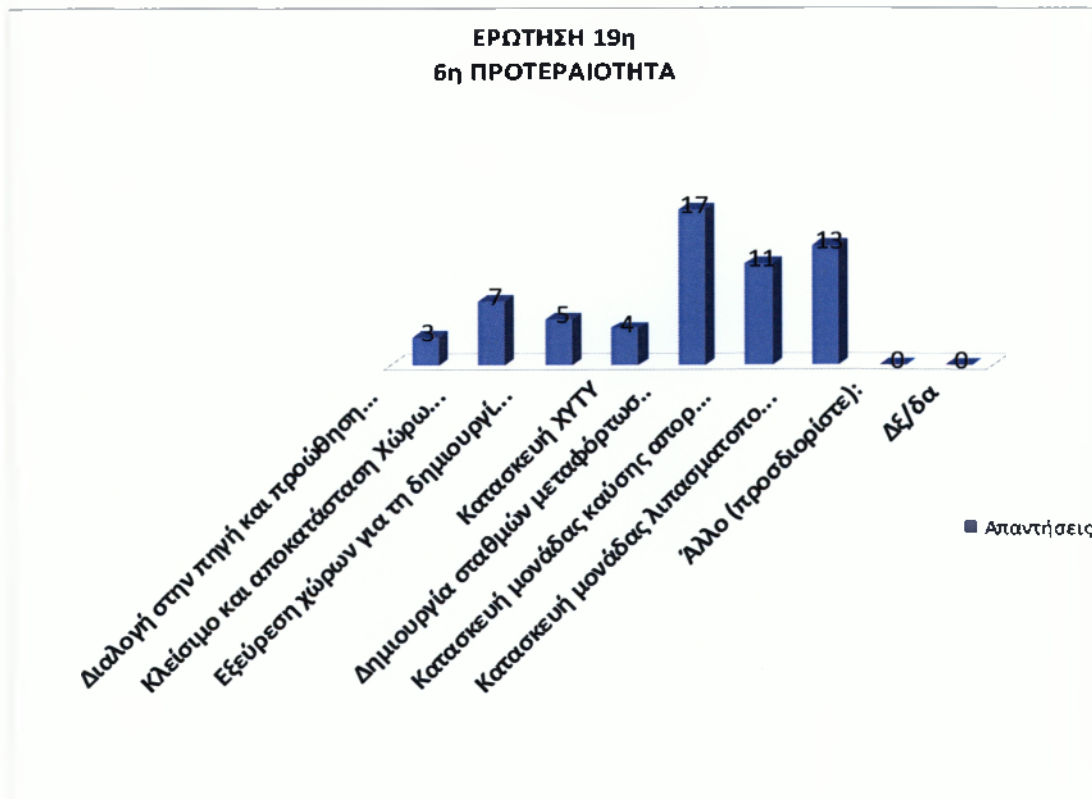
Στο ερώτημα ποιές είναι οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 4^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)την κατασκευή ΧΥΤΥ, β)τη διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης, την εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων και τη δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων και γ)την κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης (διάγραμμα 3.34).

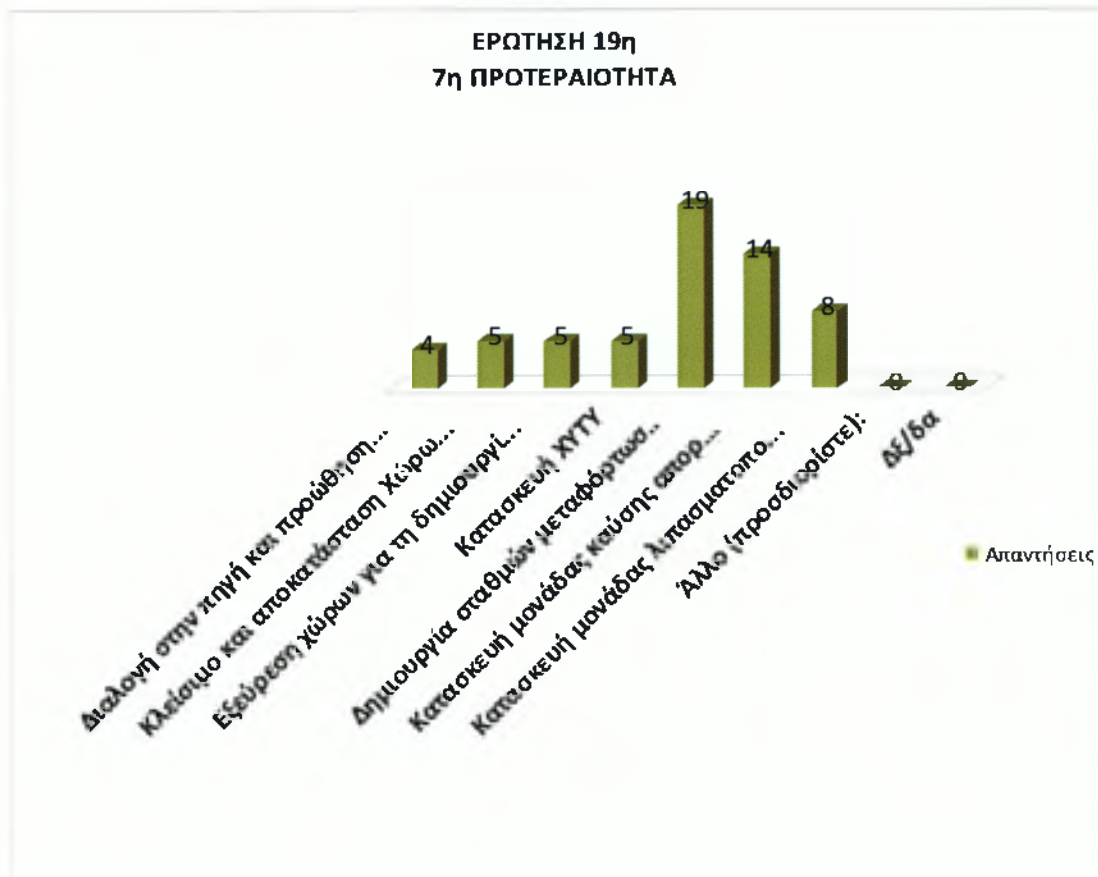
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.35 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων

Στο ερώτημα ποιές είναι οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 5^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)την κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων, β)την κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης και γ)την εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων και τη δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων (διάγραμμα 3.35).

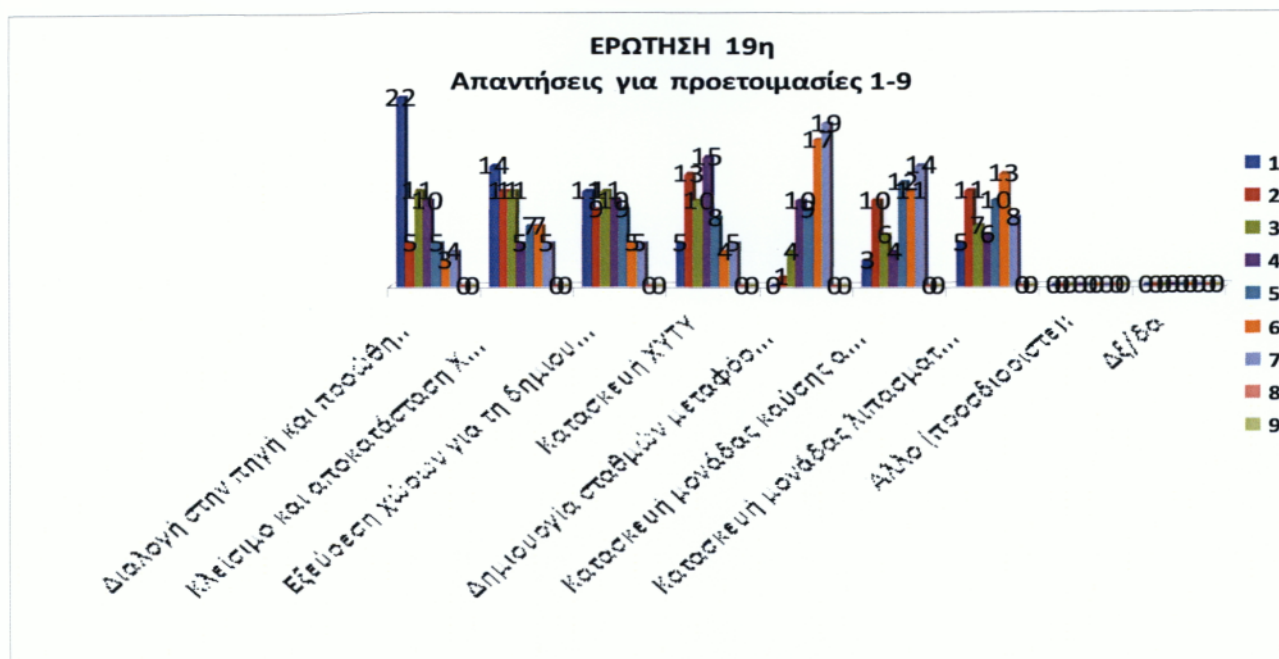
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.36 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων

Στο ερώτημα ποιές είναι οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 6^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)τη δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων, β)την κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης και γ)την κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων. (διάγραμμα 3.36).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.37 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων

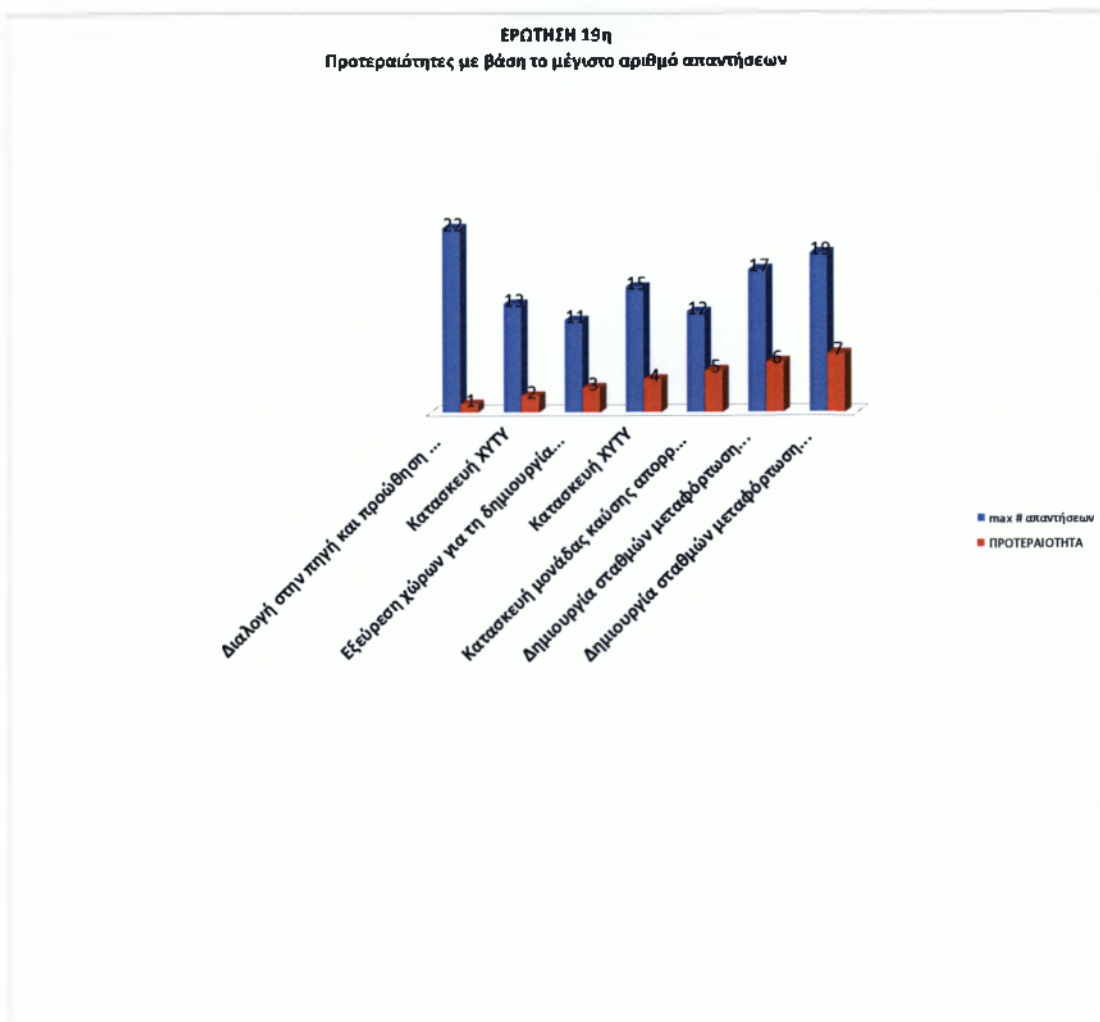
Στο ερώτημα ποιές είναι οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 7^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)τη δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων, β)την κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων και γ)την κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης. (διάγραμμα 3.37).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.38 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.23 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	max # απαντήσεων
1	Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	22
2	Κατασκευή ΧΥΤΥ	13
3	Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	11
4	Κατασκευή ΧΥΤΥ	15
5	Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	12
6	Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	17
7	Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	19

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.39 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων

Στο διάγραμμα 3.39 παρουσιάζεται ο μέγιστος αριθμός απαντήσεων στις προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων. Στην πρώτη θέση οι δημότες κατατάσσουν τη διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης, στη δεύτερη και τέταρτη θέση την κατασκευή των ΧΥΤΥ. Ακολουθούν στη τρίτη θέση η εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων και στη πέμπτη η κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων. Τέλος, στην έκτη και έβδομη θέση βρίσκεται η δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων.

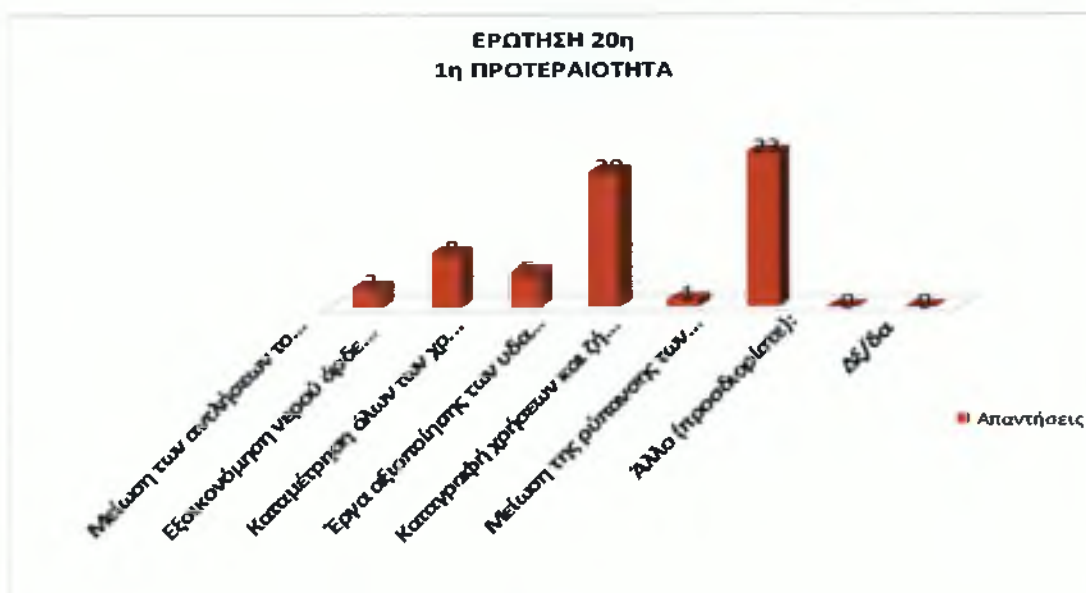
3.2.3.8 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.24 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	3	5	5	9	12	26	0	0
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	8	10	19	9	12	2	0	0
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	5	7	17	11	10	10	0	0
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ.)	20	18	5	8	9	0	0	0
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	1	3	7	17	12	20	0	0
Μείωση της ρύπανσης των νερών	23	17	7	6	5	2	0	0
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0	0	0	0	0	0
Δξ/δα	0	0	0	0	0	0	0	0

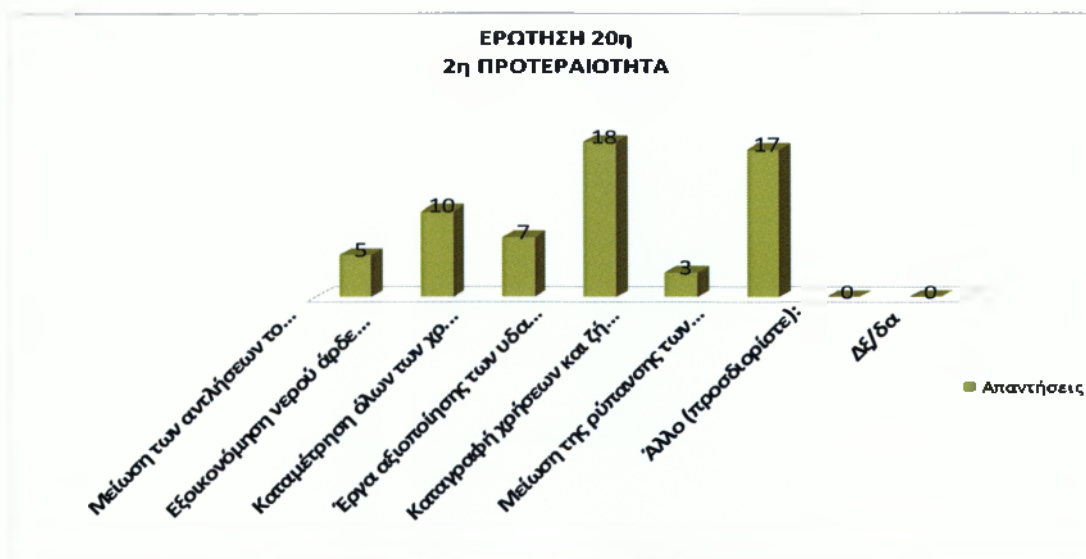
Μαχ # απαντήσεων	23	18	19	17	12	26	0	0
-------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	----------	----------

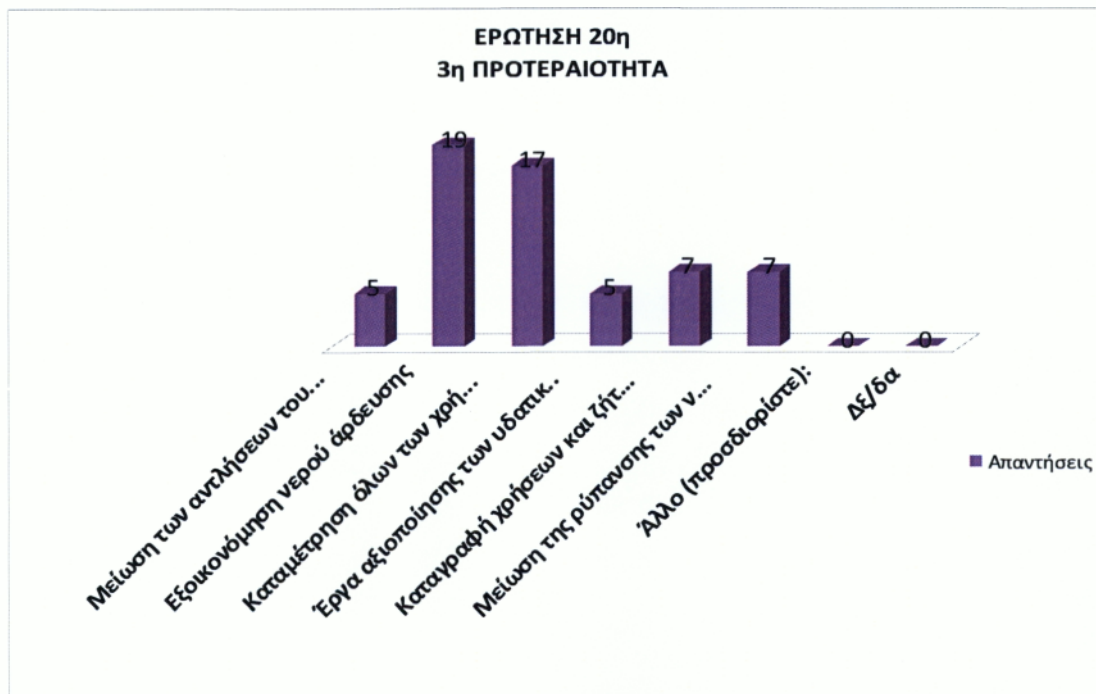
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.40 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων

Στο ερώτημα ποιές είναι οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 1^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)τη μείωση της ρύπανσης των νερών, β)τα έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων και γ)την εξοικονόμηση νερού άρδευσης (διάγραμμα 3.40).

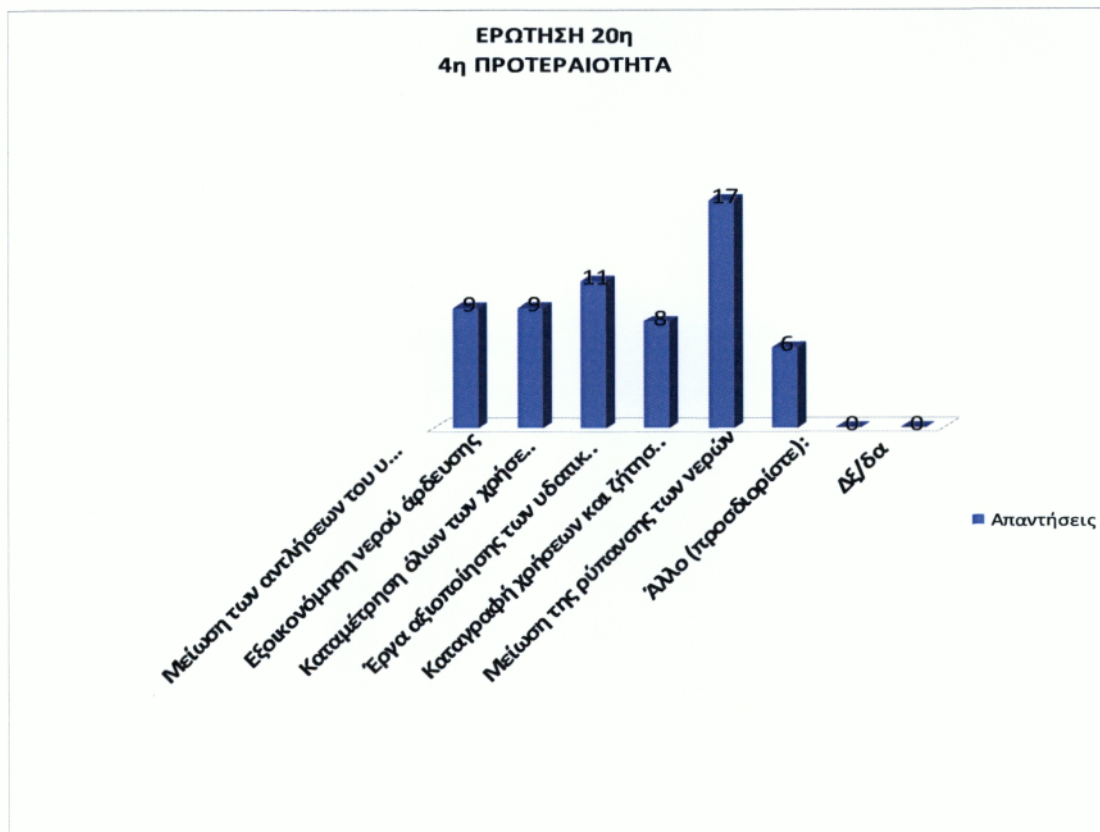
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.41 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων

Στο ερώτημα ποιές είναι οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 2^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)τα έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων, β)τη μείωση της ρύπανσης των νερών και γ) την εξοικονόμηση νερού άρδευσης (διάγραμμα 3.41).

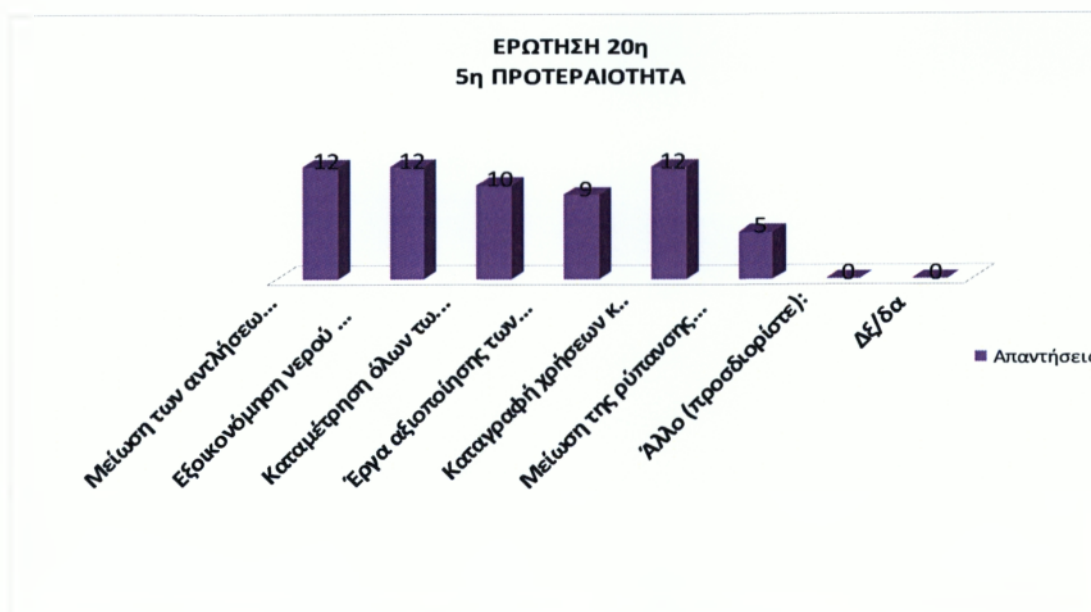
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.42 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων

Στο ερώτημα ποιές είναι οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 3^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)την εξοικονόμηση νερού άρδευσης, β)την καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού, γ)την καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού και τη μείωση της ρύπανσης των νερών (διάγραμμα 3.42).

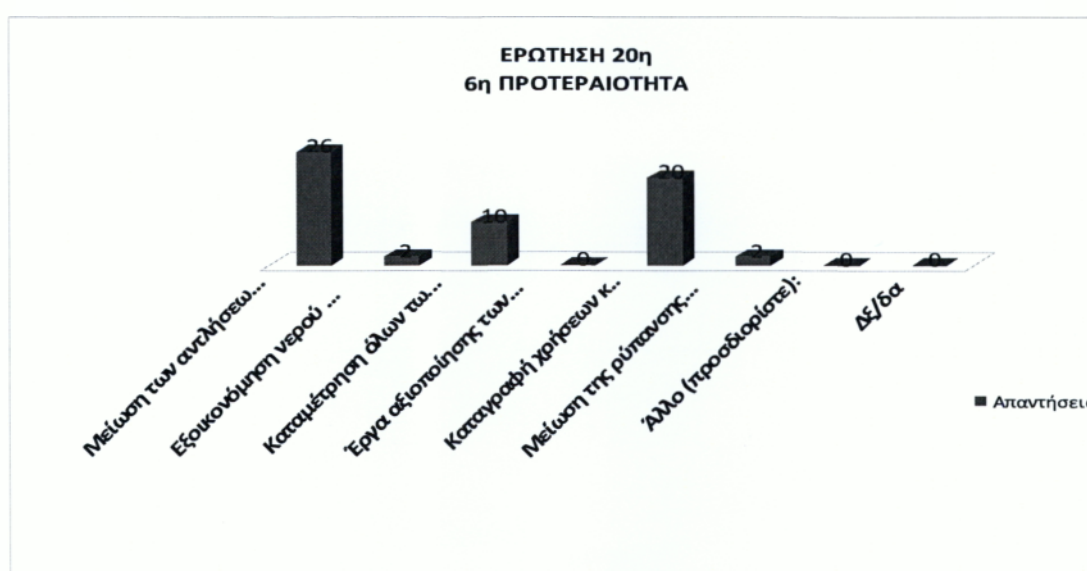
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.43 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων

Στο ερώτημα ποιές είναι οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 4^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)την καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού, β)την καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού, γ) τη μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού και την εξοικονόμηση νερού άρδευσης (διάγραμμα 3.43).

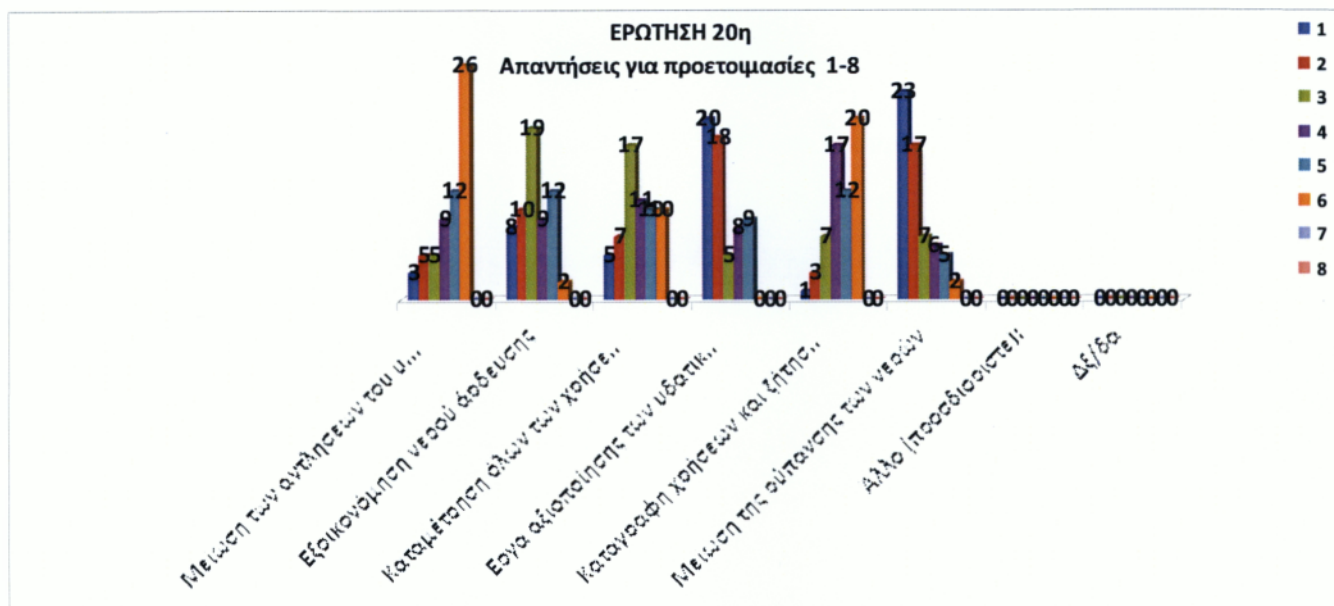
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.44 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων

Στο ερώτημα ποιές είναι οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 5^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)τη μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού, την εξοικονόμηση νερού άρδευσης και την καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού, β)την καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού και γ)τα έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (διάγραμμα 3.44).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.45 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων

Στο ερώτημα ποιές είναι οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, οι ερωτηθέντες δημότες έθεσαν ως 6^η προτεραιότητα στις τρεις πρώτες θέσεις α)τη μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού, β)την καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού και γ)την καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού (διάγραμμα 3.45).

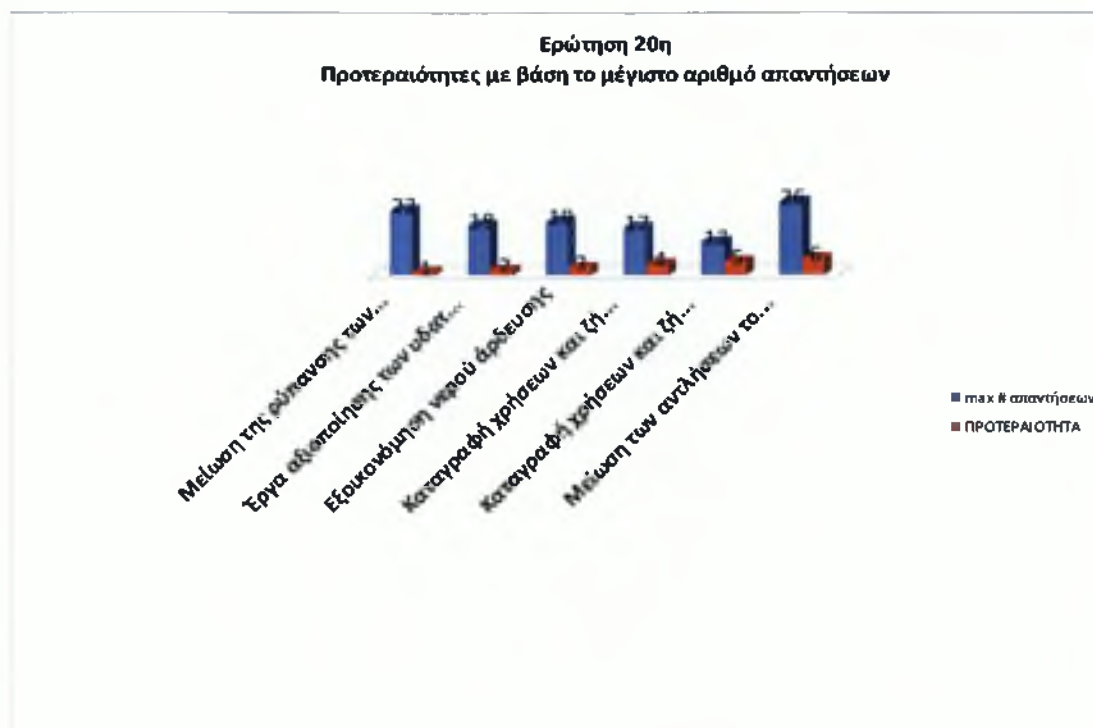

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.46 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.25 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ	max # απαντήσεων
1	Μείωση της ρύπανσης των νερών	23
2	Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ.)	18
3	Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	19
4	Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	17

5	Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	12
6	Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	26

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.47 Προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, με βάση το μέγιστο αριθμό απαντήσεων

Στο διάγραμμα 3.47, παρουσιάζεται ο μέγιστος αριθμός απαντήσεων στις προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων. Στην πρώτη θέση, οι δημότες κατατάσσουν τη μείωση της ρύπανσης των νεράων και στη δεύτερη τα έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων. Ακολουθούν στη τρίτη θέση η εξοικονόμηση νερού άρδευσης και στη τέταρτη και πέμπτη η καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού. Τέλος, στην έκτη θέση βρίσκεται η μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού.

3.2.3.9 Σημαντικά Μέτρα για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο Ρεθύμνης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.26 Σημαντικά Μέτρα για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο Ρεθύμνης

Σημαντικά Μέτρα για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο	Αριθμός Δημοτών
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων	53
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	28
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	33
Καλύτερες τουριστικές υποδομές	31
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)	40
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	43
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της αισθητικής των περιοχών του δήμου	47
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ.)	26
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δξ/δα	0

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.48 Σημαντικά Μέτρα για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο Ρεθύμνης

Όπως παρατηρούμε στο διάγραμμα 3.48, οι ερωτώμενοι δημότες απάντησαν για το ποια μέτρα θεωρούν σημαντικά για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο

Ρεθύμνης. Στις τρεις πρώτες θέσεις κατάταξης βρίσκονται α)η ολοκλήρωση/βελτίωση των οδικών δικτύων, β)η βελτίωση της καθαριότητας και της αισθητικής των περιοχών του δήμου και γ)η βελτίωση της σήμανσης και πληροφόρησης για τους επισκέπτες.

3.2.3.10 Τομείς που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο Δήμο

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.27 Τομείς που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο Δήμο Ρεθύμνης

Αξιοποίηση Υπηρεσιών Εθελοντικών Οργανώσεων ή προσώπων στο Δήμο	Αριθμός Δημοτών
Πράσινο – Καθαριότητα	48
Ανακύκλωση	43
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	49
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δε/δα	0

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.49 Τομείς που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο Δήμο Ρεθύμνης

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.49, διαφαίνονται οι τομείς που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο Δήμο Ρεθύμνης. Οι ερωτώμενοι δημότες είναι ευαισθητοποιημένοι και με σειρά προτεραιότητας και χωρίς μεγάλη διαφορά μεταξύ τους κατατάσσουν στην πρώτη θέση τις υπηρεσίες

κοινωνικής πρόνοιας, στη δεύτερη το πράσινο-καθαριότητα και στη τρίτη την ανακύκλωση.

3.2.3.11 Αξιοποίηση Εθελοντικών Υπηρεσιών

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.28 Αξιοποίηση Εθελοντικών Υπηρεσιών

Αξιοποίηση Εθελοντικών Υπηρεσιών	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
Πολύ χρήσιμη	1	49	82%
Σχετικά χρήσιμη	2	11	18%
Καθόλου χρήσιμη	3	0	0%
Δξ/δα	4	0	0%
Σύνολο		60	100%

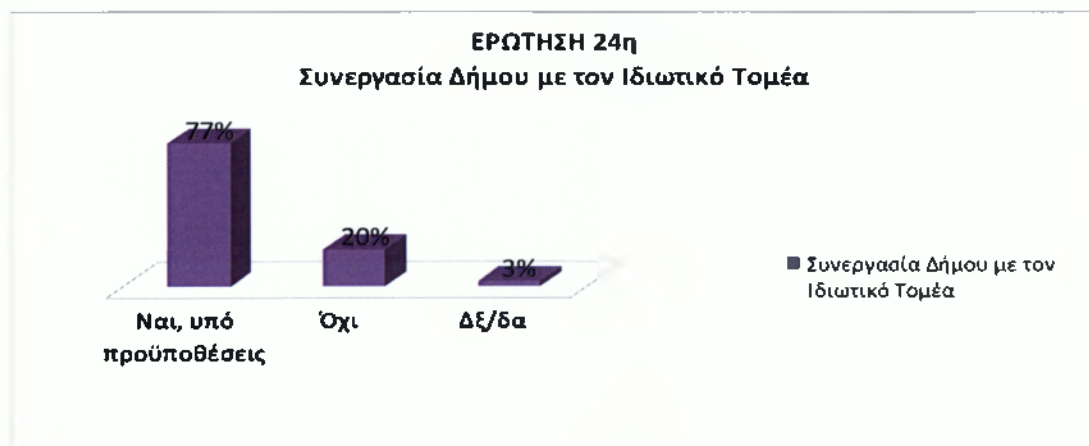
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.50 Αξιοποίηση Εθελοντικών Υπηρεσιών

Το 82% των ερωτώμενων δημοτών απάντησε ότι η αξιοποίηση των εθελοντικών υπηρεσιών είναι «πολύ χρήσιμη» και το μόλις 18% ότι είναι «σχετικά χρήσιμη» στο Δήμο Ρεθύμνης (διάγραμμα 3.50).

3.2.3.12 Συνεργασία Δήμου με τον Ιδιωτικό Τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των Δήμων-Παραχώρηση Υπηρεσιών σε Ιδιώτες με τον έλεγχο και την εποπτεία του Δήμου

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.29 Συνεργασία Δήμου Ρεθύμνης με τον Ιδιωτικό Τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των Δήμων

Συνεργασία Δήμου με τον Ιδιωτικό Τομέα	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι, υπό προϋποθέσεις	1	46	77%
Όχι	2	12	20%
Δε/δα	3	2	3%
Σύνολο		60	100%

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.51 Συνεργασία Δήμου Ρεθύμνης με τον Ιδιωτικό Τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των Δήμων

Το 77% των ερωτώμενων δημοτών του Δήμου Ρεθύμνης απάντησε υπέρ της συνεργασίας του με τον ιδιωτικό τομέα «ναι, υπό προϋποθέσεις», το 20% «όχι» και το μόλις 3% «δε/δα» (διάγραμμα 3.51)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.30 Παραχώρηση Υπηρεσιών σε Ιδιώτες με τον έλεγχο και την εποπτεία του Δήμου Ρεθύμνης

Παραχώρηση Υπηρεσιών σε Ιδιώτες με τον έλεγχο και την εποπτεία του Δήμου	Αριθμός Δημοτών
Συλλογή απορριμμάτων	25

Επεξεργασία απορριμμάτων	25
Υπηρεσίες υγείας	24
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	20
Υπηρεσίες κατάρτισης	17
Πολιτιστικές υπηρεσίες	16
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)	23
Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δέ/δα	1

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.52 Παραχώρηση Υπηρεσιών σε Ιδιώτες με τον έλεγχο και την εποπτεία του Δήμου Ρεθύμνης

Κατά το διάγραμμα 3.52 και στην ερώτηση για την παραχώρηση υπηρεσιών σε ιδιώτες με τον έλεγχο και την εποπτεία του Δήμου Ρεθύμνης, με σειρά προτεραιότητας στην πρώτη θέση κατατάσσεται θετικά η συλλογή απορριμμάτων και η επεξεργασία αυτών, στη δεύτερη οι υπηρεσίες υγείας, στη τρίτη η διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας, στη τέταρτη οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης και τέλος οι υπηρεσίες κατάρτισης και οι πολιτιστικές υπηρεσίες.

3.2.3.13 Αξιολόγηση Εκλεγμένης Δημοτικής Αρχής

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.31 Αξιολόγηση Εκλεγμένης Δημοτικής Αρχής

Αξιολόγηση Εκλεγμένης Δημοτικής Αρχής	ΝΑΙ (1)	ΌΧΙ (2)	ΔΞ/ΔΑ (3)
Έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης	42	3	13
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα	33	9	16
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα	34	11	13
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων	31	11	16
Με διάθεση συνεργασίας με την αντιπολίτευση	8	23	27
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)	27	14	17
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0
ΔΞ/δα)	2	0	0

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.53 Αξιολόγηση Εκλεγμένης Δημοτικής Αρχής

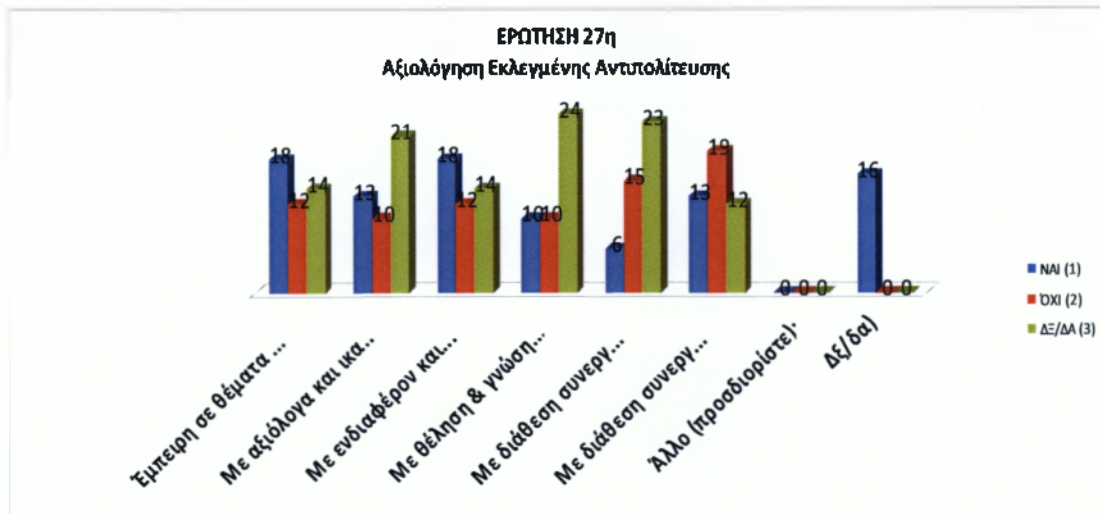

Οι δημότες που ερωτήθηκαν πως αξιολογούν την εκλεγμένη δημοτική αρχή, στην πλειοψηφία τους αξιολόγησαν θετικά. Στα τέσσερα πρώτα ερωτήματα ο μέσος αριθμός των δημοτών απάντησε «δξ/δα» και ένας μικρότερος αριθμός απάντησε «όχι». Στο ερώτημα για διάθεση συνεργασίας με την αντιπολίτευση λιγότεροι από τους μισούς απάντησαν «όχι» και άλλοι «δξ/δα». Στο τελευταίο ερώτημα εάν υπάρχει διάθεση συνεργασίας και αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες οι λιγότεροι από τους μισούς απάντησαν θετικά, σχεδόν το ¼ απάντησε αρνητικά και το άλλο ¼ απάντησε «δξ/δα» (διάγραμμα 3.53).

3.2.3.14 Αξιολόγηση Εκλεγμένης Αντιπολίτευσης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.32 Αξιολόγηση Εκλεγμένης Αντιπολίτευσης

Αξιολόγηση Εκλεγμένης Αντιπολίτευσης	ΝΑΙ (1)	ΌΧΙ (2)	ΔΞ/ΔΑ (3)
Έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης	18	12	14
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα	13	10	21
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα	18	12	14
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων	10	10	24
Με διάθεση συνεργασίας με τη δημοτική αρχή	6	15	23
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)	13	19	12
Άλλο (προσδιορίστε):	0	0	0
Δξ/δα)	16	0	0

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.54 Αξιολόγηση Εκλεγμένης Αντιπολίτευσης

Οι δημότες στην πλειοψηφία τους δεν μπόρεσαν να αξιολογήσουν την εκλεγμένη Αντιπολίτευση (διάγραμμα 3.54). Οι δημότες στην πλειοψηφία τους δεν μπόρεσαν να αξιολογήσουν την εκλεγμένη Αντιπολίτευση. Όσον αφορά την εμπειρία στα θέματα Τ.Α και το ενδιαφέρον και την ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα απάντησαν θετικά. Η διάθεση συνεργασίας και αμφίδρομης επικοινωνίας της εκλεγμένης Αντιπολίτευσης με τους δημότες, είναι αρνητική.

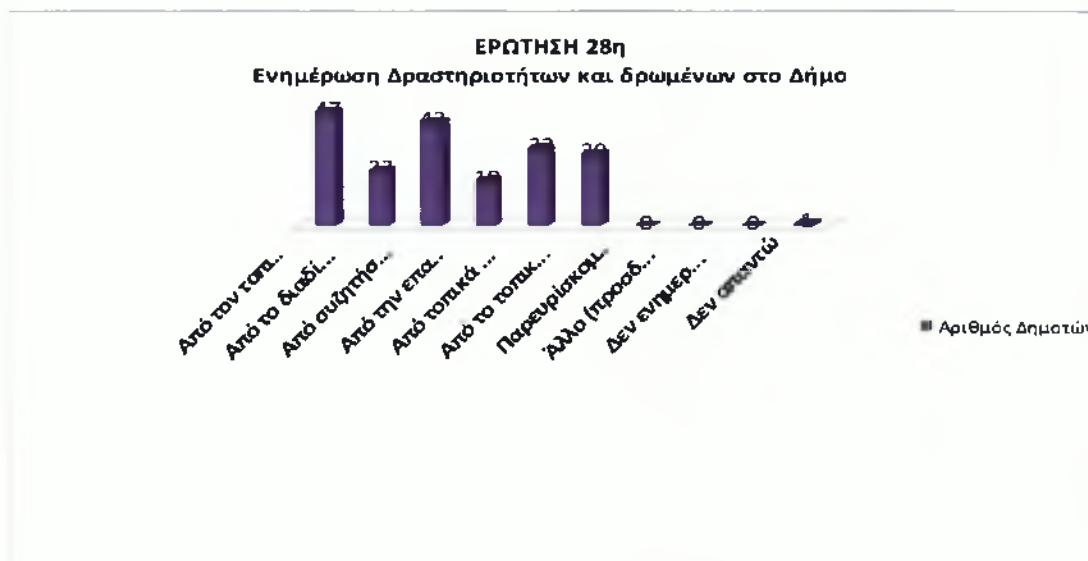
3.2.4 Εξατομικευμένες ερωτήσεις

3.2.4.1 Ενημέρωση Δραστηριοτήτων και δρώμενων στο Δήμο Ρεθύμνης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.33 Ενημέρωση Δραστηριοτήτων και δρώμενων στο Δήμο Ρεθύμνης

Ενημέρωση Δραστηριοτήτων και δρωμένων στο Δήμο	Αριθμός Δημοτών
Από τον τοπικό έντυπο τύπο (τοπικές εφημερίδες και άλλα έντυπα)	47
Από το διαδίκτυο (ιστοσελίδα δήμου, ηλεκτρονικός τοπικός τύπος, άλλες ιστοσελίδες όπως blogs κλπ.)	23
Από συζητήσεις με άλλους δημότες	43
Από την επαφή μου με δημοτικούς / τοπικούς συμβούλους	19
Από τοπικά τηλεοπτικά κανάλια	32
Από το τοπικό ραδιόφωνο	30
Παρευρίσκομαι σε (κάποιες) συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	0

Άλλο (προσδιορίστε):	0
Δεν ενημερώνομαι	0
Δεν απαντώ	1

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.55 Ενημέρωση Δραστηριοτήτων και δρωμένων στο Δήμο Ρεθύμνης

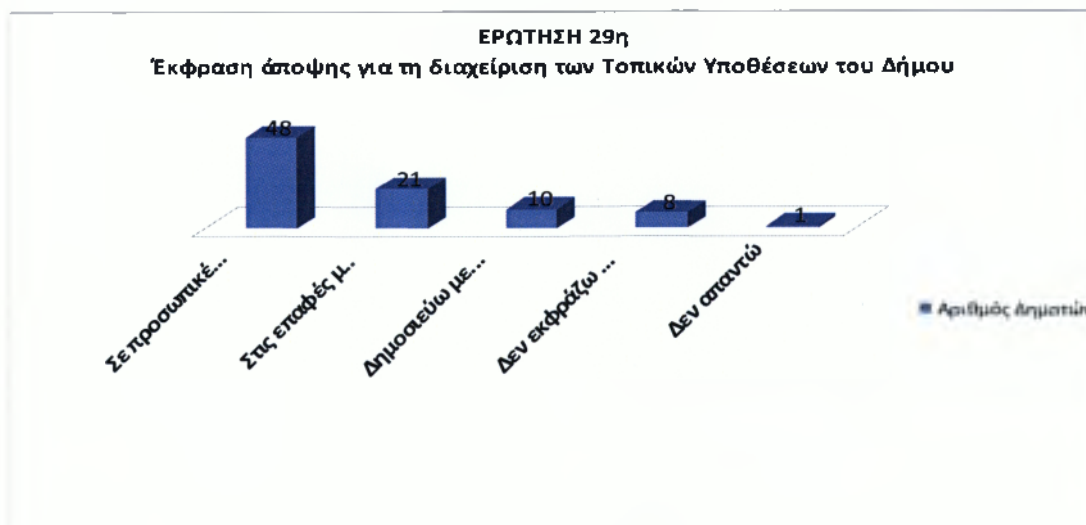
Στο διάγραμμα 3.55 παρατηρούμε τους τρόπους με τους οποίους ενημερώνονται οι δημότες για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο Δήμο Ρεθύμνης. Στην πρώτη θέση της προτίμησης των ερωτώμενων δημοτών είναι ο τοπικός έντυπος τύπος. Ακολουθούν με σειρά προτεραιότητας οι συζητήσεις με άλλους δημότες, τα τοπικά τηλεοπτικά κανάλια, το τοπικό ραδιόφωνο, το διαδίκτυο και η επαφή με δημοτικούς/τοπικούς συμβούλους και μόλις 1 δημότης αρνήθηκε να απαντήσει.

3.2.4.2 Έκφραση άποψης για τη διαχείριση Τοπικών Υποθέσεων του Δήμου Ρεθύμνης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.34 Έκφραση άποψης για τη διαχείριση Τοπικών Υποθέσεων του Δήμου Ρεθύμνης

Έκφραση άποψης για τη διαχείριση Τοπικών Υποθέσεων του Δήμου	Αριθμός Δημοτών
Σε προσωπικές συζητήσεις και επαφές με άλλους δημότες	48
Στις επαφές μου με τους δημοτικούς συμβούλους	21
Δημοσιεύω μερικές φορές την άποψή μου σε έντυπα ή/και ηλεκτρονικά μέσα	10
Δεν εκφράζω την άποψή μου	8

Δεν απαντώ	1
------------	---

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.56 Έκφραση άποψης για τη διαχείριση Τοπικών Υποθέσεων του Δήμου Ρεθύμνης

Στο διάγραμμα 3.56 παρατηρούμε τους τρόπους με τους οποίους εκφράζονται οι δημότες για τις τοπικές υποθέσεις που διαχειρίζεται ο Δήμος Ρεθύμνης. Στην πρώτη θέση της προτίμησης των ερωτηθέντων δημοτών για να εκφραστούν είναι οι προσωπικές συζητήσεις και επαφές με άλλους δημότες. Ακολουθούν με σειρά προτεραιότητας οι επαφές με τους δημοτικούς συμβούλους, η δημοσίευση της άποψής τους σε έντυπα ή/και ηλεκτρονικά μέσα, δεν εκφράζουν την άποψή τους και μόλις 1 δημότης αρνήθηκε να απαντήσει.

3.2.4.3 Προσωπική Συμπεριφορά σε θέματα Ανακύκλωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.35 Προσωπική Συμπεριφορά σε θέματα Ανακύκλωσης

Προσωπική Συμπεριφορά σε θέματα Ανακύκλωσης	ΝΑΙ (1)	ΌΧΙ (2)	ΔΞ/ΔΑ (3)
Προσπαθώ να μειώσω την ποσότητα των σκουπιδιών που παράγω	46	14	0

Κάνω διαλογή των ανακυκλούμενων υλικών στο σπίτι μου	43	17	0
Προσπαθώ να επηρεάσω και άλλους συνδημότες μου υπέρ της ανακύκλωσης	39	21	0
Δεν απαντώ	0	0	0

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.57 Προσωπική Συμπεριφορά σε θέματα Ανακύκλωσης

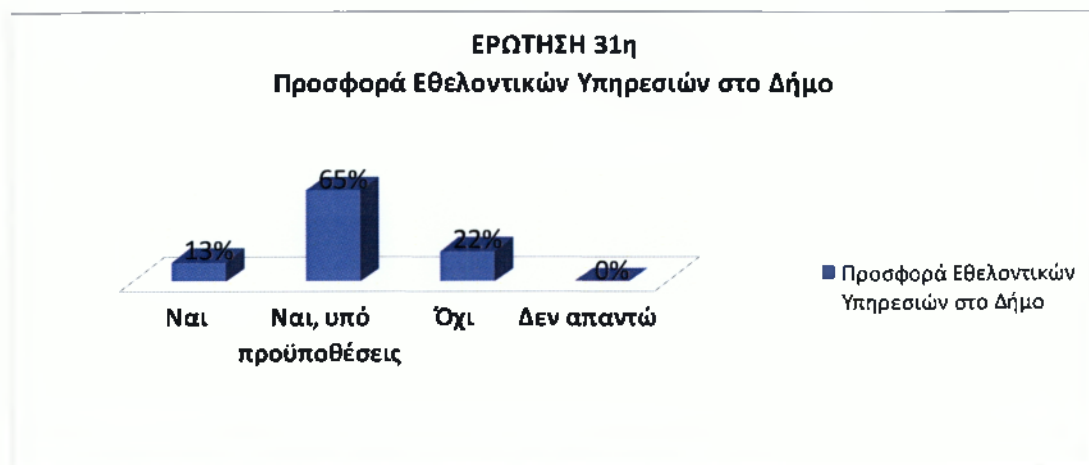
Μελετώντας το διάγραμμα 3.57, παρατηρούμε ότι στο θέμα της ανακύκλωσης οι δημότες έχουν ευαισθητοποιημένη συμπεριφορά. Και στα τρία θέματα που αφορούν την ανακύκλωση η προσωπική τους συμπεριφορά είναι θετική. Ένας μικρός αριθμός έχει αρνητική συμπεριφορά.

3.2.4.4 Προσφορά Εθελοντικών Υπηρεσιών στο Δήμο Ρεθύμνης

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.36 Προσφορά Εθελοντικών Υπηρεσιών στο Δήμο Ρεθύμνης

Προσφορά Εθελοντικών Υπηρεσιών στο Δήμο	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	1	8	13%
Ναι, υπό προϋποθέσεις	2	39	65%

Όχι	3	13	22%
Δεν απαντώ	4	0	0%
Σύνολο		60	100%

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.58 Προσφορά Εθελοντικών Υπηρεσιών στο Δήμο Ρεθύμνης

Στο διάγραμμα 3.58 διαφαίνονται οι απαντήσεις των ερωτηθέντων δημοτών στο ερώτημα αν θα ήταν διατεθειμένοι να προσφέρουν εθελοντικές υπηρεσίες στο Δήμο Ρεθύμνης. Το 65% των ερωτηθέντων δημοτών είναι διατεθειμένος να προσφέρει εθελοντικές υπηρεσίες αλλά υπό προϋποθέσεις, το 22% δεν είναι διατεθειμένος και το 13% απαντά «ναι».

3.2.4.5 Πληρωμή κόστους κατανάλωσης Δημοτικών Υπηρεσιών- Τρόποι κάλυψης κόστους παρεχόμενων Δημοτικών Υπηρεσιών

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.37 Πληρωμή κόστους κατανάλωσης Δημοτικών Υπηρεσιών

Πληρωμή κόστους κατανάλωσης Δημοτικών Υπηρεσιών	Κωδικός	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι, αρκεί να πληρώνω ανάλογα με τη χρήση των υπηρεσιών που	1	47	78%

καταναλώνω			
Όχι, αλλά θα ήμουν διατεθειμένος/η να πληρώσω ένα μέρος του κόστους	2	0	0%
Όχι, γιατί θεωρώ ότι οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν	3	13	22%
Δε/δα	4	0	0%
Σύνολο		60	100%

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.59 Πληρωμή κόστους κατανάλωσης Δημοτικών Υπηρεσιών

Σύμφωνα με το διάγραμμα 3.59, το 78% των ερωτώμενων δημοτών απάντησε ότι είναι διατεθειμένο να πληρώσει το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών που

καταναλώνει. Το 22% απάντησε «όχι» γιατί θεωρεί ότι οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.38 Τρόποι κάλυψης κόστους παρεχόμενων Δημοτικών Υπηρεσιών

Τρόποι κάλυψης κόστους παρεχόμενων Δημοτικών Υπηρεσιών	Αριθμός Δημοτών
Από γενικούς φόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό	7
Από τοπικούς φόρους εισοδήματος (ο κάθε δημότης να πληρώνει ανάλογα με τα εισοδήματά του, και όχι ανάλογα με την κατανάλωσή του, και να καταναλώνει ανάλογα με τις ανάγκες του)	5
Από έναν τοπικό φόρο κατανάλωσης (π.χ. ένας τοπικός ΦΠΑ)	1
ΔΕ/δα	1

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.60 Τρόποι κάλυψης κόστους παρεχόμενων Δημοτικών Υπηρεσιών

Στο διάγραμμα 3.60 διαφαίνεται με σειρά προτεραιότητας ότι στην πρώτη θέση το κόστος των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών θα πρέπει να καλύπτεται από γενικούς φόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ακολουθούν οι τοπικοί φόροι

εισοδήματος, ένας τοπικός φόρος κατανάλωσης και τέλος 1 μόνο δημότης απάντησε δεξ/δα.

3.2.4.6 Αναφορά μέχρι πέντε ζητημάτων, που οι δημότες θα ήθελαν η δημοτική αρχή να προωθήσει κατά προτεραιότητα στο Δήμο Ρεθύμνης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σύμφωνα με την έρευνα που διεξήχθη στους 60 δημότες του Δήμου Ρεθύμνης και αφορά τη νέα διοικητική μεταρρύθμιση-Πρόγραμμα «Καλλικράτης», προέκυψαν ορισμένα συμπεράσματα. Συνολικά υπήρξε μεγαλύτερη ανταπόκριση στις ηλικιακές ομάδες 30-39 και 40-49 (54%), σε αντίθεση με εκείνες των 20-29 και 50-64 (46%).

Οι ερωτηθέντες καλύπτουν όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης και το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών (38%) αφορά τους πτυχιούχους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Εξαίρεση αποτελούν οι κάτοχοι του Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού με μηδενικό ποσοστό. Το 85% είναι απασχολούμενοι, με τους υπαλλήλους στον ιδιωτικό τομέα να έχουν την πρώτη θέση (35%) και το ποσοστό της ανεργίας να ανέρχεται στο 7%.

Για την ανάδειξη Δημάρχου και Οργάνων Α΄βάθμιας Τ.Α, το 95% ψήφισε στις τελευταίες Δημοτικές Εκλογές, ενώ το 5% δεν προσήλθε στις κάλπες. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, στις δημοτικές εκλογές κυριαρχεί το συναισθηματικό και το τοπικό κριτήριο, σε αντίθεση με τις βουλευτικές εκλογές που συνήθως υπερισχύει το πολιτικό κριτήριο.

Στα προβλήματα-αδυναμίες με το καθεστώς Τ.Α «Καποδίστριας» εμφανίζεται ένας μεγάλος αριθμός των ερωτηθέντων να τοποθετεί στις τέσσερις πρώτες θέσεις τη γραφειοκρατία, την πελατειακή εξάρτηση της Τ.Α από τα κόμματα, την έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων, τις σπατάλες και τη μη ορθολογική οικονομική διαχείριση. Ο μεγαλύτερος αριθμός των ερωτηθέντων θεωρεί ότι δεν υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης». Ενδεικτικά, τις τέσσερις πρώτες θέσεις καταλαμβάνουν με σειρά προτεραιότητας, τα φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού, η γραφειοκρατία, η εξάρτηση της Τ.Α από την κεντρική διοίκηση και τα προβλήματα με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο Δήμο.

Για τη συμμετοχή του δημότη στο νέο καθεστώς Τ.Α «Καλλικράτης», είναι φανερό η απαίτηση των δημοτών να έρχονται σε άμεση επαφή με τους δημοτικούς συμβούλους και να συμμετέχουν, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου. Διαπιστώνουμε ότι προτιμούν λιγότερο την ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου ως κατάλληλο μέτρο για τη συμμετοχή τους στο νέο σύστημα Αυτοδιοίκησης.

Όσον αφορά τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο Δήμο Ρεθύμνης επί προγράμματος «Καλλικράτης», η πλειοψηφία αυτών θεώρησε ότι είναι γενικά σωστή, αλλά θα έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση με την τοπική κοινωνία.

Την τελευταία τριετία επί «Καποδίστρια», αξιολόγησαν την εξυπηρέτηση που είχαν από τις υπηρεσίες του Δήμου στα ΚΕΠ, στο Μητρώο του Δήμου και στο Δημοτικό Θέατρο ως «πολύ καλή». Με την εφαρμογή του «Καλλικράτη», η αξιολόγηση εξυπηρέτησης στις παραπάνω υπηρεσίες εξακολουθεί να είναι «πολύ καλή». Επίσης όπως και στο πρόγραμμα «Καποδίστριας», ένα πολύ μεγάλο μέρος των ερωτηθέντων «δεν μπορεί να αξιολογήσει» τις περισσότερες υπηρεσίες. Γενικά παρατηρούμε ότι η αξιολόγηση εξυπηρέτησης από τις υπηρεσίες του Δήμου είναι σχεδόν στα ίδια επίπεδα με το παλαιό καθεστώς «Καποδίστριας».

Σήμερα, όσον αφορά συνολικά την αξιολόγηση παροχής υπηρεσιών από το Δήμο, ο μεγαλύτερος αριθμός των ερωτηθέντων είναι «ικανοποιημένος» ως προς την ποιότητα, ποσότητα/επάρκεια και το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών και «δυσανεστημένος» ως προς τα χρήματα που πληρώνει.

Όσον αφορά στα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή, ο μέγιστος αριθμός απαντήσεων των δημοτών κατατάσσει την ανεργία στην πρώτη θέση, στη δεύτερη τις βασικές τεχνικές υποδομές, στη τρίτη και τέταρτη τις βασικές κοινωνικές υποδομές.

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων. Στην πρώτη θέση, ο μέγιστος αριθμός των δημοτών κατατάσσει τη διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης, στη δεύτερη και τέταρτη προτεραιότητα την κατασκευή των ΧΥΤΥ. Ακολουθεί στη τρίτη θέση η εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων.

Στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων που θα πρέπει να θέσει προτεραιότητες το Δημοτικό Συμβούλιο, ο μέγιστος αριθμός απαντήσεων των δημοτών κατατάσσει στην πρώτη θέση τη μείωση της ρύπανσης των νερών και στη δεύτερη τα έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων. Ακολουθούν στη τρίτη θέση η εξοικονόμηση νερού άρδευσης και στη τέταρτη και πέμπτη η καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού.

Ως προς τα μέτρα τα οποία θεωρούν σημαντικά για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο Ρεθύμνης, στην πρώτη θέση κατέταξαν την ολοκλήρωση/βελτίωση των οδικών δικτύων, στη δεύτερη τη βελτίωση της καθαριότητας και της αισθητικής των

περιοχών του Δήμου, ενώ στη τρίτη τη βελτίωση της σήμανσης και πληροφόρησης για τους επισκέπτες. Ακολουθούν η βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος, η προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού, οι καλύτερες τουριστικές υποδομές κ.λ.π.

Στους τομείς που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο Δήμο Ρεθύμνης, οι ερωτώμενοι έδειξαν ότι είναι ευαίσθητοποιημένοι. Με σειρά προτεραιότητας και χωρίς μεγάλη διαφορά μεταξύ τους, κατατάσσουν στην πρώτη θέση τις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας, στη δεύτερη το πράσινο-καθαριότητα και στη τρίτη την ανακύκλωση. Το 82% αυτών απάντησε ότι η αξιοποίηση των εθελοντικών υπηρεσιών είναι «πολύ χρήσιμη» και το μόλις 18% ότι είναι «σχετικά χρήσιμη» στο Δήμο Ρεθύμνης.

Υπέρ της συνεργασίας του Δήμου Ρεθύμνης με τον ιδιωτικό τομέα για την παροχή υπηρεσιών, το 77% απάντησε «ναι, υπό προϋποθέσεις», δηλαδή την παραχώρηση υπηρεσιών σε ιδιώτες με τον έλεγχο και την εποπτεία του Δήμου Ρεθύμνης. Στην πρώτη θέση κατατάσσεται η συλλογή απορριμμάτων και η επεξεργασία αυτών και στη δεύτερη θέση οι υπηρεσίες υγείας. Ακολουθούν, η διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας, οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης, οι υπηρεσίες κατάρτισης και οι πολιτιστικές υπηρεσίες.

Οι δημότες στην πλειοψηφία τους αξιολόγησαν θετικά την εκλεγμένη Δημοτική Αρχή. Για τη διάθεση συνεργασίας της με την Αντιπολίτευση, λιγότεροι από τους μισούς απάντησαν «όχι» και άλλοι τόσοι «δξ/δα».

Οι δημότες στην πλειοψηφία τους δεν μπόρεσαν να αξιολογήσουν την εκλεγμένη Αντιπολίτευση. Όσον αφορά την εμπειρία της στα θέματα Τ.Α και το ενδιαφέρον και την ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα, την αξιολόγησαν θετικά. Αντίθετα, ως προς τη διάθεση συνεργασίας και αμφίδρομης επικοινωνίας της εκλεγμένης Αντιπολίτευσης με τους δημότες, την αξιολόγησαν αρνητικά. Σύμφωνα με τα παραπάνω, είναι φανερό η υπεροχή της θετικής αξιολόγησης της εκλεγμένης Δημοτικής Αρχής σε σύγκριση με την Αντιπολίτευση.

Σχετικά με τους τρόπους με τους οποίους ενημερώνονται οι δημότες για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο Δήμο Ρεθύμνης, στην πρώτη θέση της προτίμησής τους είναι ο τοπικός έντυπος τύπος. Οι τρόποι με τους οποίους εκφράζονται οι δημότες για τις τοπικές υποθέσεις που διαχειρίζεται ο Δήμος Ρεθύμνης με σειρά προτεραιότητας είναι οι προσωπικές συζητήσεις και επαφές με άλλους δημότες. Ακολουθούν οι επαφές με τους δημοτικούς συμβούλους, η

δημοσίευση της άποψής τους σε έντυπα ή/και ηλεκτρονικά μέσα, ενώ αρκετοί δεν εκφράζουν την άποψή τους.

Στο θέμα της ανακύκλωσης οι ερωτηθέντες έχουν ευαισθητοποιημένη και θετική συμπεριφορά. Αυτό φαίνεται από την προσπάθειά τους να μειώσουν την ποσότητα των σκουπιδιών που παράγουν, κάνοντας διαλογή των ανακυκλούμενων υλικών στο σπίτι τους και προσπαθώντας να επηρεάσουν και άλλους συνδημότες τους υπέρ της ανακύκλωσης.

Το 78% αυτών θα ήταν διατεθειμένο να πληρώσει το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών που καταναλώνει, σε αντίθεση με το 22%, καθώς θεωρεί ότι οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν. Επίσης, τοποθετούν στην πρώτη θέση ότι το κόστος των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών θα πρέπει να καλύπτεται από γενικούς φόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό,

Στη συνέχεια, θα γίνει σύγκριση της δικής μου έρευνας με ορισμένες από τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων των 60 δημοτών του Δήμου Ρεθύμνης. Τα παρακάτω στοιχεία αφορούν τις ηλικίες 20-64 ετών και στις δύο έρευνες. Σαν πρώτο θέμα θα εξετάσουμε τη συνολική εικόνα του επιπέδου Εκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού, το οποίο παρουσιάζει ικανοποιητικό μορφωτικό επίπεδο. Παρατηρούμε, ότι σύμφωνα με τα αποτελέσματα από τις δύο έρευνες, καμμία από τις βαθμίδες Εκπαίδευσης (Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια, Μεταλυκειακή, Τριτοβάθμια Εκπαίδευση) δεν συμπίπτει ως προς την ίδια θέση. Εξαιρέση αποτελούν οι κάτοχοι του Μεταπτυχιακού/Διδακτορικού, οι οποίοι βρίσκονται στη τελευταία θέση και στις δυο έρευνες. Όσον αφορά την απασχόληση-ανεργία, σύμφωνα με τη δική μου έρευνα το 88,5% είναι απασχολούμενοι και το 11,5% είναι άνεργοι, σε αντίθεση με τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων από την έρευνα των 60 δημοτών, που προκύπτει ότι το 85% είναι απασχολούμενοι και το 7% είναι άνεργοι.

Θεωρώ, ότι οι διαφορές που υπάρχουν στο θέμα του επιπέδου Εκπαίδευσης και της απασχόλησης-ανεργίας, οφείλεται σε δύο λόγους: α)στο ότι η δική μου έρευνα βασίστηκε στα στοιχεία της απογραφής της ΕΣΥΕ (2001), πάνω σε ένα μεγάλο δείγμα δημοτών και β)στο ότι οι απαντήσεις των ερωτηματολογίων βασίστηκαν πάνω σε ένα μικρό δείγμα δημοτών, τέλος του 2011. Ειδικότερα, το ποσοστό 7% της ανεργίας που προέκυψε σε αυτή την έρευνα, κυρίως οφείλεται στο ότι το μεγάλο δείγμα των ερωτηθέντων ηλικίας 30-64 ετών (77%) είναι επαγγελματικά τακτοποιημένοι, σε σχέση με αυτούς της μικρής ηλικίας 20-29 (23%), οι οποίοι είναι άνεργοι.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Παραπάνω, παρουσιάστηκαν τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την παρούσα έρευνα και στη συνέχεια θα ακολουθήσουν οι δικές μου προτάσεις για ζητήματα που θεωρώ πολύ σημαντικά, όπως τα κοινωνικά, τεχνικά, περιβαλλοντικά, ανάπτυξης και απασχόλησης, των οποίων η υλοποίηση από τη Δημοτική Αρχή θα βοηθήσει στην ευημερία και ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου Ρεθύμνης.

Είναι γνωστό ότι στο Δήμο Ρεθύμνου εδρεύουν και λειτουργούν υπηρεσίες κοινωνικού περιεχομένου προς τους δημότες. Παρ'όλα αυτά, χρειάζεται η ίδρυση και λειτουργία περισσότερων Κέντρων Υγείας, ΚΑΠΗ, Γηροκομείων, Παιδικών Σταθμών, Δημοτικών Παιδότοπων, χώρων Άθλησης και Ψυχαγωγίας και ένας καλύτερος εξοπλισμός για την εύρυθμη λειτουργία του Νοσοκομείου.

Όσον αφορά τις Τεχνικές Υποδομές, η περιοχή του Δήμου έχει ανάγκη να βελτιωθεί το οδικό δίκτυο, να γίνει διάνοιξη νέων δρόμων στο υπάρχον σχέδιο πόλης, να ασφαλτοστρωθούν οι δρόμοι, να γίνει διαγράμμιση διαβάσεων των πεζών, να δημιουργηθούν περισσότεροι χώροι στάθμευσης και να βελτιωθούν οι υποδομές ανάπλασης του λιμανιού.

Κατά τη γνώμη μου, για την ορθή διαχείριση απορριμμάτων, η Δημοτική Αρχή πρέπει να θέσει σε προτεραιότητα το κλείσιμο και αποκατάσταση των Χ.Α.Δ.Α. Επίσης, απαραίτητο είναι να αυξηθούν οι κάδοι ανακύκλωσης ανά είδος χωριστά.

Τελευταία και πολύ σημαντική πρόταση είναι η έγκαιρη επιβολή υλοποίησης ολοκληρωμένων σχεδίων για την Τοπική Ανάπτυξη και Απασχόληση που θα βοηθήσει στην καταπολέμηση της ανεργίας μέσω επιδοτούμενων προγραμμάτων από την Ε.Ε.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ

➤ Ελληνική Βιβλιογραφία

1. Δημητρόπουλος, Ευστάθιος Γ., 2009, Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Επιστημονικής Έρευνας, Αθήνα, “Ελλην”.
2. Μπεσίλα-Βήκα, Ευριδίκη, 2007, Τοπική Αυτοδιοίκηση Ι, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, Σάκκουλα.
3. Πουλής, Παναγιώτης Ε., 2007, Εισαγωγή στο Δημόσιο Δίκαιο, Αθήνα-Κομοτηνή: Αντ.Ν. Σάκκουλα.
4. Τσουντας, Κωνσταντίνος, 2004, Οι λειτουργίες του Κράτους στα σύγχρονα πολιτεύματα, Αθήνα, Εμμανουηλίδης.
5. Χρυσανθάκης, Χαράλαμπος, 2010, Καλλικράτης: Ο νέος νόμος για την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση, Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη.

➤ Διαδικτυακές Πηγές

1. http://c2.rethvmo.gr/files/6/2078/epiheirisiako_shedio_a_fasi_2009.pdf.
2. http://www.eetaa.gr/kallikratis/nomosxedio/Aitiologiki_Ekthesi_Kallikratis.pdf.
3. http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1_%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%AC%CF%84%CE%B7%CF%82.
4. http://greecelands.blogspot.com/2011/04/blog-post_203.html.
5. http://www.rethimno.gr/el/T_univercity/default.php.
6. http://www.rethnea.gr/news/index.php?mact=News_cntnt01_detail_0&cntnt01articleid=19427&cntnt01origid=15&cntnt01returnid=39.
7. <http://www.rethymno.gr/city/travelguide/travel-guide.html>.
8. <http://www.rethymno.gr/municipality/internal-organisation/internal-organisation.html>.
9. http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A1602/PressReleases/A1602_SAM01_DT_DC_00_2011_01_F_GR.pdf.

➤ Άλλες Πηγές

1. ΕΣΥΕ του Νομού Ρεθύμνης

2. Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Ρεθύμνης
3. Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Ρεθύμνης (Πρακτικά Συνεδριάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου Ρεθύμνου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης – ΤΕΙ Καλαμάτας – Σελίδα 1

Διοικητική μεταρρύθμιση - Πρόγραμμα «Καλλικράτης»

Ερωτηματολόγιο προς τους πολίτες για την Α'βάθμια Αυτοδιοίκηση

Οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο είναι ΑΡΧΕ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δεν θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή ούτε ιδιώτης.

Βασικές διευκρινίσεις:

- Υπάρχουν πέντε τύποι ερωτήσεων: (α) Πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση – ερωτήσεις 9, 10, 12, 14, 21, 22, 25, 28, 29, 33, 34. (β) Πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης – ερωτήσεις 7, 11, 15, 16 (π.χ. στην ερωτ. 7, πιθανή συμμετοχή σε τρία συλλογικά σχήματα και χρόνος συμμετοχής σε αυτά). (γ) Πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση - ερωτήσεις, 18, 19, 20. (δ) Σύνθετες ερωτήσεις, όπου το κάθε υποερώτημα είναι μια αυτόνομη ερώτηση μοναδικής απάντησης - ερωτήσεις 17, 26, 27, 30). (ε) Μοναδικής απάντησης. Ο τύπος της κάθε ερώτησης προσδιορίζεται με σκιασμένα γράμματα αμέσως μετά την ερώτηση. Για όσες ερωτήσεις δεν προσδιορίζεται ο τρόπος απάντησης, είναι ερωτήσεις τύπου (ε) (μοναδικής απάντησης).
- Όπου ζητείται ιεράρχηση των απαντήσεων, χρησιμοποιούμε την κλίμακα: '1: το πιο σημαντικό, 2: το δεύτερο πιο σημαντικό, κλπ'.
- Σημειώστε τις απαντήσεις των ερωτώμενων με Χ.
- Οι αριθμοί σε παρένθεση (συνήθως στην τελευταία στήλη) αποτελούν την αρίθμηση των υποερωτημάτων και θα χρησιμοποιηθούν στην κωδικοποίηση και επεξεργασία των απαντήσεων.
- Το ερωτηματολόγιο απαντάται μόνο από δημότες του συγκεκριμένου δήμου, με προσωπική συνέντευξη.

ΑΜ ΕΡΕΥΝΗΤΗ: _____

ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ: _____

ΔΗΜΟΣ: _____

Τμήμα Α. Στοιχεία ερωτώμενου

1. Στοιχεία δημότη

Δήμος (όπου ψηφίζετε)		(01)
Δημοτική ενότητα		(02)
Κοινότητα (Δημοτική ή Τοπική)		(03)
Τόπος διαμονής (Δημοτική ή Τοπική Κοινότητα)*		(04)
Όνοματεπώνυμο**		(05)
Τηλέφωνο**		(06)
Δ/νση ηλεκτρ. ταχυδρομείου (e-mail)**		(07)

*Ο τόπος διαμονής θα πρέπει να είναι στο δήμο που ερευνάται

**Προαιρετικά στοιχεία

2. Φύλο

Άρρεν		(01)
Θήλυ		(02)

3. Ηλικιακή Ομάδα

20-29		(01)
30-39		(02)
40-49		(03)
50-64		(04)

4. Επίπεδο εκπαίδευσης

Δημοτικό		(01)
Γυμνάσιο		(02)
Λύκειο		(03)
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)		(04)
ΑΕΙ/ΤΕΙ		(05)
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό		(06)

5. Απασχόληση

Δημόσιος Υπάλληλος		(01)
Ιδιωτικός Υπάλληλος		(02)
Επιχειρηματίας		(03)
Ελεύθερος Επαγγελματίας		(04)
Εργάτης		(05)
Αγρότης		(06)
Συνταξιούχος		(07)
Οικιακά		(08)
Άνεργος		(09)

6. Συμμετείχατε ποτέ σε τοπικά συλλογικά σχήματα;

Ναι		(01)
Όχι		(02)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην επόμενη ενότητα ερωτήσεων

7. Τοπικά συλλογικά σχήματα στα οποία συμμετείχατε:

[δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης]

		Συμ/χή	Έτη
(7.01)	Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος		(7.01.1)
(7.02)	Συνεταιρισμός		(7.02.1)
(7.03)	Επιμελητήριο		(7.03.1)
(7.04)	Επαγγελματικός σύλλογος - σωματείο (προσδιορίστε):		(7.04.1)
(7.05)	Αθλητικός σύλλογος		(7.05.1)
(7.06)	Αιρετός στην αυτοδιοίκηση (προσδιορίστε ιδιότητα):		(7.06.1)
(7.07)	Άλλο (προσδιορίστε):		(7.07.1)

Τμήμα Β. Αξιολόγηση Θεσμικού Πλαισίου Α' βάθμιας Αυτοδιοίκησης

8. Ψηφίσατε στις τελευταίες εκλογές για την ανάδειξη Δημάρχου & Οργάνων Α' βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

Ναι		(01)
Όχι		(02)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην μεθεπόμενη

9. Αν ψηφίσατε, ψηφίσατε με κριτήρια: **(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)**

Πολιτικά		(01)
Τοπικά		(02)
Συναισθηματικά – γνωριμίες		(03)
Άλλο (προσδιορίστε):		(04)
Δε/δα		(05)

10. Αν δεν ψηφίσατε, λόγοι για τους οποίους δεν ψηφίσατε:

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Δεν με εξέφραζε κάποιος από τους συμμετέχοντες συνδυασμούς		(01)
Για λόγους διαμαρτυρίας προς το υπάρχον πολιτικό σύστημα		(02)
Αδιαφορία για τις τοπικές υποθέσεις		(03)
Αγανάκτηση από την κακή δημοτική διαχείριση		(04)
Στάση μόνιμης αποχής		(05)
Κατοικώ μακριά από τον τόπο που ψηφίζω (ή άλλοι λόγοι απουσίας)		(06)
Άλλο (προσδιορίστε):		(07)

11. Πείτε μας την άποψή σας για τα προβλήματα - αδυναμίες με το προηγούμενο καθεστώς ΤΑ («Καποδιστριας») και τη δυνατότητα βελτίωσης με το πρόγραμμα «Καλλικράτης»:

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης)

	Προβλήματα στους πρώην «Καποδιστριακούς» δήμους λόγω του θεσμικού πλαισίου	(1)	Αναμένετε βελτίωση με τον «Καλλικράτη»:		
			Ναι (2)	Όχι (3)	Δε/δα (4)
(01)	Χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης και παρεχόμενων υπηρεσιών				
(02)	Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών				
(03)	Μη ενεργοποίηση και συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις (απουσία συμμετοχικής δημοκρατίας)				
(04)	Έλλειψη επικοινωνίας δημοτικών αρχών και πολιτών				
(05)	Γραφειοκρατία				
(06)	Εξάρτηση της ΤΑ από την κεντρική διοίκηση				
(07)	Πελατειακή εξάρτηση της ΤΑ από τα κόμματα				
(08)	Έλλειψη επαρκών οικονομικών πόρων				
(09)	Σπατάλες και μη ορθολογική οικονομική διαχείριση				
(10)	Διασπάθιση χρήματος - οικονομικές ατασθαλίες				
(11)	Μη στήριξη της επιχειρηματικότητας και της τοπικής οικονομίας				
(12)	Αδυναμία εκτέλεσης βασικών έργων, λόγω μικρού μεγέθους				
(13)	Έλλειψη προσέλκυσης ικανών αιρετών, με γνώση και εμπειρία (λόγω του μικρού μεγέθους των δήμων, τη μη αποζημίωσης των αιρετών και της κομματοκρατίας)				
(14)	Φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθριο εμπόριο, πλανόδιοι - παράνομοι μικροπωλητές κλπ.)				
(15)	Κυριαρχία τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ), πελατειακών σχέσεων και ευνοιοκρατίας				
(16)	Προβλήματα με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο δήμο				
(17)	Ανισότητες μεταξύ δήμων (λόγω διαφορετικών δυνατοτήτων)				
(18)	Άλλο (προσδιορίστε):				
(19)	Δε/δα				

12. Ποια θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για την ενεργό συμμετοχή του δημότη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Την ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου		(01)
Την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών		(02)
Τα ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα		(03)
Τα δημοψηφίσματα		(04)
Τη συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου		(05)
Δε/δα		(06)

Τμήμα Γ. Εφαρμογή του προγράμματος «Καλλικράτης» στο δήμο σας

13. [Μόνο για δήμους που προέκυψαν από συνένωση]

Πώς κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας;

Είναι σωστή		(01)
Είναι γενικά σωστή, αλλά θα έπρεπε να είχε προκύψει μετά από διαβούλευση με την τοπική κοινωνία		(02)
Δεν είναι σωστή, αλλά αποτελεί βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς		(03)
Δεν είναι σωστή και δημιουργεί προβλήματα στη λειτουργία του νέου δήμου		(04)
Δε/δα		(05)

14. Ποια θεωρείτε ως τα βασικά προβλήματα στη λειτουργία του δήμου σας* και στην επαφή του με τους δημότες κατά τη θητεία της προηγούμενης δημοτικής αρχής;

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Μη ικανοποιητική εξυπηρέτηση των δημοτών (λίγες υπηρεσίες, ή/και χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες, ή/και ακριβές υπηρεσίες)		(01)
Υποσχεσιολογία και χαμηλή αποτελεσματικότητα (πολλές υποσχέσεις και μεγάλοι στόχοι που δεν εκπληρώνονταν)		(02)
Σπατάλη πόρων (ανεξέλεγκτες αναθέσεις έργων, υπεράριθμο προσωπικό, έλλειψη προγραμματισμού, κλπ.)		(03)
Διαφθορά και πελατειακές σχέσεις (εξυπηρέτηση των «δικών μας» ανθρώπων)		(04)
Έλλειψη διαφάνειας και λογοδοσίας των τοπικών αρχών		(05)
Άλλο (προσδιορίστε):		(06)
Δε/δα		(07)

*Στον «Καποδιστριακό» δήμο όπου ανήκατε, πριν τη σύσταση των «Καλλικρατικών» δήμων.

15. Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας την τελευταία ζετία - πριν από τον «Καλλικράτη» (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης)

(Κλίμακα Αξιολόγησης: 1-Πολύ καλή, 2-Καλή, 3-Μέτρια, 4-Κακή, 5-Δεν μπορώ να αξιολογήσω)

	Υπηρεσία	Εξυπ/ση	Αξιολόγηση εξυπ/σης				
			1	2	3	4	5
(01)	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)						
(02)	Μητρώο του Δήμου						
(03)	Δημοτική Αστυνομία						
(04)	Κοινωνική Υπηρεσία						
(05)	Δημοτικό Θέατρο						
(06)	Υπηρεσία Μεταναστών						
(07)	Δημοτική Αγορά						

	Υπηρεσία	Εξυπ/ση	Αξιολόγηση εξυπ/σης				
			1	2	3	4	5
(08)	Τεχνική Υπηρεσία						
(09)	Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Ύδρευσης						
(10)	Υπηρεσία Καθαριότητας						
(11)	Ταμειακή Υπηρεσία						
(12)	ΚΑΠΗ						
(13)	Βρεφονηπιακός σταθμός						
(14)	Άλλη Υπηρεσία (προσδιορίστε):						
(15)	Δεν είχα άμεση εμπειρία μέχρι τώρα						

16. Αξιολογήστε την εξυπηρέτηση που είχατε από υπηρεσίες του Δήμου σας με την εφαρμογή του «Καλλικράτη» (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση & διπλής απάντησης)

(Κλίμακα Αξιολόγησης: 1-Πολύ καλή, 2-Καλή, 3-Μέτρια, 4-Κακή, 5-Δεν μπορώ να αξιολογήσω)

	Υπηρεσία	Εξυπ/ση	Αξιολόγηση εξυπ/σης				
			1	2	3	4	5
(01)	Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ)						
(02)	Μητρώο του Δήμου						
(03)	Δημοτική Αστυνομία						
(04)	Κοινωνική Υπηρεσία						
(05)	Δημοτικό Θέατρο						
(06)	Υπηρεσία Μεταναστών						
(07)	Δημοτική Αγορά						
(08)	Τεχνική Υπηρεσία						
(09)	Δημοτική Επιχείρηση (ή Υπηρεσία) Ύδρευσης						
(10)	Υπηρεσία Καθαριότητας						
(11)	Ταμειακή Υπηρεσία						
(12)	ΚΑΠΗ						
(13)	Βρεφονηπιακός σταθμός						
(14)	Άλλη Υπηρεσία (προσδιορίστε):						
(15)	Δεν είχα ακόμη άμεση εμπειρία						

17. Αξιολογήστε συνολικά τις υπηρεσίες που σας παρέχονται από το δήμο σας σήμερα ως προς: (σύνθετη ερώτηση)

		Αξιολόγηση υπηρεσιών				
		1	2	3	4	5
(01)	Την ποιότητα					
(02)	Την ποσότητα / επάρκεια					
(03)	Το εύρος των παρεχόμενων υπηρεσιών (αν καλύπτουν τις βασικές υπηρεσίες που εσείς θεωρείτε απαραίτητες)					
(04)	Τα χρήματα που πληρώνετε (με τα δημοτικά τέλη και τις τιμές των υπηρεσιών)					
(05)	ΔΞ/δα					

(Κλίμακα Αξιολόγησης: 1-Πολύ ικανοποιημένος/η, 2-Ικανοποιημένος/η, 3-Δυσανεστημένος/η, 4-Πολύ Δυσανεστημένος/η, 5-Δεν μπορώ να αξιολογήσω)

18. Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα από τη δημοτική αρχή; (ιεραρχηστε)

Διαχείριση απορριμμάτων		(01)
Διαχείριση υδάτινων πόρων		(02)
Πολεοδομικός σχεδιασμός		(03)
Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγγειοβελτιωτικά έργα κλπ.)		(04)
Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)		(05)
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων		(06)
Χαμηλή επιχειρηματικότητα		(07)
Ανεργία		(08)
Χαμηλές παραγωγικές επενδύσεις		(09)
Άλλο (προσδιορίστε):		(10)
Δξ/δα		(11)

19. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων; (ιεραρχηστε)

Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης		(01)
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)		(02)
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων		(03)
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ό,τι μένει μετά την επεξεργασία)		(04)
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων		(05)
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων		(06)
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης		(07)
Άλλο (προσδιορίστε):		(08)
Δξ/δα		(09)

20. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων; (ιεραρχήστε)

Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού		(01)
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης		(02)
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού		(03)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ.)		(04)
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού		(05)
Μείωση της ρύπανσης των νερών		(06)
Άλλο (προσδιορίστε):		(07)
Δξ/δα		(08)

21. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων		(01)
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων		(02)
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού		(03)
Καλύτερες τουριστικές υποδομές		(04)

Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)		(05)
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες		(06)
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της αισθητικής των περιοχών του δήμου		(07)
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ.)		(08)
Άλλο (προσδιορίστε):		(09)
Δε/δα		(10)

22. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Πράσινο – Καθαριότητα		(01)
Ανακύκλωση		(02)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας		(03)
Άλλο (προσδιορίστε):		(04)
Δε/δα		(05)

23. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών στο δήμο σας:

Πολύ χρήσιμη		(01)
Σχετικά χρήσιμη		(02)
Καθόλου χρήσιμη		(03)
Δε/δα		(04)

24. Είστε υπέρ της συνεργασίας του δήμου σας με τον ιδιωτικό τομέα για την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων;

Ναι, υπό προϋποθέσεις		(01)
Όχι		(02)
Δε/δα		(03)

Αν απαντήσετε (1) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη.

25. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες στο δήμο σας θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες, με τον έλεγχο και την εποπτεία του δήμου;

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Συλλογή απορριμμάτων		(01)
Επεξεργασία απορριμμάτων		(02)
Υπηρεσίες υγείας		(03)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης		(04)
Υπηρεσίες κατάρτισης		(05)
Πολιτιστικές υπηρεσίες		(06)
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)		(07)
Άλλο (προσδιορίστε):		(08)
Δε/δα		(09)

26. Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη δημοτική αρχή (δήμαρχο και δημοτικούς συμβούλους της πλειοψηφίας); (σύνθετη ερώτηση)

	Ναι (1)	Όχι (2)	Δε/δα (3)	Ερ/ση
Έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης				(01)
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα				(02)

	Ναι (1)	Όχι (2)	Δε/δα (3)	Ερ/ση
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα				(03)
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων				(04)
Με διάθεση συνεργασίας με την αντιπολίτευση				(05)
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)				(06)
Άλλο (προσδιορίστε):				(07)
Δε/δα)				(08)

27. Πως αξιολογείτε την εκλεγμένη αντιπολίτευση (επικεφαλής συνδυασμών και δημοτικούς συμβούλους που συγκροτούν τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου); **(σύνθετη ερώτηση)**

	Ναι (1)	Όχι (2)	Δε/δα (3)	Ερ/ση
Έμπειρη σε θέματα τοπικής αυτοδιοίκησης				(01)
Με αξιόλογα και ικανά στελέχη σε θέματα διοίκησης γενικότερα				(02)
Με ενδιαφέρον και ευαισθησία για τα τοπικά προβλήματα				(03)
Με θέληση & γνώση για την επίλυση των τοπικών προβλημάτων				(04)
Με διάθεση συνεργασίας με τη δημοτική αρχή				(05)
Με διάθεση συνεργασίας & αμφίδρομης επικοινωνίας με τους δημότες (φιλοσοφία συμμετοχικών διαδικασιών)				(06)
Άλλο (προσδιορίστε):				(07)
Δε/δα)				(08)

Τμήμα Δ. Εξατομικευμένες ερωτήσεις

28. Πως ενημερώνεστε για τις δραστηριότητες και τα δρώμενα στο δήμο σας;

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Από τον τοπικό έντυπο τύπο (τοπικές εφημερίδες και άλλα έντυπα)			(01)
Από το διαδίκτυο (ιστοσελίδα δήμου, ηλεκτρονικός τοπικός τύπος, άλλες ιστοσελίδες όπως blogs κλπ.)			(02)
Από συζητήσεις με άλλους δημότες			(03)
Από την επαφή μου με δημοτικούς / τοπικούς συμβούλους			(04)
Από τοπικά τηλεοπτικά κανάλια			(05)
Από το τοπικό ραδιόφωνο			(06)
Παρευρίσκομαι σε (κάποιες) συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου			(07)
Άλλο (προσδιορίστε):			(08)
Δεν ενημερώνομαι			(09)
Δεν απαντώ			(10)

29. Πως εκφράζετε την άποψή σας για τις τοπικές υποθέσεις που διαχειρίζεται ο δήμος σας;

(δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση)

Σε προσωπικές συζητήσεις και επαφές με άλλους δημότες			(01)
Στις επαφές μου με τους δημοτικούς συμβούλους			(02)
Δημοσιεύω μερικές φορές την άποψή μου σε έντυπα ή/και ηλεκτρονικά μέσα			(03)
Δεν εκφράζω την άποψή μου			(04)
Δεν απαντώ			(05)

30. Η προσωπική σας συμπεριφορά σε θέματα ανακύκλωσης: **[σύνθετη ερώτηση]**

	Ναι (1)	Όχι (2)	ΔΕ/δα (3)	Ερωτ./σημ
Προσπαθώ να μειώσω την ποσότητα των σκουπιδιών που παράγω				(01)
Κάνω διαλογή των ανακυκλούμενων υλικών στο σπίτι μου				(02)
Προσπαθώ να επηρεάσω και άλλους συνδημότες μου υπέρ της Ανακύκλωσης				(03)
Δεν απαντώ				(04)

31. Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να προσφέρετε εθελοντικές υπηρεσίες στο δήμο σας;

Ναι	(01)
Ναι, υπό προϋποθέσεις	(02)
Όχι	(03)
Δεν απαντώ	(04)

32. [Αν υποθέτουμε ότι ο δήμος σας λειτουργεί ορθολογικά και χωρίς σπατάλες, ότι παρέχει υπηρεσίες με ποιότητα και επάρκεια και ότι μπορεί να κοστολογήσει σωστά τις υπηρεσίες αυτές και να μετρήσει πόσο καταναλώνει ο κάθε δημότης]

Θα ήσασταν διατεθειμένος/η να πληρώσετε το κόστος των δημοτικών υπηρεσιών που καταναλώνετε;

Ναι, αρκεί να πληρώνω ανάλογα με τη χρήση των υπηρεσιών που καταναλώνω	(01)
Όχι, αλλά θα ήμουν διατεθειμένος/η να πληρώνω ένα μέρος του κόστους	(02)
Όχι, γιατί θεωρώ ότι οι δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να παρέχονται δωρεάν	(03)
ΔΕ/δα	(04)

Αν απαντήσατε (2) ή (3) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη.

33. [Εφόσον νομίζετε ότι δεν πρέπει να καλύπτεται το πλήρες κόστος των υπηρεσιών από τους αντίστοιχους χρήστες]

Πως νομίζετε ότι θα πρέπει να καλύπτεται το κόστος των παρεχόμενων δημοτικών υπηρεσιών;

[δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση]

Από γενικούς φόρους από τον κρατικό προϋπολογισμό	(01)
Από τοπικούς φόρους εισοδήματος (ο κάθε δημότης να πληρώνει ανάλογα με τα εισοδήματά του, και όχι ανάλογα με την κατανάλωσή του, και να καταναλώνει ανάλογα με τις ανάγκες του)	(02)
Από έναν τοπικό φόρο κατανάλωσης (π.χ. ένας τοπικός ΦΠΑ)	(03)
ΔΕ/δα	(04)

34. Αναφέρατε μέχρι πέντε ζητήματα, τα οποία εσείς θεωρείτε πολύ βασικά, που θα θέλατε να προωθήσει κατά προτεραιότητα η δημοτική αρχή στο δήμο σας:

[δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση]

	(01)
	(02)
	(03)
	(04)
	(05)

Ευχαριστούμε για το χρόνο σας και τη συνεργασία!